

ÅRS- RAPPORT 2025

Foto: Per Henning

Innhold

1	LEDERS BERETNING	04
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN	08
3	STATUS OG ANALYSER	12
a.	Status STEM	14
b.	Status rekruttering til STEM	16
c.	Kompetansebehov og fremtidens arbeidsmarked	34
4	NASJONALT OG INTERNASJONALT SAMARBEID	36
a.	EU prosjekter	38
b.	STEM for fremtiden	40
c.	STEM økosystem	41
d.	STEM partner	48
5	PROSJEKTRAPPORTERING OG RESULTATER	56
a.	ENT3R	58
b.	STEM arbeidsliv	66
c.	STEM utdanning	76
d.	Girl Tech Fest	78
6	KOMMUNIKASJON	80
7	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	90
8	MANDAT OG HENSIKT	92
9	ÅRSREGNSKAP OG BUDSJETT	94

1

Leders beretning

Foto: Per Henning

1.

Leders beretning

2025 var et år med høy aktivitet ved Nasjonalt senter for realfagsrekruttering, preget av bekymring for rekrutteringen til teknologi- og realfagene. Den nedadgående spiralen fortsetter: Færre elever velger studiespesialisering, færre kvalifiserer til STEM-utdanninger, og andelen STEM-studenter faller. Det er alvorlig for blant annet Norges konkurransekraft og for grønn omstilling, og vi risikerer å sakke akterut i forhold til andre land.

Den teknologiske utviklingen - særlig innen kunstig intelligens - forsterker behovet for teknologisk- og realfaglig kompetanse. KI skaper nye muligheter, og stiller høye krav til kompetanse i alle sektorer. Dette må politikerne forholde seg til.

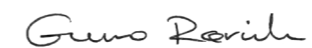
Norge ligger bak resten av Europa. I Norge studerer 21 prosent av norske studenter STEM-fag, godt under europeisk gjennomsnitt på 27 prosent. Bare 17 prosent av førstevalgssøkere har STEM som sitt førstevalg. Samtidig setter EU ambisiøse mål, innen 2030 skal 31 prosent av studentene velge STEM. Det krever politisk vilje, forutsigbarhet og investeringer.

I EUs strategidokument "STEM Education Strategic Plan: skills for competitiveness and innovation" løftes fire anbefalinger: etablering av lokale STEM økosystemer, kompetanseheving for lærere, sterkere arbeidslivsamarbeid og politisk forankring og finansiering. Nasjonalt senter for realfagsrekruttering arbeider allerede målrettet med flere av disse anbefalingene. Det gir Norge et godt utgangspunkt - forutsatt at myndighetene følger opp med forutsigbare rammer og langsiktig finansiering. Mens vi venter, jobber vi videre med å tilegne oss erfaringer og kunnskap gjennom våre samarbeidspartnere og vårt europeiske nettverk.

I 2025 videreførte vi arbeidet med regionale STEM økosystem. Regionene viser stor vilje og engasjement, men mangel på langsiktig finansiering er en tydelig barriere for oppstart. Dette blir et viktig arbeid også i 2026. Samtidig fortsetter suksessen med ENT3R leksehjelp, og vi når bredt ut til de unge gjennom digitale kanaler. I 2026 skal vi ruste ENT3R for årene framover. Vi øker også aktiviteten, blant annet ved å gjenoppta digital eksamenshjelp for elever i 10.trinn som skal opp til eksamen i matematikk. Gjennom partnerprogrammet

STEM partner, plattformen STEM arbeidsliv og opprettelsen av STEM skolepartner, styrket vi i 2025 interaksjonen mellom skole og arbeidsliv. STEM skolepartner viser også at forpliktende samarbeid er avgjørende i en tid uten en felles, nasjonal satsing - og hvor stort potensial Norge har dersom myndighetene velger å satse.

NSR vil i 2026 fortsette å mobilisere, samle og styrke aktører på feltet, men det trengs politiske grep for å matche utfordringsbildet vi står foran.

Guro Rørvik

2

Introduksjon til virksomheten

Foto: Per Henning

2.

Introduksjon til virksomheten

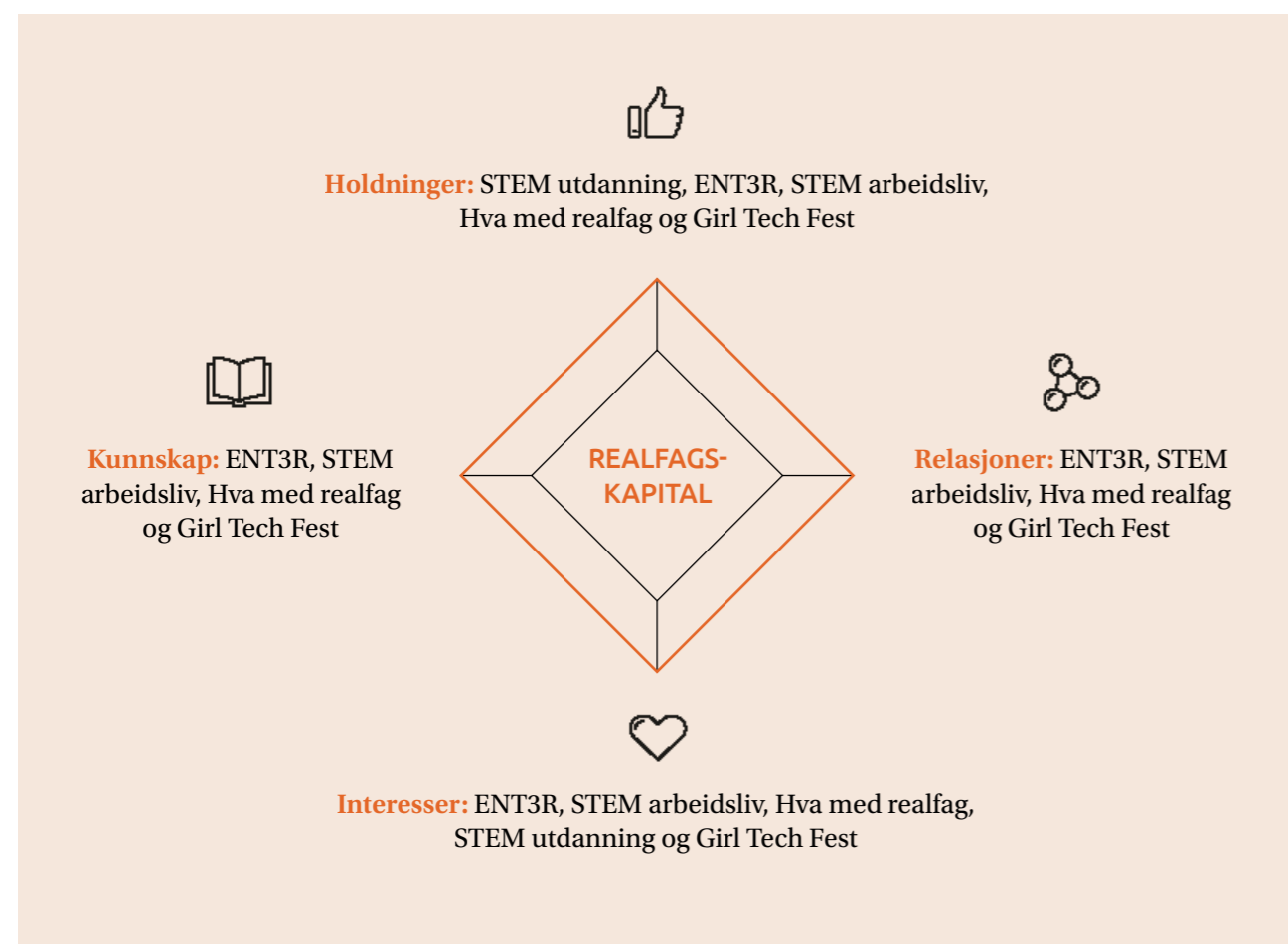
STEM er det internasjonale begrepet for realfag og teknologi; science, technology, engineering og mathematics, og beskriver godt de fagområdene vi skal rekruttere til. NSR tok i bruk STEM-begrepet relativt tidlig, og vi opplever at det etablerer seg hos målgruppene.

Vår hovedmålgruppe er unge som skal ta sine utdanningsvalg. Sekundære målgrupper er de som påvirker primærgruppen – foreldre og foresatte, lærere og rådgivere, organisasjoner og myndigheter.

Som faglig og strategisk utgangspunkt bruker vi modellen «Science Capital» (realfagskapital). En elevs realfagskapital påvirkes av fire faktorer: interesser, holdninger, kunnskap og relasjoner.

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering (NSR) er opprettet av Kunnskapsdepartementet og skal rekruttere flere unge til utdanninger og yrker innen realfag og teknologi, videre omtalt som STEM-fag, i Norge. NSR er organisert som en egen seksjon ved Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk ved NTNU, og har et nasjonalt oppdrag.

Modell 1: Realfagskapital med tiltak

- *Interesse* handler om elevens interesse for STEM.
- *Kunnskap* handler om elevenes faglige kunnskap.
- *Holdninger* sier noe om hvor positiv eller negativ eleven er til fagene.
- *Relasjoner* handler om de relasjonene elevene har, eller ikke har, til personer som jobber innenfor STEM.

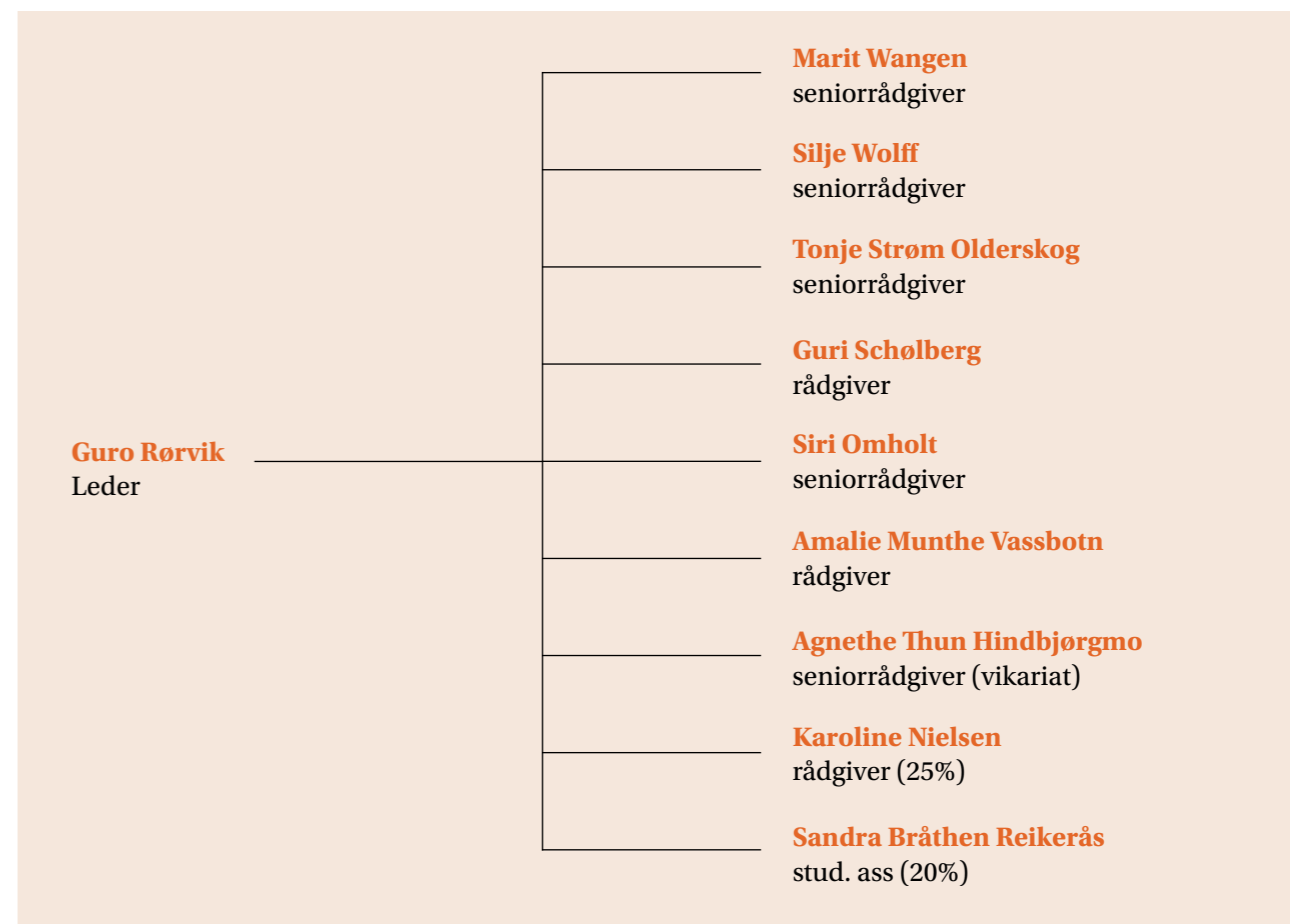
Jo høyere realfagskapital en elev har, jo større sannsynlighet er det for at eleven velger realfag videre i skole og arbeidsliv. Alle våre tiltak, og tiltak vi støtter eller utvikler, skal forsterke minst én av faktorene i modellen for realfagskapital. Modellen

fungerer derfor som et kontrollpunkt for både strategisk retning og operative beslutninger.

I 2025 har NSR hatt sju faste ansatte, en student og en rådgiver på deltid. NSR utvidet også staben med en fast rådgiverstilling, og Amalie Munthe Vassbotn tiltrådte i stillingen 01.nov. 2025.

NSR har et viktig nasjonalt mandat og en bred målgruppe, og det er avgjørende at vi har heterogen og utfyllende kompetanse på senteret, og ulike tilnærminger til oppdraget. Dette skal sikre at vi jobber best mulig for å rekruttere flere unge til STEM-fagene, slik at vi bidrar til et bærekraftig, likestilt og konkurransedyktig arbeidsliv i Norge.

Modell 2: Org kart, per desember 2025

3

Status og analyser

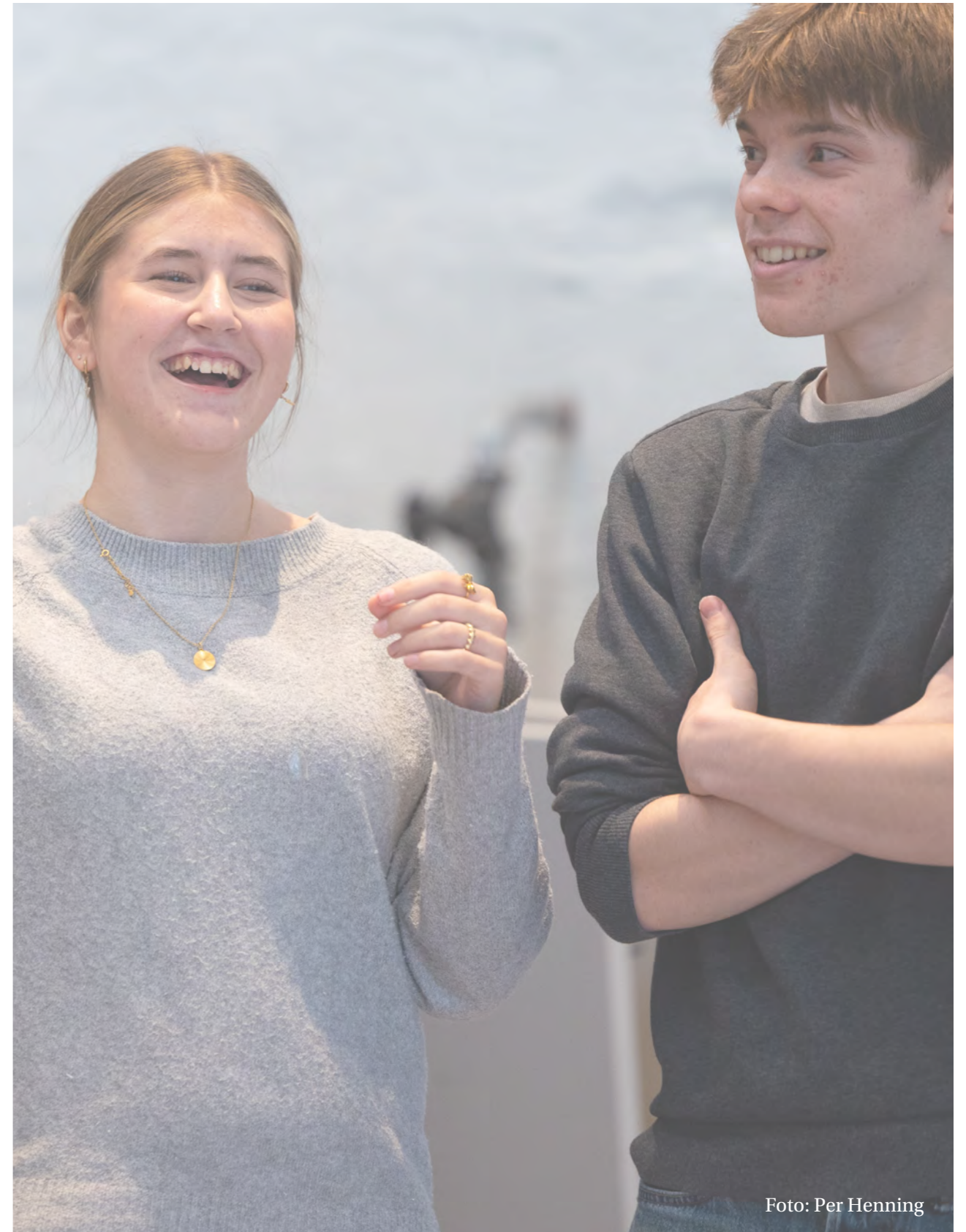

Foto: Per Henning

3a.

Status STEM

I 2023 gjorde NSR er egen undersøkelse knyttet til interesse, kunnskap og holdninger til STEM-fagene i samarbeid med Try og Nordstat. Denne gjennomførte vi på nytt i 2025 med små justeringer.

Utvalget som er brukt samsvarer med NSRs primære målgruppe, ungdom mellom 16-20 år som skal velge utdanning. Resultatene er landsdekkende og representative for befolkningen i denne aldersgruppen.

STATUS STEM

– interesse, kunnskap og holdninger til STEM

VALG AV FAG

Personlig interesse er den viktigste motivasjonsfaktoren for valg av fag og studieretning. 30 prosent oppgir at ønsket om å holde dørene åpne er viktig, og like mange oppgir utsiktene til utdanning- og yrkesmuligheter som viktige motivasjonsfaktorer.

Vi er mange som er nysgjerrige på hva som kan få flere til å velge t-matte på videregående skole. T-matte velger elevene allerede i 10.klasse, og dette valget setter ofte premisser for om de går videre med realfag på videregående skole eller ikke. Nesten 30 prosent av de spurte oppgir at de kunne valgt t-matte dersom de hadde hatt bedre selvtillit i matte, 23 prosent mener at tettere oppfølging fra læreren ville hjulpet, og 22 prosent sier at de måtte ha hatt mer informasjon om hva man trenger t-matte til senere. Jentene etterspør mer oppfølging og informasjon enn guttene – jentene vil ha mer leksehjelp og de ønsker å vite mer om hva de kan bruke matte til.

Med tanke på de ulike tiltakene NSR retter mot ungdom, ønsket vi å undersøke hvor mange som har hatt besøk av rollemodeller eller har vært på bedriftsbesøk. Nesten 60 prosent oppgir at de har hatt besøk av en rollemodell, eller en annen fagperson på skolen, og 53 prosent oppgir at de har vært på bedriftsbesøk. 33 prosent har deltatt på STEM-arrangementer, men dette gjelder i større grad de som har valgt realfag.

INTERESSE FOR STEM

36 prosent oppgir at de er svært eller ganske interessert i en utdanning innen STEM. Dette er helt likt undersøkelsen i 2023. 24 prosent er verken eller, en viktig gruppe med stort potensial for oss som skal rekruttere flere.

Jenter og gutter er omtrent like interesserte i realfaglige studier, mens gutter er langt mer interesserte i en høyere utdanning innen teknologi. Andelen gutter som er interessert i en utdanning innen teknologi er nesten 40 prosent, mens bare 22 prosent av jentene tenker det samme. Positivt er det at interessen øker for begge kjønn, men bedre kjønnsbalanse og mangfold må fortsatt være et mål i rekrutteringsarbeidet.

KUNNSKAP OM STEM

For å få svar på hypotesen om at for mange elever ikke vet hva de kan utdanne seg til, eller jobbe som innen STEM, stilte vi et åpent spørsmål om hvilke yrker ungdommene tror man kan jobbe med, med en utdanning innen realfag eller teknologi. På topp nevnes ingeniør (42 prosent) og lege (27 prosent). 20 prosent oppgir «ingenting», 25 prosent oppgir svar i kategorien «annet». Forsker og lærer er også yrker som nevnes. Dette støtter hypotesen om at mange elever vet ikke hva man kan bli med en utdanning innen STEM.

Vi spurte også elevene om hvilke sektorer de tror vil trenge realfaglig kompetanse i fremtiden. Da peker flertallet på energisektoren, infrastruktur, cybersikkerhet og helse. Når det gjelder klima, miljø og industri er det mer delte meninger.

HOLDNINGER TIL STEM

Et klart flertall er enige om at fagene de velger på videregående skole har betydning for fremtiden. Andelen som er «helt enige» i at fagvalg på videregående skole er viktig for fremtiden, er høyere blant de som har valgt realfag. For påstanden om at «realfag er kjedelig», er like mange enige som uenige.

Det samme gjelder for teknologi, når vi ser på jenter og gutter sammen. Skilt på kjønn, oppgir nesten 40 prosent av jentene at teknologifag er kjedelige, mens bare 20 prosent av guttene sier det samme.

Over 70 prosent oppgir at de tror at teknologi blir viktig i fremtidens arbeidsliv. 53 prosent mener det samme om realfag.

HVA MÅ TIL?

Status STEM bekrefter hypotesene om at ungdommene vet for lite om hva man kan bruke realfag til, hva man kan bli, og hvilke sektorer man kan bidra i. Ved å tilføre elevene mer informasjon og kunnskap om «hva man kan bli med realfag», vil økt interesse, motivasjon og mestring, bidra til at flere velger fagene. Interesse for fagene er den aller viktigste faktoren når elevene tar sine utdanningsvalg.

NSR bruker denne kunnskapen i arbeidet med å øke interessen for STEM-fagene hos unge ved å tilrettelegge for møte med rollemodeller, bedriftsbesøk, STEM-arrangementer og innhold i sosiale media.

3b.

Status rekruttering til STEM

Det er en nedgang i antall elever og studenter som velger teknologi og realfag, og denne nedgangen er konsistent på tvers av alle utdanningsnivåer – fra ungdomsskolen til høyere utdanning. Kjønnforskjeller i utdanningsvalg etableres tidlig og vedvarer gjennom hele utdanningsløpet.

I videregående skole ser vi en forskyvning hvor flere elever velger yrkesfag fremfor studieforberedende utdanningsprogrammer, og innen studiespesialisering foretrekkes programområdet språk, samfunnsfag og økonomi fremfor realfag.

Førstevalgsøkere til STEM-fag¹ i høyere utdanning utgjorde i 2025 17 prosent av søkermassen, som er altfor lavt til å møte fremtidens kompetansebehov og etterspørselen i arbeidsmarkedet. De siste fem årene har det vært en nedgang innen utdanningsområdene informasjonsteknologi (-16,2 prosent) og realfag (-4,7 prosent), mens teknologiske fag (ingeniør, arkitektur, maritime fag) har hatt en økning (+6,9 prosent).

Førstevalgsøkere til lektorutdanning i realfag har sunket kraftig i samme periode, og i 2025 utgjorde denne gruppen søkere bare 0,12 prosent av søkermassen (171 søkere totalt).

Dette kapitlet er et sammendrag av et omfattende arbeidsnotat på samme tema. Arbeidsnotatet i sin helhet kan leses her: <https://www.nifu.no/faerre-velger-teknologi-og-realfag/>

VALGFAG INNEN TEKNOLOGI OG REALFAG I UNGDOMSSKOLEN

I ungdomsskolen er det mulig å velge mellom tre valgfag som retter seg mot teknologi og realfag: Ideer og praktisk forskning, programmering, og teknologi og design. Ideer og praktisk forskning

handler om å utvikle forståelse av forskning og ulike forskningsmetoder, mens teknologi og design skal bidra til at elevene utvikler sin kreativitet og teknologikompetanse gjennom å designe, utvikle og forbedre produkter (Utdanningsdirektoratet²).

Mellom 2021 og 2025 har det særlig innen fagene teknologi og design og ideer og praktisk forskning, vært en betydelig nedgang i antall elever, til tross for at den totale elevmassen i 8.-10. klasse i denne perioden har økt. Teknologi og design har hatt den største reduksjonen, med en nedgang på 54,4 prosent. Ideer og praktisk forskning har også gått tilbake, med en nedgang på 51,2 prosent.

Programmering skiller seg ut med en annen utvikling. Etter en relativt stor økning fra skoleåret 2021-2022 til 2022-2023, hvor antallet elever steg med over 50 prosent, har veksten flatet ut og snudd til nedgang fra 2024. Til tross for dette er programmering fortsatt det mest populære av de tre valgfagene, og har hatt en økning fra skoleåret 2021-22 og skoleåret 2024-25, både i antall elever og prosentandel (+36 prosent).

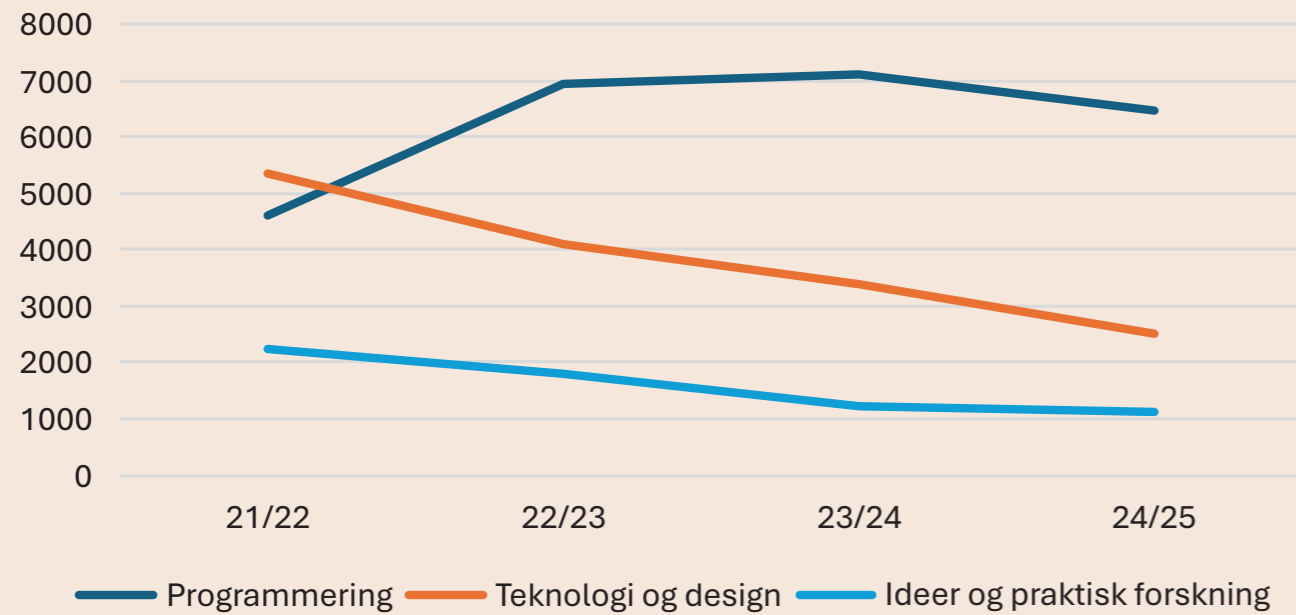
Kjønnfordelingen viser en klar og vedvarende overrepresentasjon av gutter i alle de tre valgfagene på ungdomsskolenivå. I skoleåret 2024-2025 har programmering 83,9 prosent gutter, teknologi og design har 77,7 prosent gutter, mens ideer og praktisk forskning er mest balansert med 59,8 prosent gutter.

2. [Fagets relevans og sentrale verdier - Ideer og praktisk forskning \(FIP01 02\) \(FIP01-02\) | udir.no](#)
[Fagets relevans og sentrale verdier - Programmering \(PRG01 02\) \(PRG01-02\) | udir.no](#)
[Fagrelevans og sentrale verdier - Teknologi og design \(TPR01 02\) \(TPR01-02\) | udir.no](#)

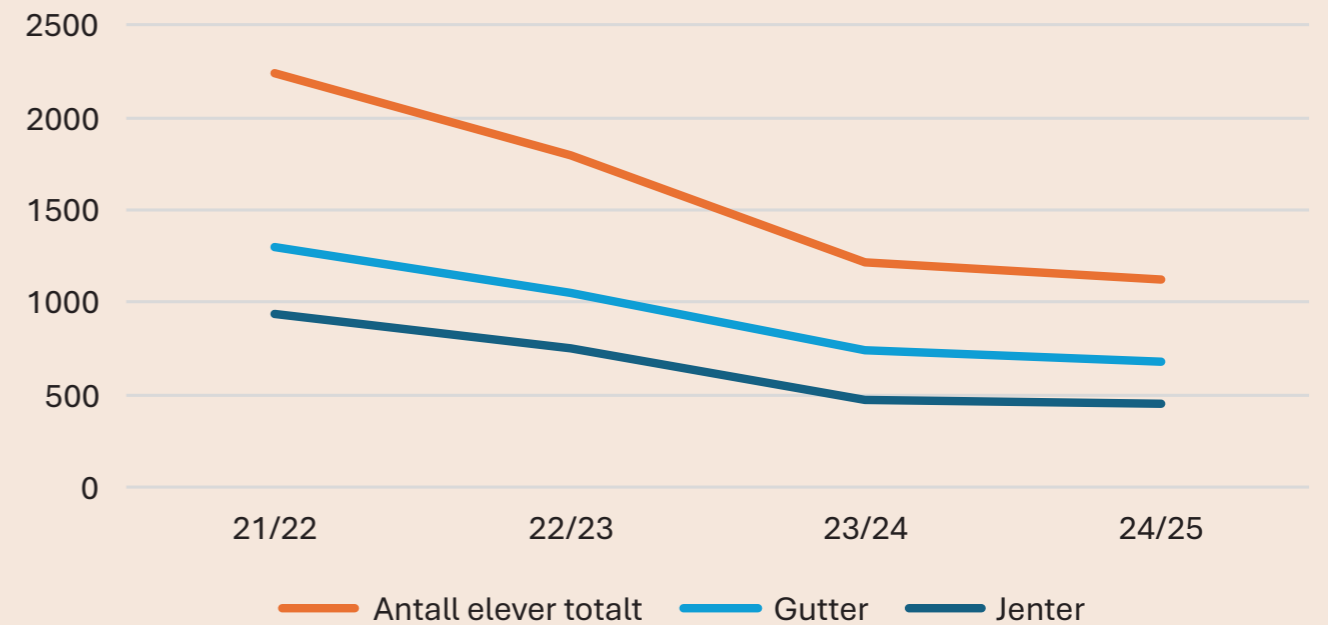
1. Forkortelse for Science, Technology, Engineering, Mathematics

UTVIKLING I ELEVTALL OG FORDELING PER KJØNN (GUTTER OG JENTER) FOR VALGFAG INNEN TEKNOLOGI- OG REALFAG I UNGDOMSSKOLEN

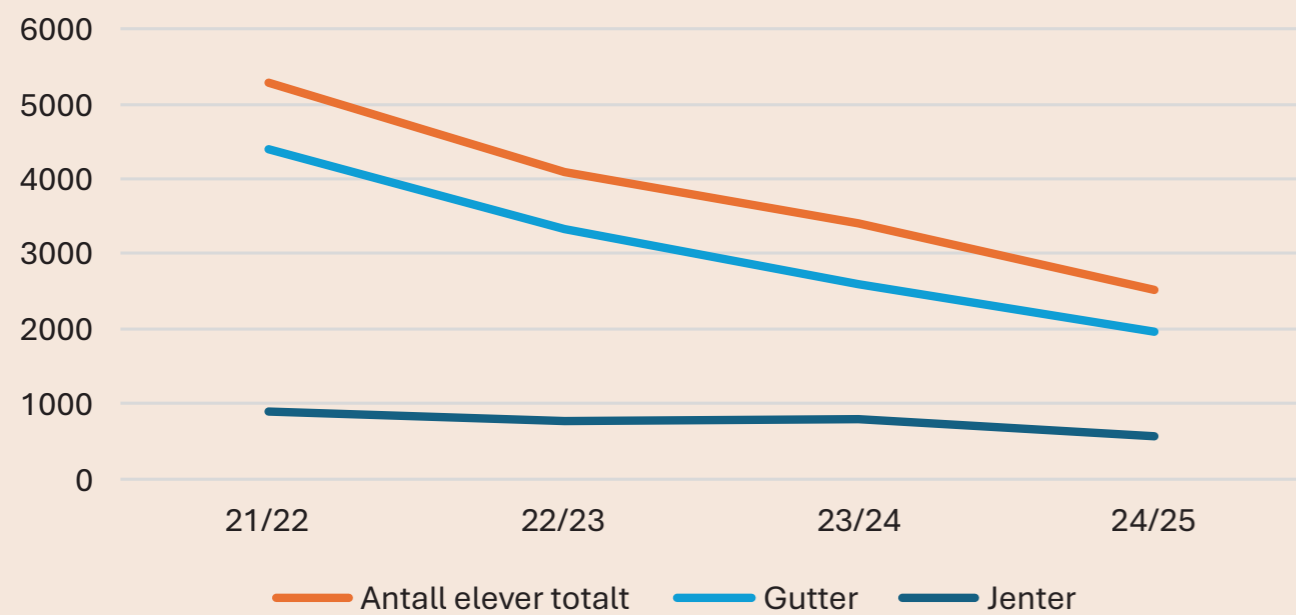
Elevtall per valgfag i ungdomsskolen

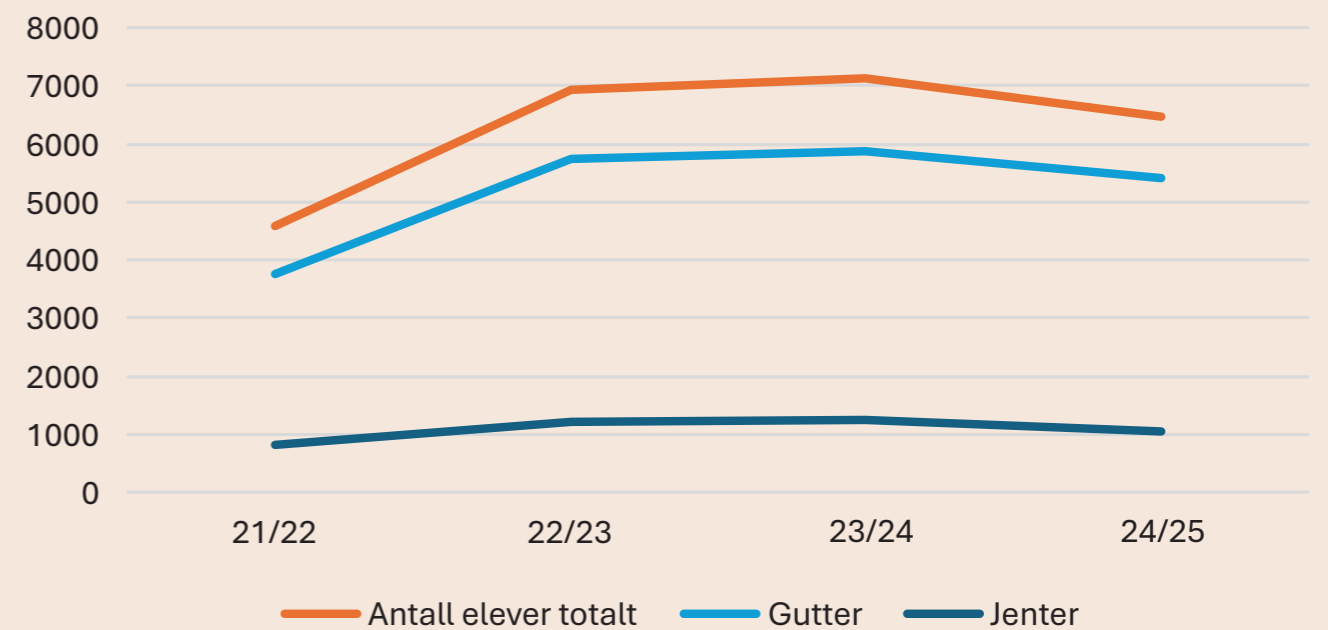
Elevtall ideer og praktisk forskning

Elevtall teknologi og design

Elevtall programmering

UTDANNINGSPROGRAM OG FAGVALG I VIDEREGÅENDE SKOLE

Valg av utdanningsprogram i videregående opplæring viser at flere elever velger yrkesfag fremfor studieforberedende programmer, og endringen har vært spesielt tydelige de siste to årene. Blant elevene som velger studiespesialisering foretrekkes programområdet språk, samfunnsfag og økonomi (64 prosent) fremfor realfag (34 prosent).

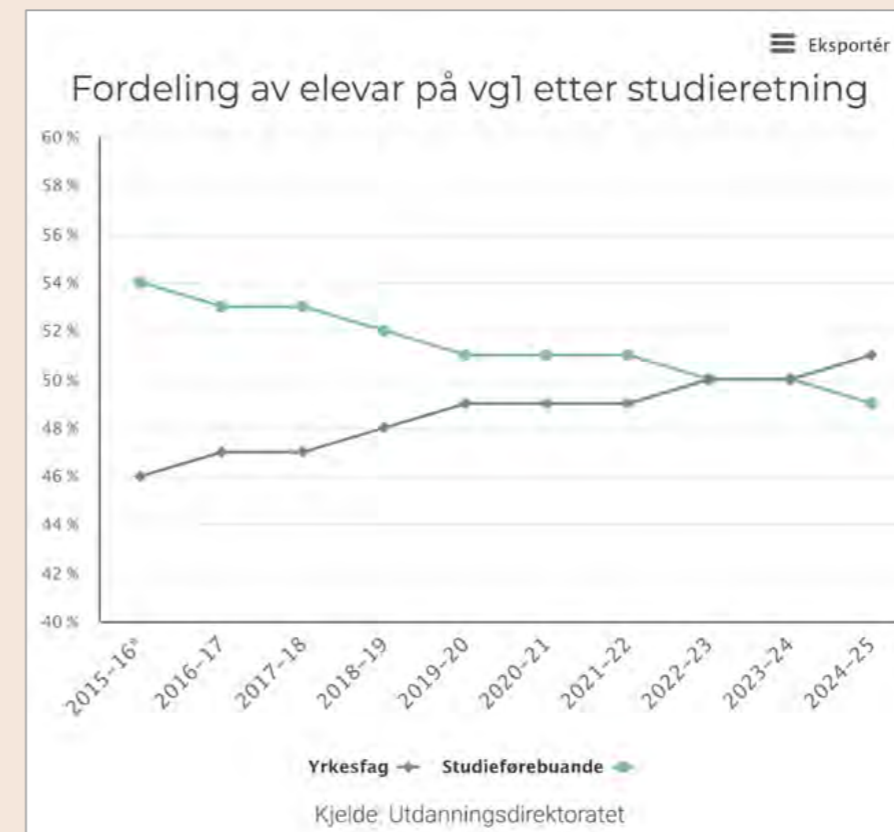
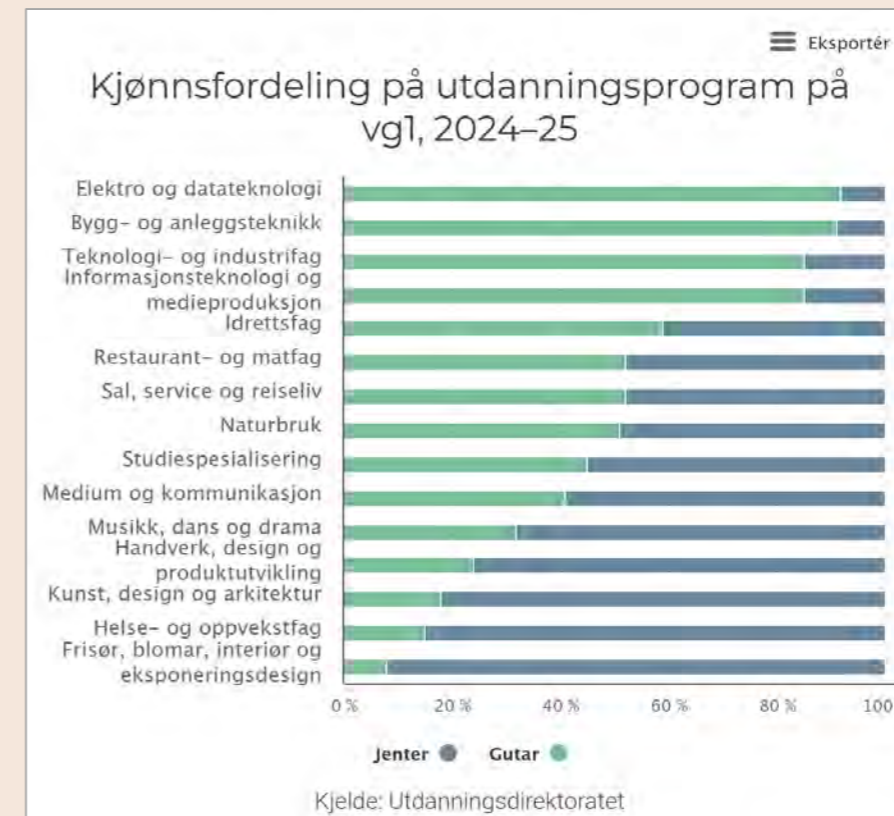
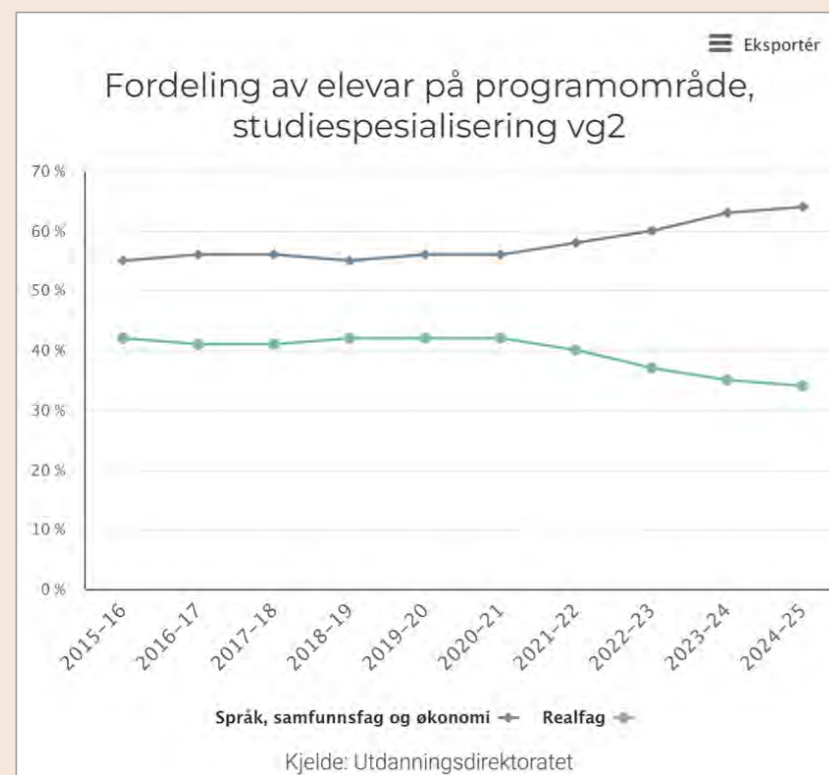
Jenter er noe overrepresentert innen studiespesialisering. Ellers domineres teknologiske fag, byggetekniske fag og idrettsfag av gutter, mens helse- og omsorgs-fag, mediefag og estetiske fag domineres av jenter.

Ned på enkeltfagsnivå har T-matte hatt en svak nedgang, mens R1 har styrket sin posisjon, og R2 har vært relativt stabil med kun en liten reduksjon. I den andre enden av skalaen finner vi

programmering og modellering, som har svært få elever og dermed utgjør det minste faget. Når vi ser på endringer over tid, er det programmering og modellering, informasjonsteknologi og teknologi- og forskningslære, som har hatt den mest markante nedgangen i elevtall, mens det har vært en mindre reduksjon innen fysikk, biologi og kjemi. Geofag skiller seg ut som det mest stabile fagområdet, men deltakelsen her er lav.

Når det gjelder kjønnsfordeling innen de enkelte fagene, er dette skjevst innen informasjonsteknologi og fysikk, der gutter utgjør en klar majoritet. I biologi og kjemi finner vi en overrepresentasjon av jenter, mens geofag har den mest balanserte kjønnsfordelingen.

UTVIKLING I ELEVTALL ETTER STUDIERETNING, PROGRAMOMRÅDE OG KJØNNSFORDELING MELLOM UTDANNINGSPROGRAM I VGS

I Vg1 må elever på studieforberedende linjer velge mellom å ta praktisk eller teoretisk matematikk. Teoretisk matematikk (T-matte) passer for elever som ønsker å gå videre med realfag i vg2 og vg3, slik som eksempelvis R-matte eller S-matte. Disse fagene gir realfagspoeng, og flere studier krever at man har gjennomført R-matte eller S1 og S2. Til sammenligning er det på alle de yrkesfaglige utdanningsprogrammene i vg1 kun obligatorisk med tre timer P-matte i uken (Utdanning.no, 2025).

Utviklingen i matematikkfagene viser tydelige forskjeller mellom nivåene. Når vi ser på andelen av elever innen hvert klassetrinn, har T-matte (vg1) gått fra å omfatte 55,7 prosent av vg1-elevene i 2019 til 50,3 prosent i 2025, noe som tilsvarer en nedgang på 9,6 prosent. R1 (vg2) har derimot hatt en jevn økning, fra 26,5 prosent i 2019 til 32,1 prosent i 2025, en økning på 21 prosent når vi tar høyde for den totale studentmassen. For R2 (vg3) har andelen vært relativt stabil, men med en svak reduksjon fra 20,8 prosent i 2019 til 19,8 prosent i 2025 tilsvarende en nedgang på 4,8 prosent.

Utviklingen i fysikkfagene viser en jevn nedgang på både fysikk 1 og fysikk 2. Andelen elever innen fysikk 1 i studiespesialisering, samlet for alle klassetrinn, har en nedgang på 14,4 prosent i perioden 2019- 2025. Fysikk 2 har hatt en nedgang på 19 prosent i samme periode. Kjønnfordelingen i fysikk 2 viser en vedvarende overrepresentasjon av gutter. Skoleåret 2024-2025 var 72 prosent av elevene gutter. Denne forskjellen har holdt seg relativt stabil gjennom hele perioden.

Også biologifagene viser en svak nedgang over tid. Når vi ser på andel elever i studiespesialisering som velger biologi 1 og 2, samlet for alle klassetrinn, har det vært en nedgang på 10 prosent i begge fag. I motsetning til majoriteten av realfagene i videregående skole, er jenter overrepresentert i biologi 2. I 2025 var 67,4 prosent av elevene jenter. Skjevheten har vært konsistent gjennom hele perioden.

3. I analysen av teknologi- og forskningslære har vi valgt å slå sammen alle elever på tvers av trinn for nivåene TOF1, TOF2 og TOFX i tabeller og figurer. Dette er gjort fordi faget har et relativt lavt antall elever, og en slik sammenslåing gir et mer helhetlig og representativt bilde av utviklingen over tid. I likhet med geofag er det viktig å ta i betraktning at teknologi- og forskningslære er et fag med få elever, noe som gjør at selv små endringer i antall kan gi inntrykk av store svingninger i figurer og statistikk.

4. Programmering og modellering ble introdusert som et nytt fag fra skoleåret 2021-2022, og vi har derfor kun tilgjengelige data fra denne perioden. I likhet med geofag og teknologi- og forskningslære er dette et fag med svært få elever, men med enda lavere deltakelse. Det er viktig å være oppmerksom på at små endringer i antall elever kan gi inntrykk av store svingninger i figurer og statistikk. For eksempel var det totale antallet elever i skoleåret 2024-2025 kun 120.

Utviklingen i kjemifagene viser også en tydelig nedgang over tid. Når vi ser på andel elever innen kjemi 1 i studiespesialisering, samlet for alle klassetrinn, har det vært en nedgang på 16,4 prosent. For kjemi 2 har det vært en enda større nedgang på 20,5 prosent. Interessen for kjemi ser ut til å ha svekket seg betydelig, særlig på det mest avanserte nivået.

I likhet med biologifagene viser kjønnfordelingen i kjemi 2 en overrepresentasjon av jenter. I 2025 var 61,1 prosent av elevene jenter. Denne skjevheten har vært stabil gjennom perioden, og viser at kjemifagene fortsatt tiltrekker seg flere jenter enn gutter.

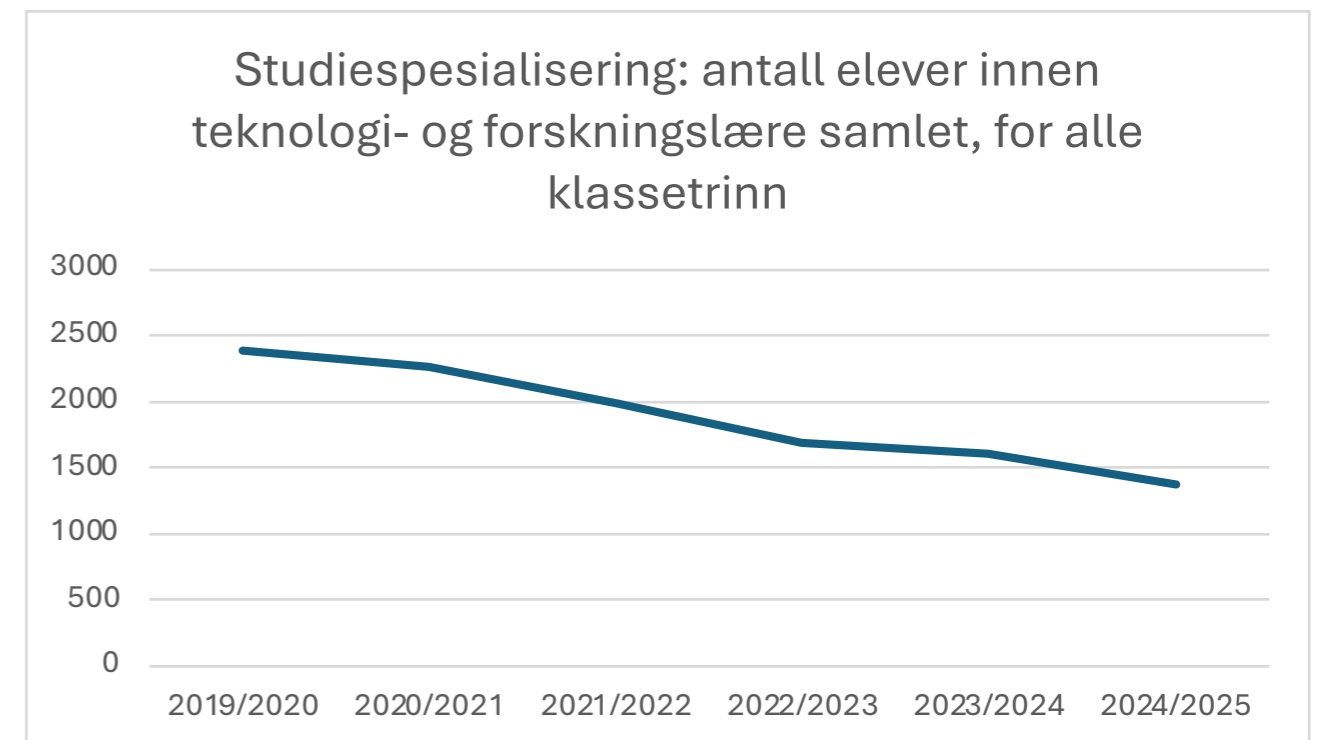
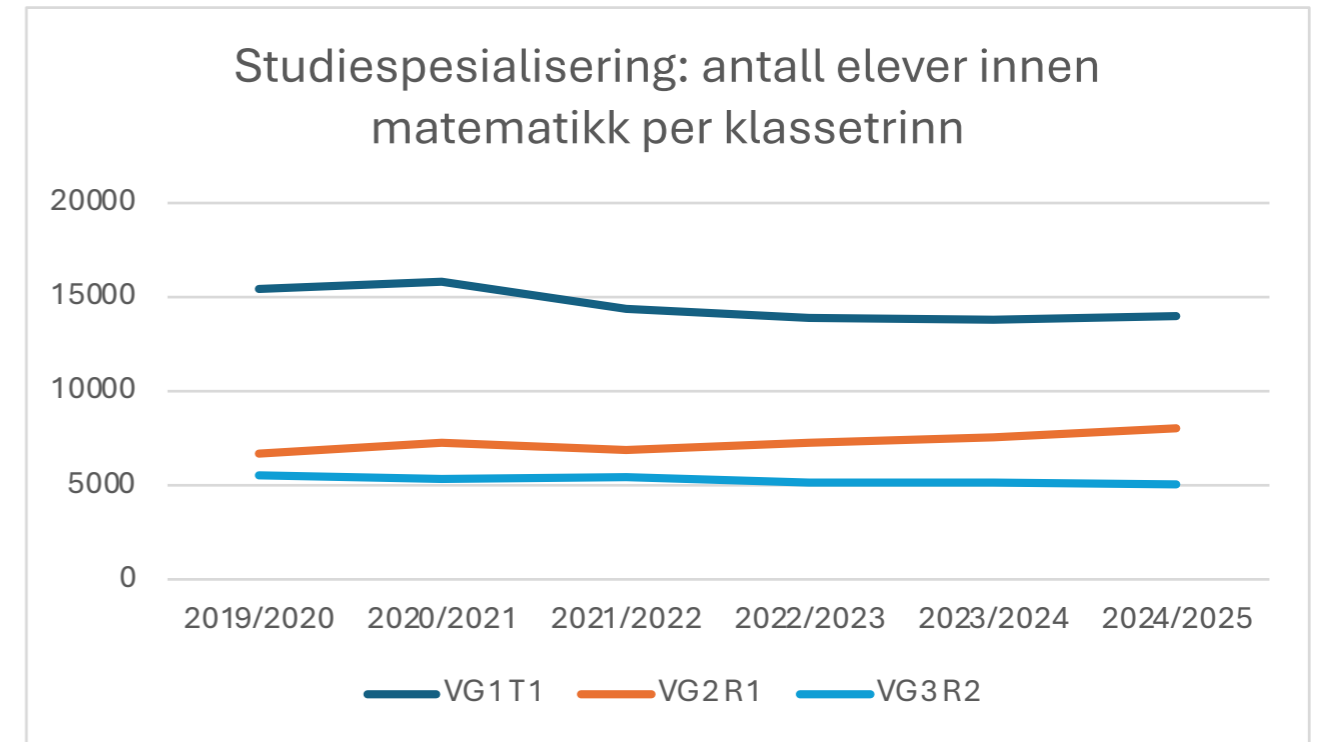
Utviklingen i geofag viser en relativt stabil trend med små variasjoner, og en balansert kjønnfordeling sammenliknet med andre realfag.

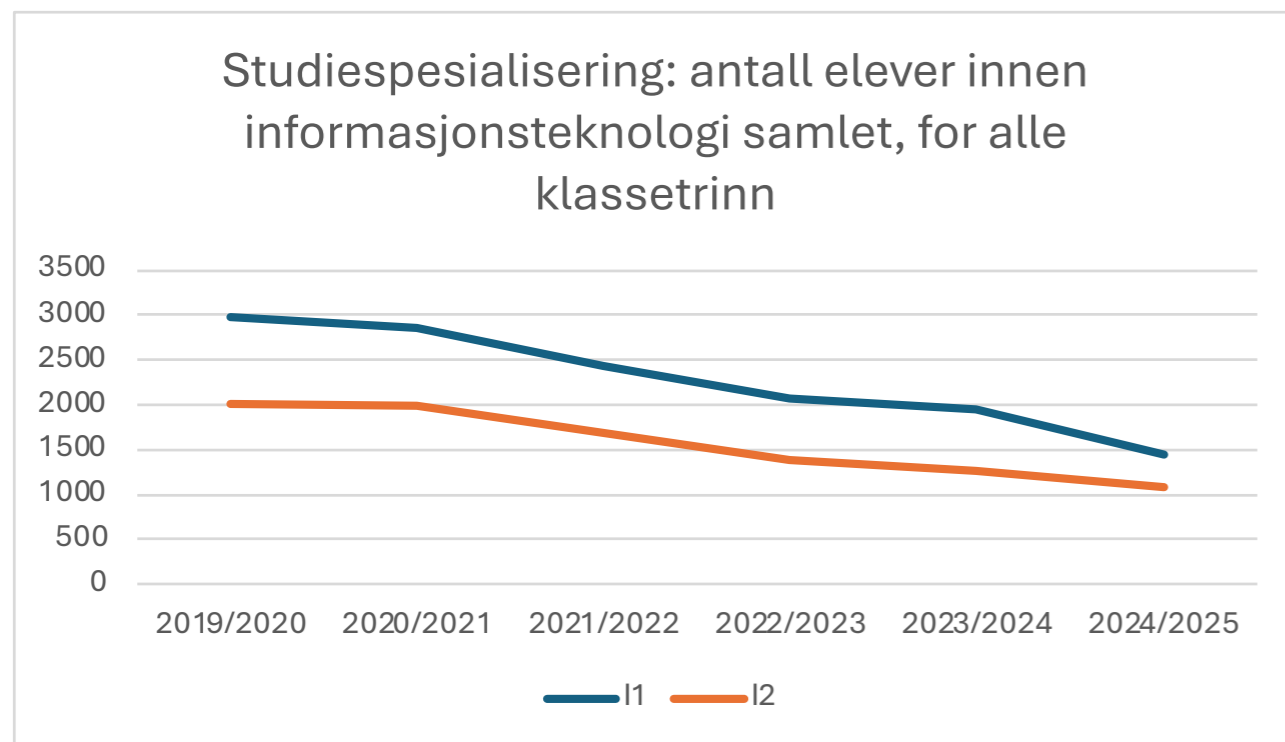
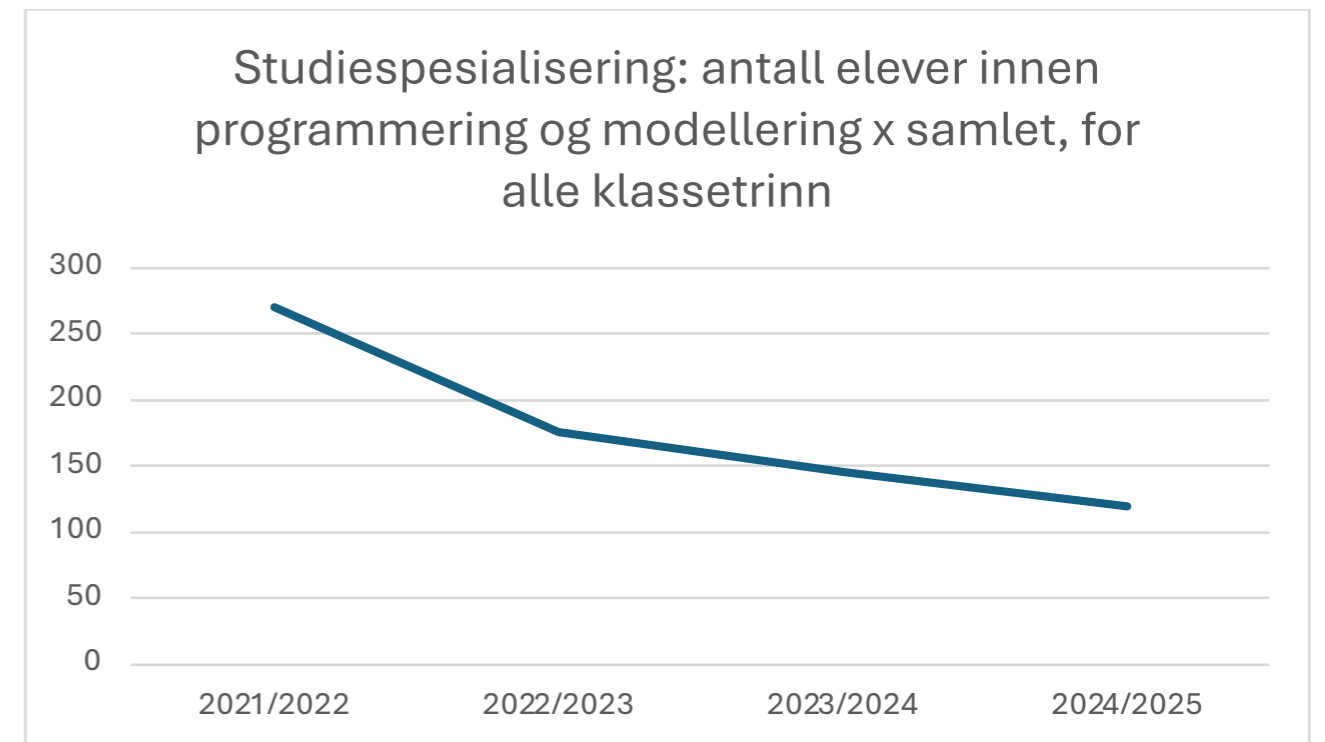
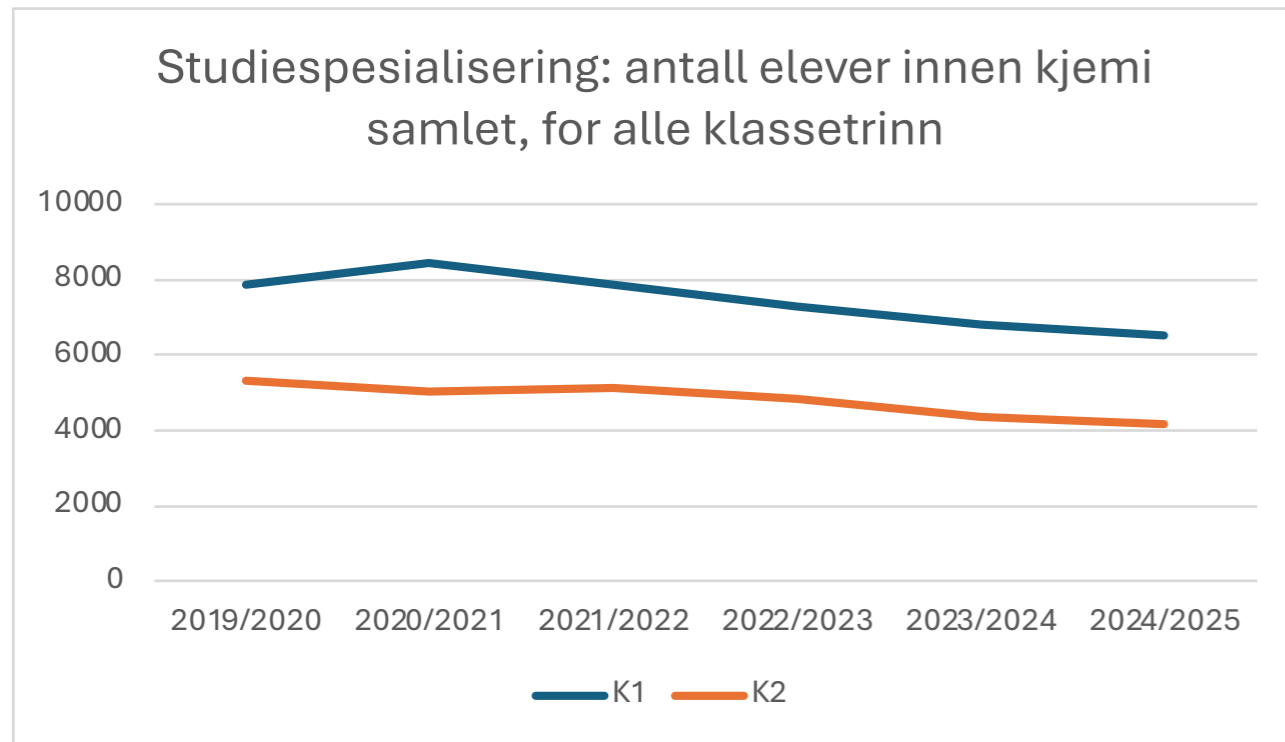
Utviklingen i antall elever som velger teknologi- og forskningslære viser en betydelig reduksjon over tid. Andelen elever innen teknologi- og forskningslære samlet for alle klassetrinn, viser en reduksjon på 41,8 prosent i perioden 2019 - 2025³. Kjønnfordelingen i faget viser også noe skjevhet. I 2025 var 64,1 prosent av elevene i faget gutter.

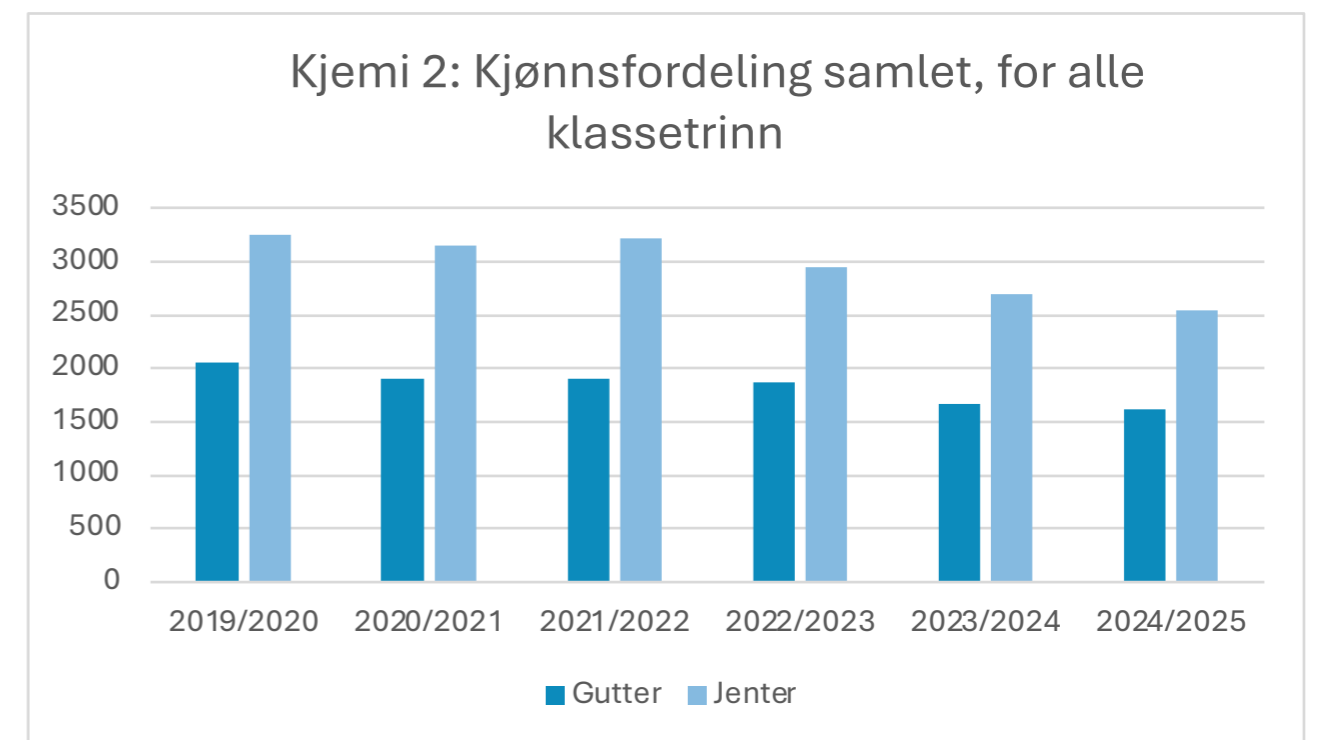
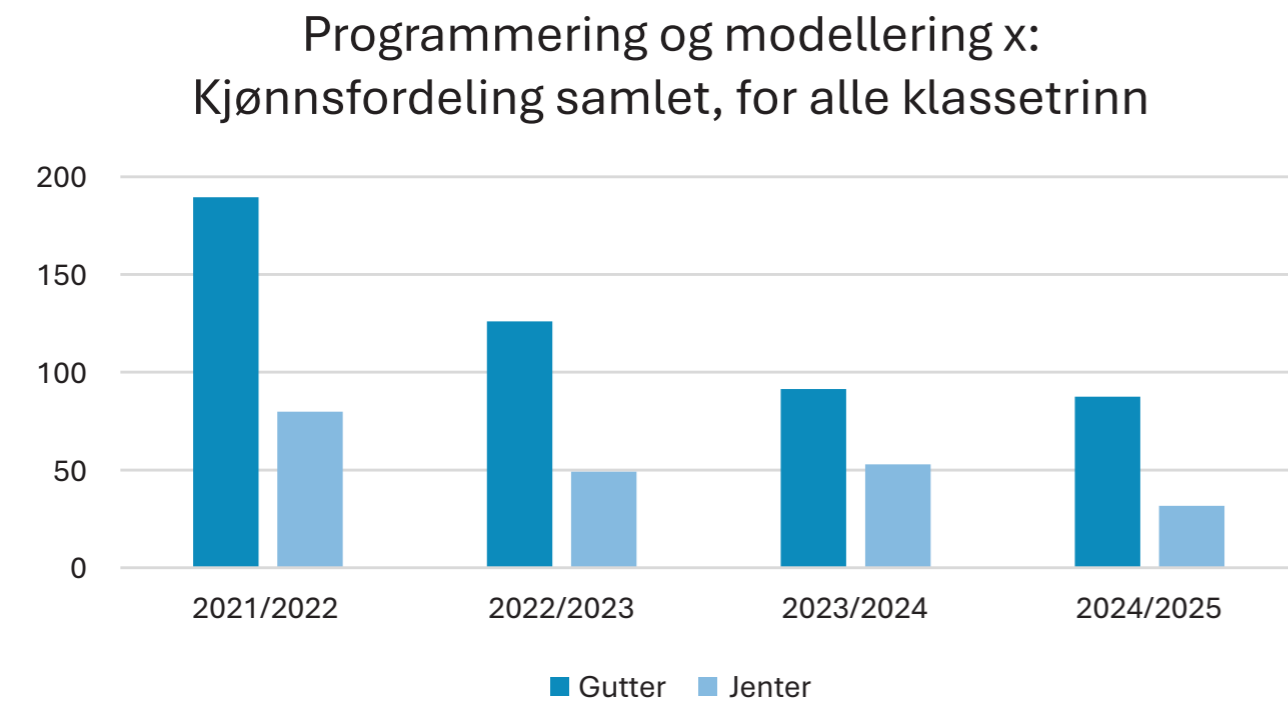
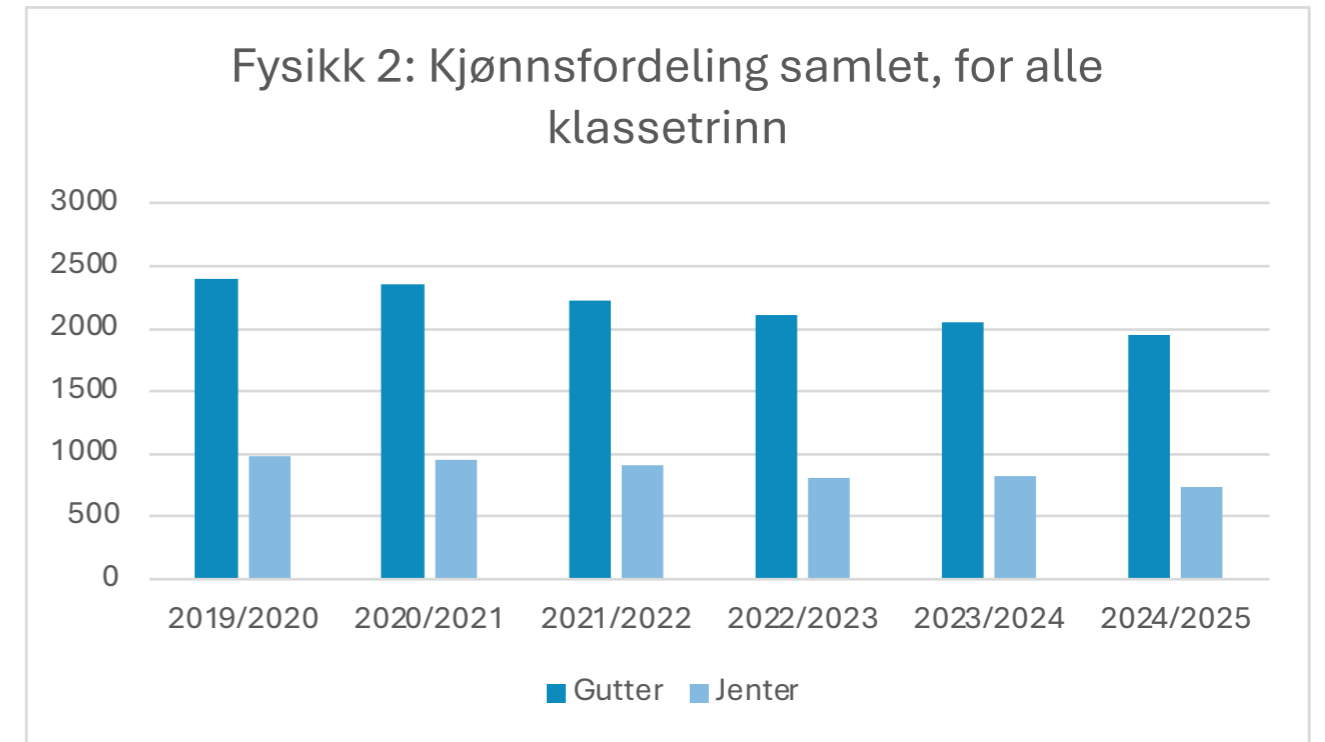
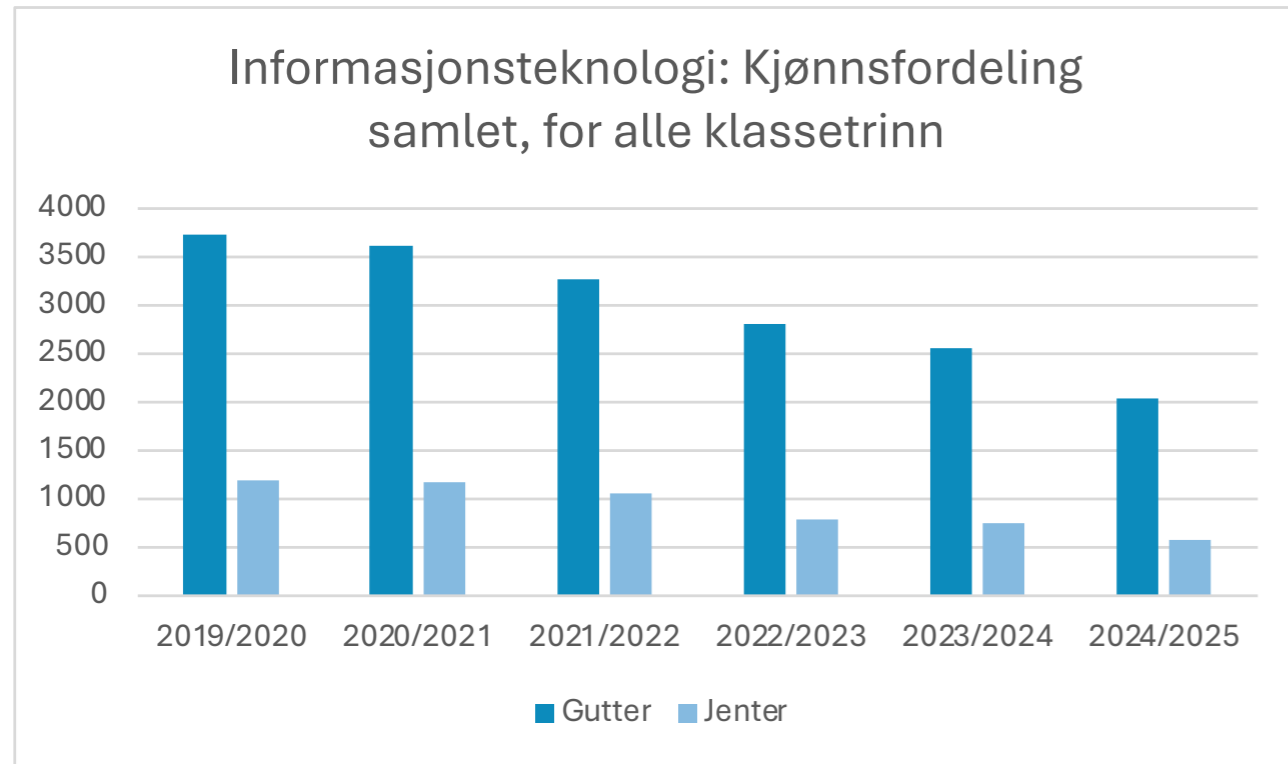
Også faget informasjonsteknologi viser en betydelig reduksjon over tid. Andelen elever som velger informasjonsteknologi 1, er redusert med hele 51 prosent fra 2019 - 2025, mens informasjonsteknologi 2 har hatt en relativ reduksjon på 45,7 prosent. Begge fagene har hatt en markant nedgang. Kjønnfordelingen viser en tydelig skjevhet. I 2025 var 81,3 prosent av elevene i faget gutter. Skjevheten har vært stabil gjennom hele perioden, og faget tiltrekker seg fortsatt klart flere gutter enn jenter.

Den samme trenden kan sees i fagene programmering og modellering x. Elevtallet har sunket med 55 prosent fra 2021 - 2025⁴. Det er tydelig skjevhet i kjønnfordelingen, og gutter utgjorde 73,3 prosent av elevene i 2025. Kjønnsskjevheten har vært stabil i perioden 2021 til 2025.

UTVIKLING I ELEVTALL OG KJØNNSFORDELING BLANT ELEVER SOM VELGER FORDYPNING I REALFAG

HØYERE UTDANNING OG FØRSTEVALGSSØKERE TIL STEM FAG

Antall søkere til høyere utdanning viser en moderat økning over tid. Fra 2015 til 2025 har det vært en økning på om lag 11 prosent, fra rundt 128 000 til 142 000. Dette indikerer en relativt stabil vekst i den samlede søkermassen, til tross for enkelte svingninger, og med et særlig høyt antall søkere i 2020 og 2022, da pandemien bidro til at flere søkte seg direkte fra videregående til høyere utdanning.

Samordna opptak kategoriserer STEM-utdanningene i tre hovedområder: informasjonsteknologi, teknologi, og realfag.

- **Informasjonsteknologi omfatter studier innen informasjonsteknologi og informatikk.**
- **Teknologi inkluderer ingeniør- og sivilingeniørutdanninger, arkitektur, samt maritime fag som nautikk.**
- **Realfag dekker de klassiske naturvitenskapelige disiplinene, herunder matematikk, kjemi, biologi og fysikk.**

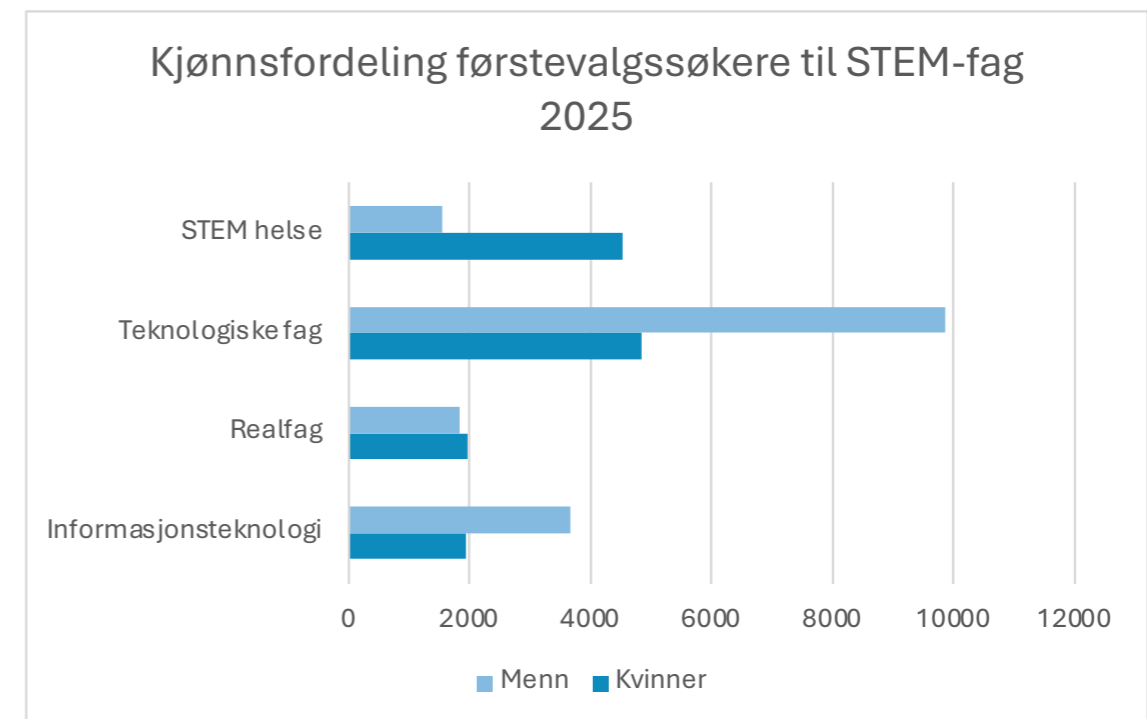
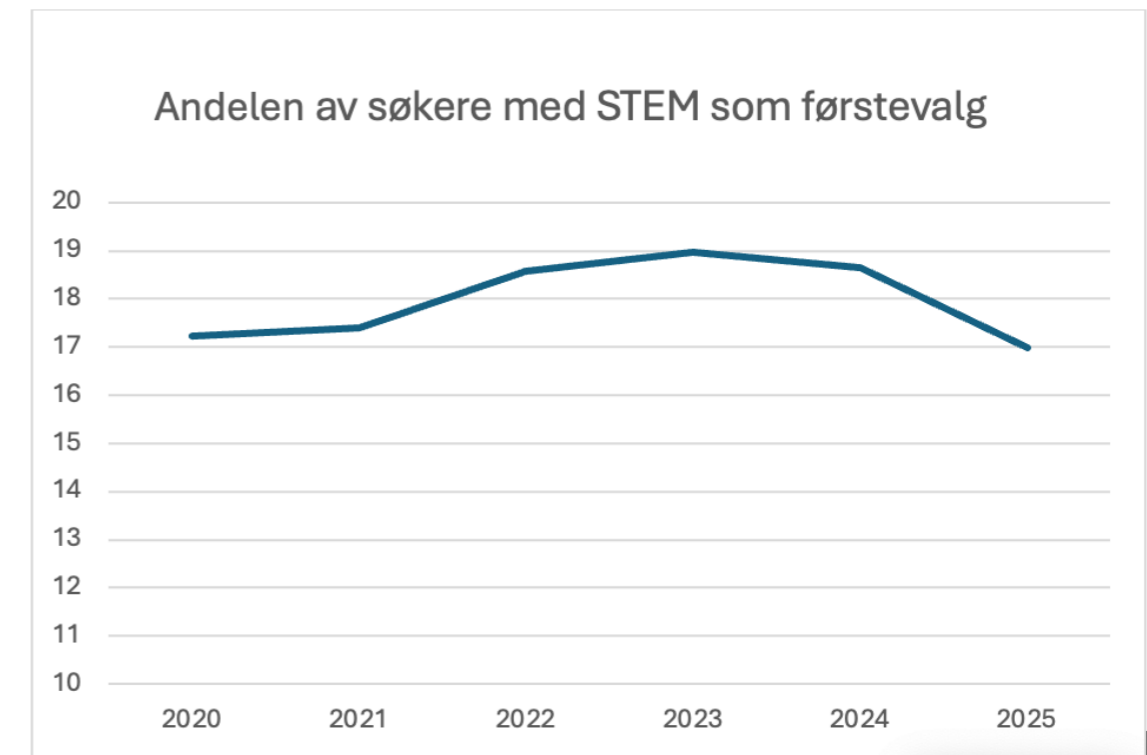
STEM-andelen i total søkermasse lå i 2025 på 17 prosent. Utdanningsområdet informasjonsteknologi har hatt den største reduksjonen, med en nedgang fra 7 095 førstevalgsøkere i 2020, til 5 598 i 2025, en reduksjon på 16,2 prosent. Realfag har også gått noe tilbake, med en reduksjon fra 4 255 førstevalgsøkere i 2020 til 3 819 i 2025, en relativ nedgang på 4,7 prosent. Teknologiske fag har hatt en svak økning fra 14 628 i 2020, til 14 710 i 2025, en relativ økning på 6,8 prosent. Samlet sett har STEM-andelen i søkermassen gått svakt ned fra 17,23 prosent i 2020 til 16,98 prosent i 2025.

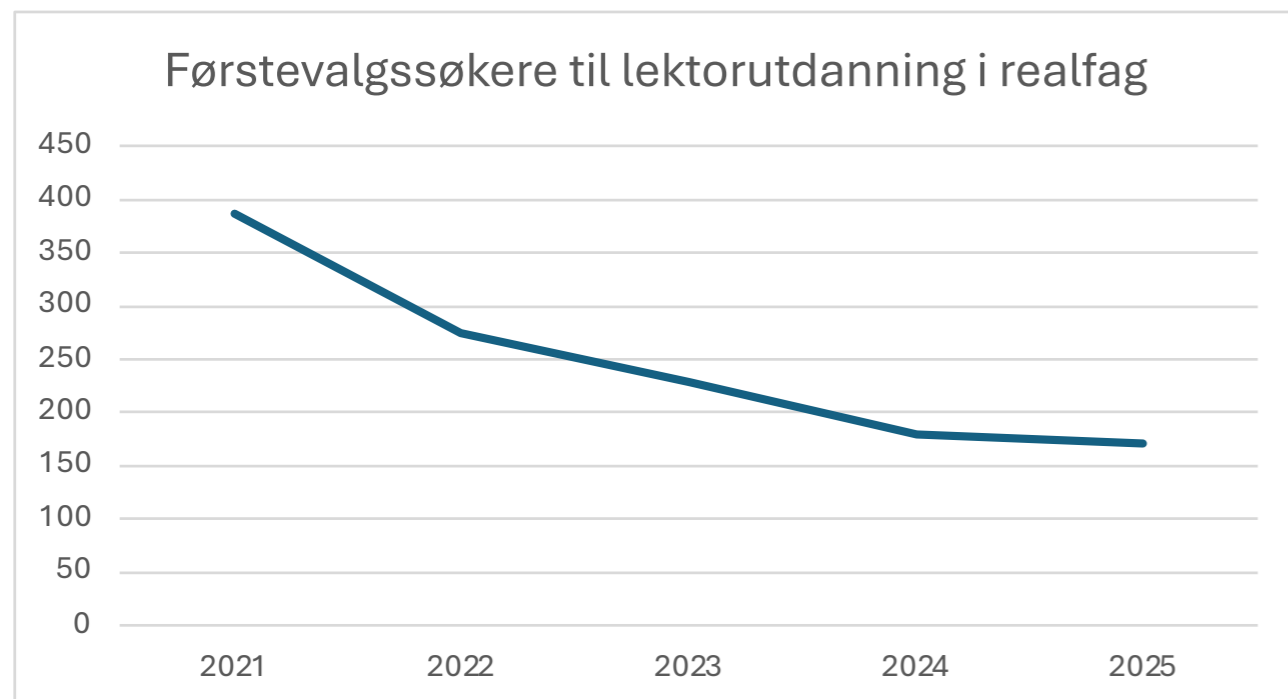
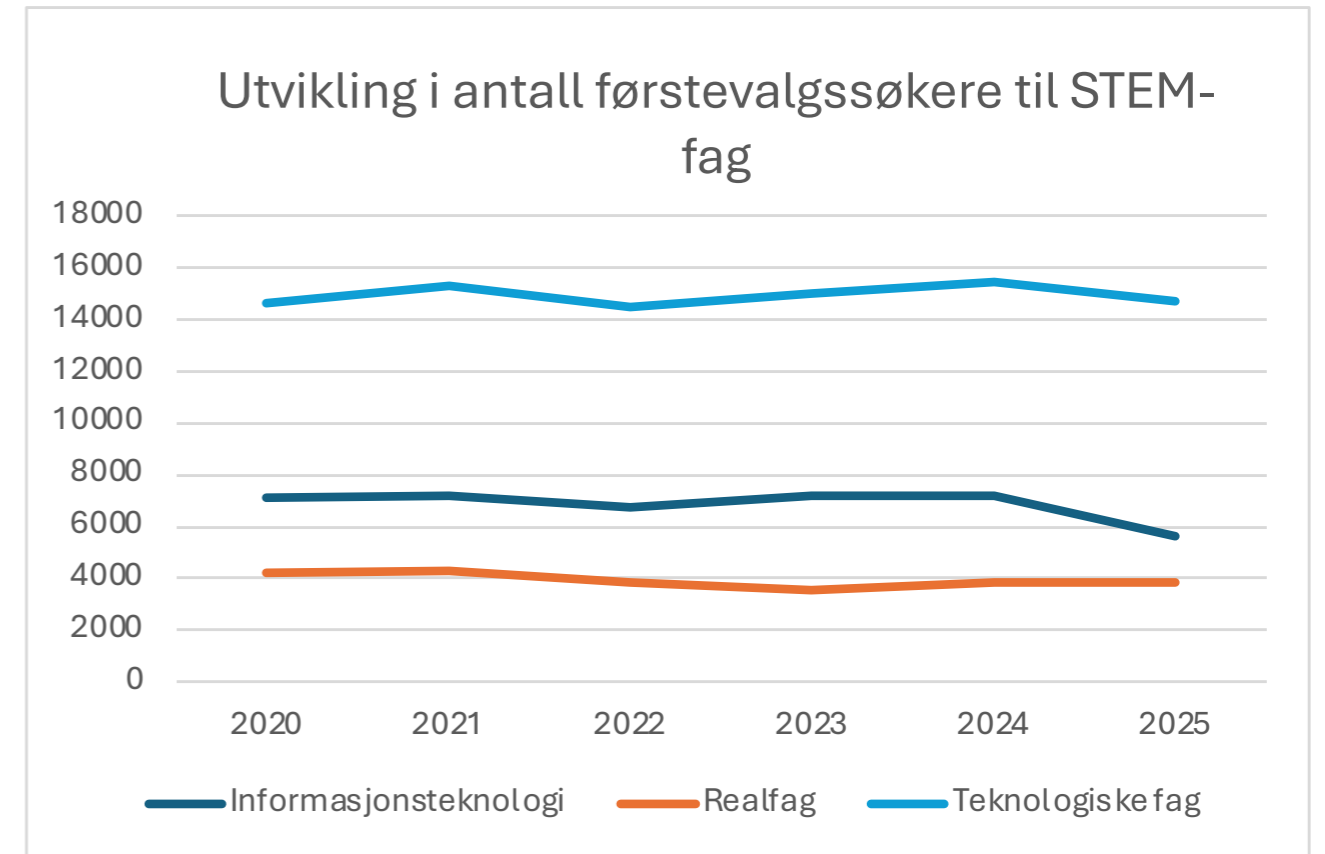
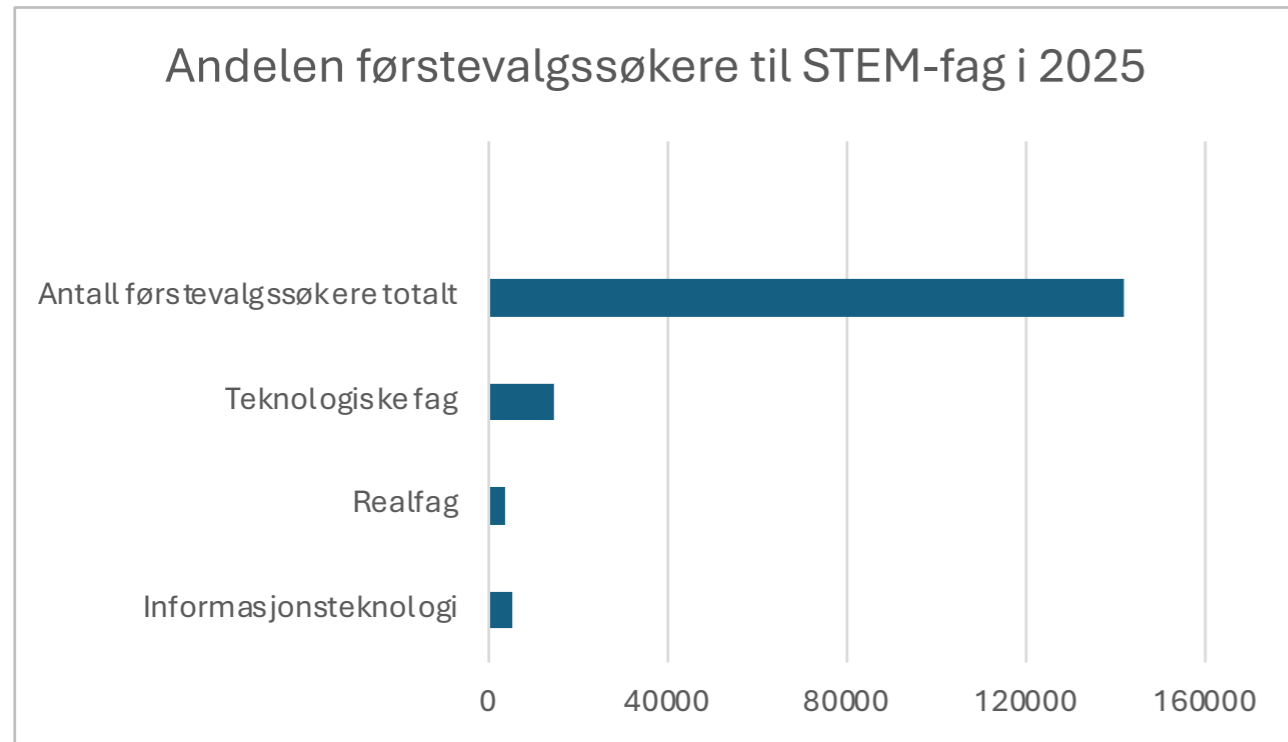
I samarbeid med Samordna opptak er det etablert et fjerde utdanningsområde, betegnet som «STEM helse». Denne kategorien omfatter studier som medisin, farmasi, bioingeniør, ortopedi, reseptar og radiologi. Blant de fire utdanningsområdene er STEM helse det mest kjønnsdelte, med en klar dominans av kvinner (74,5 prosent). I den andre enden av skalaen, der menn dominerer, finner vi teknologiske fag med 67,1 prosent menn, og informasjonsteknologi med 65,3 prosent menn. Realfag skiller seg ut som det mest kjønnsbalanserte fagområdet, med en tilnærmet lik fordeling (51,7 prosent kvinner og 48,3 prosent menn). Selv om Samordna opptak sin kategori realfag er balansert når vi ser på kjønnsfordeling, er imidlertid fagene innen kategorien (matematikk, kjemi, biologi og fysikk) relativt kjønnsdelte, med en overvekt av kvinner innen biologi og kjemi, og en overvekt av menn innen matematikk og fysikk⁵.

Førstevalgsøkere til lektorutdanning har gått betydelig ned i perioden 2021 til 2025. I 2021 var det 387 søkere, noe som tilsvarte 0,25 prosent av total søkermasse. I 2025 var antallet redusert til 171 søkere, tilsvarende 0,12 prosent av totalen. Dette innebærer en nedgang på 216 søkere. Når vi justerer for endringer i den totale søkermassen, utgjør dette en relativ reduksjon på 52 prosent.

5. Tall vi har fått tilsendt fra Samordna opptak viser følgende kjønnsfordeling innen fagene som ligger under kategorien realfag:
 Biologi: kvinner (70 prosent), menn (30 prosent)
 Kjemi: kvinner (60 prosent), menn (40 prosent)
 Matematikk: kvinner (36 prosent), menn (64 prosent)
 Fysikk: kvinner (40 prosent), menn (60 prosent)

SØKERTALL OG KJØNNSFORDELING BLANT STUDENTER SOM VELGER STEM-FAG I HØYERE UTDANNING

NORGE I ET INTERNASJONALT PERSPEKTIV

I 2025 kom en europeisk STEM strategi⁶, med følgende mål frem mot 2030:

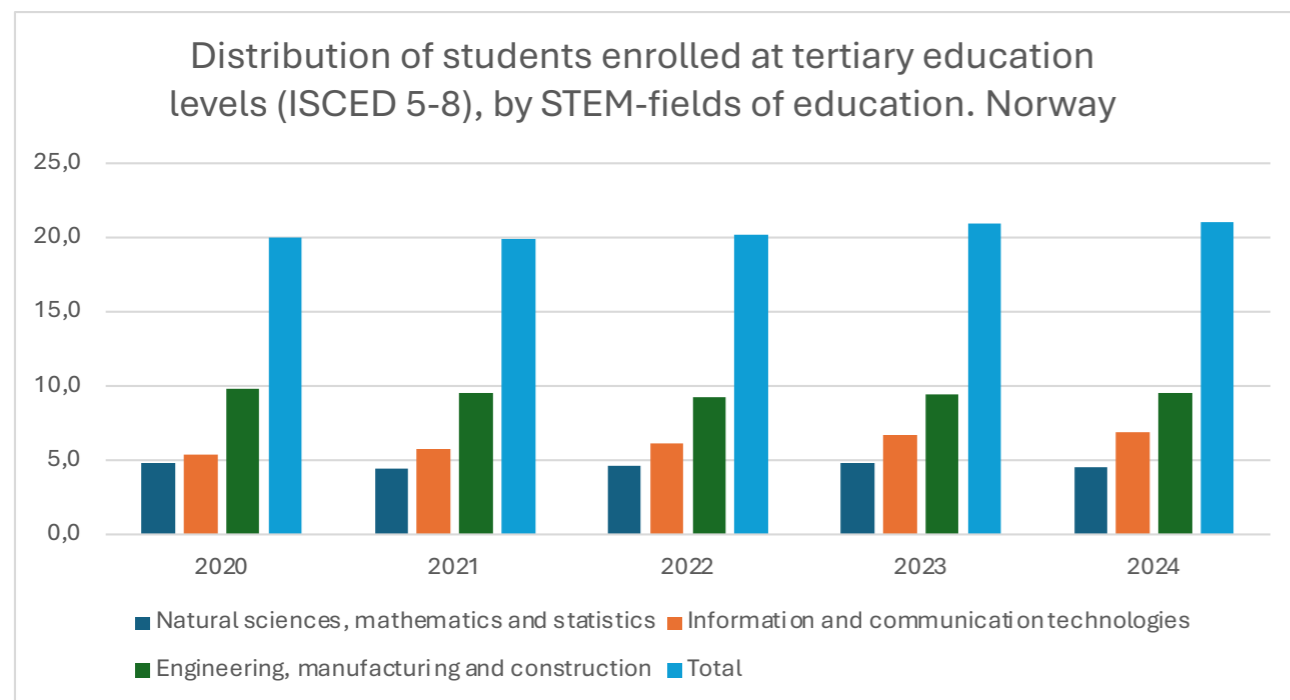
- **Andelen studenter innen STEM fag i høyere utdanning skal utgjøre minst 32 prosent**
- **Minst to av fem (40 prosent) studenter innen STEM skal være kvinner**

De nyeste sammenliknbare tallene på andelen studenter innen høyere utdanning er fra 2023. Der ligger Norge på 21 prosent, bak land som Finland (35,3 prosent), Sverige (28,8 prosent) og Danmark (24,4 prosent). I OECD sammenheng ligger Norge på 30 plass av 36 land (Liechtenstein og Storbritannia mangler tall)⁷.

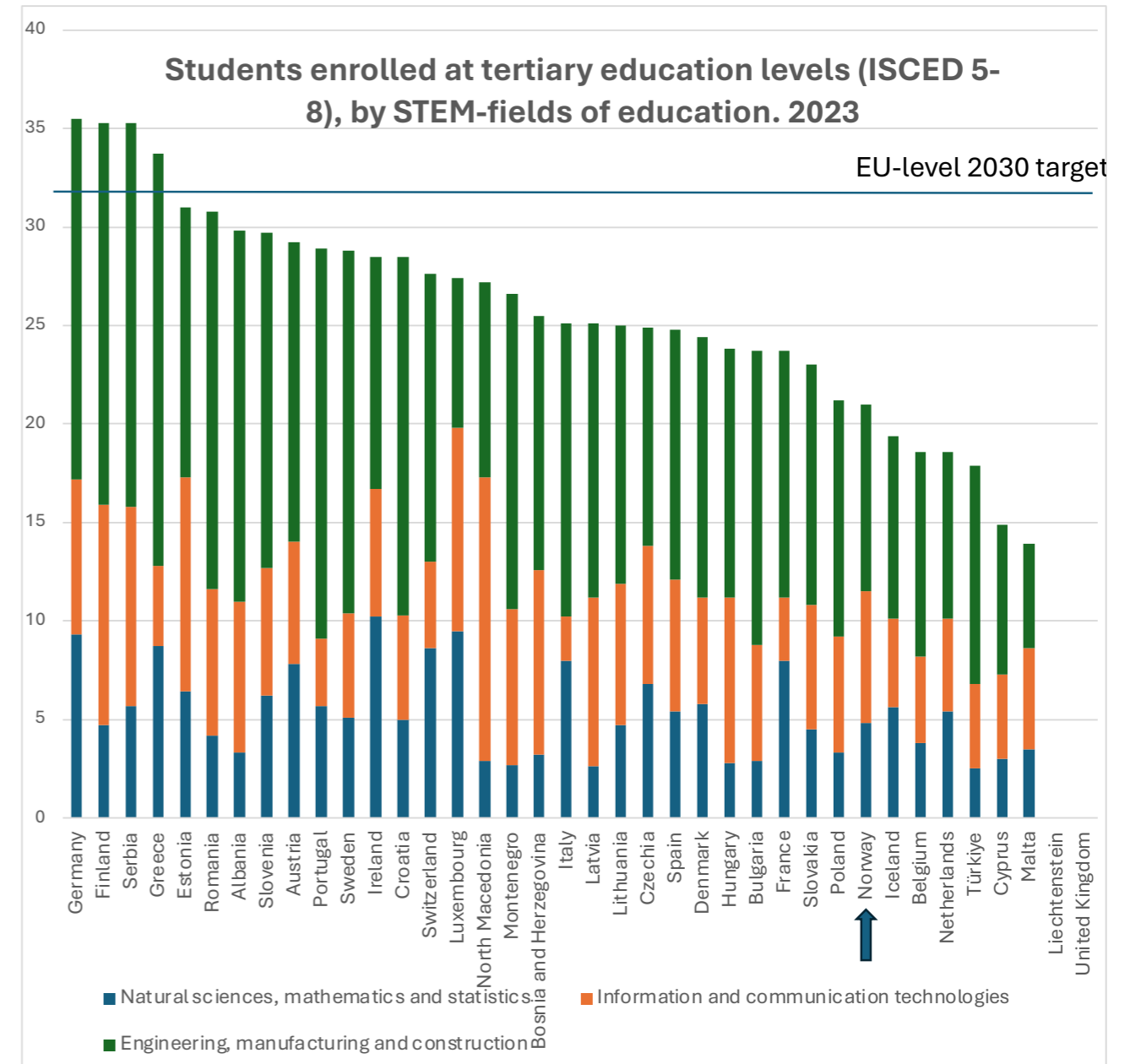
Av alle personer mellom 25 og 64 år med høyere utdanning er Norges andel STEM utdannede på 21 prosent, under OECD gjennomsnittet på 26 prosent⁸. Slik tallene ser ut nå, er det lite som tyder på at dette tallet vil øke i årene som kommer.

Når det gjelder målet om en kvinneandel på 40 prosent, ligger Norge i 2023 på 31 prosent, det plasserer oss på en 27. plass av 37 land⁹.

PROSENTANDEL AV NORSKE STUDENTER INNEN FAGOMRÅDE STEM I HØYERE UTDANNING

6. <https://education.ec.europa.eu/document/stem-education-strategic-plan-legal-document>
 7. Kilde: Eurostat og SSB https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uae_enrt04_custom_19733383/default/table?page=time:2023
 8. OECD (2025), Education at a Glance 2025: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1c0d9c79-en>
 9. Kilde: Eurostat og SSB https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uae_enrt04_custom_19733383/default/table?page=time:2023

3c.

Kompetansebehov og fremtidens arbeidsmarked

Opinions Ung 2025-rapport viser at den aller viktigste faktoren for valg av fag og studieretning er interesse for faget. Det er viktig at elevene velger det de interesserer seg for, og har lyst til å jobbe med. På andre plass kommer trygghet for å få jobb. Verden rundt oss oppleves urolig, unge søker trygghet og forutsigbarhet i den grad det er mulig i dagens arbeidsmarked.

Arbeidsmarkedet endrer seg raskt. Teknologisk utvikling, digitalisering, kunstig intelligens og det grønne skiftet endrer hvordan vi lever, jobber og skaper verdier. I dette landskapet blir kompetanse innen STEM stadig mer avgjørende for samfunnets utvikling og konkurransevne.

Fremtidens arbeidsmarked vil kreve flere mennesker som forstår, utvikler og anvender teknologi. Etterspørselen etter teknologisk og realfaglig kompetanse i arbeidslivet øker, særlig innen IKT- og ingeniørfag¹, samtidig som rekrutteringen til realfagslærerutdanningene faller². Mange virksomheter har over tid meldt om mangel på relevant kompetanse. Dette er ikke bare et spørsmål hvilke jobber som forsvinner og hvilke nye jobber som oppstår, men om hvordan vi skal løse noen av vår tids største utfordringer – innen klima, helse, energi, sikkerhet og bærekraft.

KUNSTIG INTELLIGENS

NHOs Kompetansebarometer for 2024³ viser at 6 av 10 bedrifter har et udekket kompetansebehov. Bedriftene sliter med å finne ansatte med riktig kompetanse. Behovet for kompetanse er spesielt stort innen ingeniør- og tekniske fag. Nesten 40 prosent oppgir at de mangler teknologi- eller ingeniørkompetanse. Nesten 70 prosent oppgir at de mangler kompetanse til å implementere kunstig intelligens. Like mange sier at KI vil være viktig for bedriften i fremtiden, og 64 prosent mener KI vil endre oppgavene i bedriften, men at bedriftene foreløpig ikke har kompetanse til å utnytte KI-teknologien.

Kompetanseutvalgets NOU 2020-rapport⁴ støtter tallene fra Kompetansebarometeret og presiserer at KI, automatisering og dataanalyse

1. <https://www.kompetansebehovsutvalget.no/uploads/TArfQKaf/KBU-temarapport-2023.pdf>

2. <https://www.mn.uio.no/naturfagsenteret/aktuelle-saker/2025/norge-trenger-en-ny-realfagsstrategi.html>

3. <https://www.nho.no/publikasjoner/kompetansebarometer/nhos-kompetansebarometer-2024/>

4. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-2/id2689744/>

vil bidra til økt etterspørsel etter realfaglig og teknologisk kompetanse, særlig innen IKT, matematikk og ingeniørfag. For å kunne utvikle, tilpasse og anvende KI-løsninger på en effektiv og ansvarlig måte, er det behov for analytisk kompetanse innen algoritmer, data, statistikk og systemutvikling. Kompetansebehovsutvalget peker på at mangel på slik kompetanse kan svekke produktivitet, innovasjonsevne og omstilling i både privat og offentlig sektor. Økt rekruttering til STEM-utdanninger, kombinert med etter- og videreutdanning innen teknologi og dataforståelse, trekkes derfor frem som en forutsetning for at Norge skal kunne utnytte mulighetene som ligger i kunstig intelligens på en bærekraftig og samfunnstjenlig måte.

DIGITALISERING OG SIKKERHET

Digitaliseringen har gjort Norge avhengig av stabile, sikre og velfungerende teknologiske systemer. IKT-sikkerhet spiller en stadig viktigere rolle og behovet for STEM-kompetanse er nødvendig for å beskytte kritisk infrastruktur, virksomheter og tjenester.

Analyser av fremtidige kompetansebehov, blant annet i Kompetanseutvalgets NOU 2020-rapport, peker på at digital sikkerhet er en sentral del av behovet for teknologisk og realfaglig kompetanse. Økt bruk av skytjenester, kunstig intelligens, automatisering og datadrevne løsninger gjør virksomheter mer sårbare for cyberangrep, systemsvikt og datalekkasjer. Samtidig kan tilgang på riktig kompetanse bidra til å styrke konkurransevnen, legge til rette for trygg digitalisering og sikre at ny teknologi tas i bruk på en ansvarlig måte.

GRØNN OMSTILLING, DEMOGRAFISKE ENDRINGER OG ØKT INTERNASJONAL KONKURRANSE

Endringer i rammebetingelser både i Norge og i verden øker behovet for STEM-kompetanse, ifølge Kompetansebehovsutvalget.

Utvalget peker særlig på behovet for IKT-kompetanse, inkludert programmering, systemutvikling, dataanalyse, kunstig intelligens og digital sikkerhet. Denne kompetansen etterspørres på tvers av sektorer, både i privat næringsliv og i offentlig sektor, og er avgjørende for å utvikle, ta i bruk og forvalte ny teknologi. Manglende tilgang på IKT-kompetanse trekkes frem som en sentral trussel for omstilling og produksjonsvekst.

Videre fremheves ingeniør- og teknologikompetanse som kritisk for utviklingen av industri, bygg og anlegg, energi, samferdsel og for maritim sektor. Spesielt innenfor energi- og klimarelaterte næringer øker behovet for kompetanse innen energi- og miljøteknologi, automatisering, materialteknologi og teknisk systemforståelse. Utvalget understreker at gjennomføringen av grønn omstilling forutsetter tilgang på høyt kvalifisert STEM-kompetanse.

Også helse- og omsorgssektoren vil i økende grad ha behov for realfaglig og teknologisk kompetanse, blant annet knyttet til helseteknologi, medisinsk teknologi, digitale journalsystemer og dataanalyse. Teknologi trekkes frem som en viktig forutsetning for å møte økende behov for tjenester og samtidig sikre effektiv ressursbruk. En bred teknologisk forståelse og analytiske ferdigheter kommer til å være sentralt i de fleste sektorer og blant mange yrkesgrupper.

INNOVASJON, VERDISKAPNING OG OMSTILLING

Mangelen på STEM kompetanse går utover konkurransevne og vekstmuligheter, bedriftene opplever å tape kunder eller må redusere aktivitet fordi de ikke får tak i riktig kompetanse. Vi må rekruttere og utdanne flere, og jobbe for et større mangfold, slik at arbeidslivet får tilgang til nødvendig kompetanse. Rekruttering til STEM er en strategisk investering i Norges fremtid.

4

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

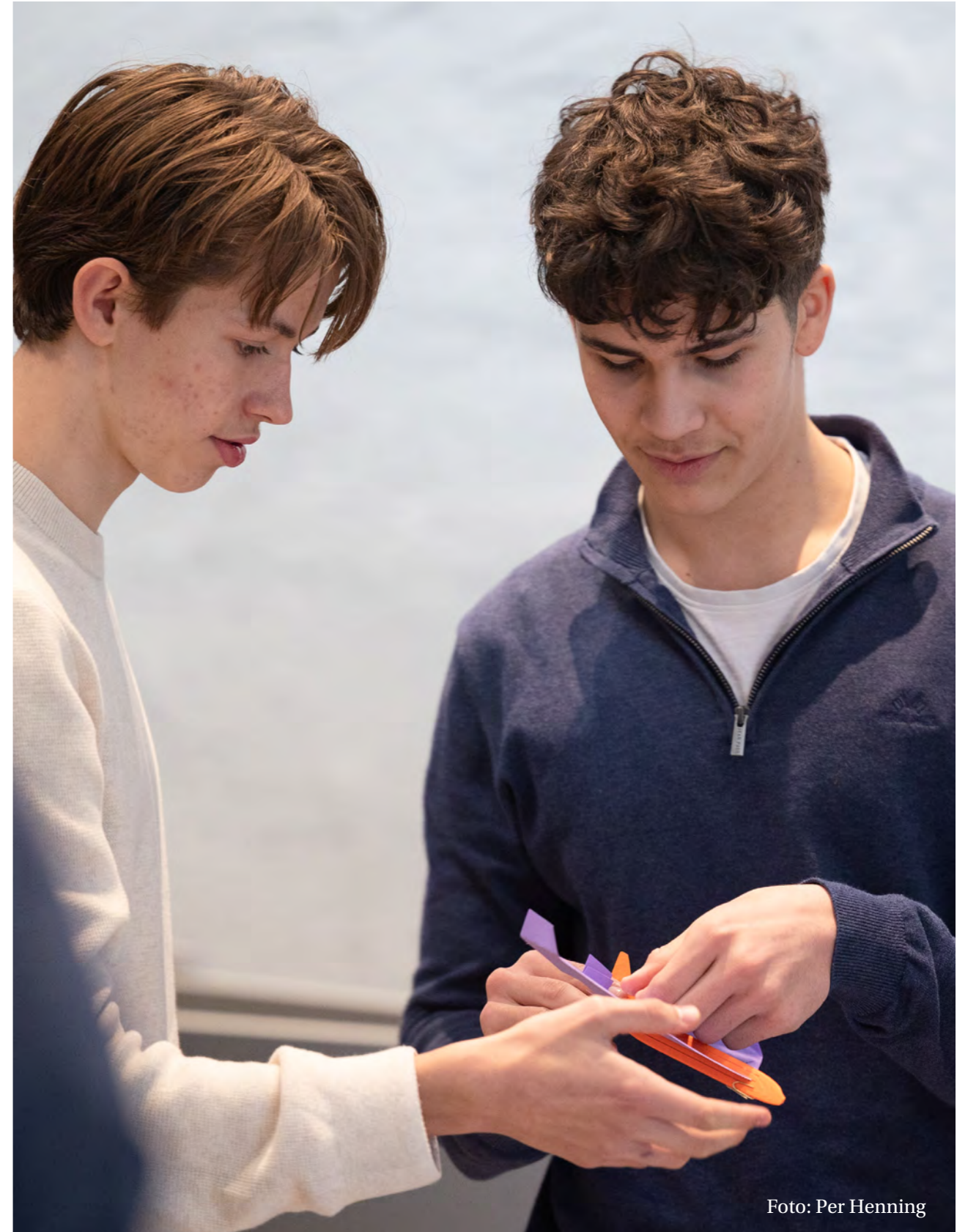

Foto: Per Henning

4a.

Europeiske og nordiske samarbeid

NSR skal samle, øke og spre kunnskap for å styrke rekrutteringen til teknologi- og realfag i høyere utdanning. Vi skal være en tydelig avsender av tematikken som handler om behovet for STEM-kompetanse og rekruttering til STEM i Norge. For å ivareta denne rollen, jobber vi sammen med andre både nasjonalt og internasjonalt.

Gjennom samarbeidet i STEM for fremtiden, utvikling av regionale nettverk i STEM-økosystem og internasjonale samarbeid på nordisk og europeisk nivå, samler og viderefremmer vi kunnskap og informasjon om STEM-fagenes betydning for innovasjon, verdiskapning og samfunnsutvikling. I dette arbeidet har vi både en pådriver- og utviklerrolle i faglige problemstillinger, og bringer ny kunnskap til feltet i Norge.

EU STEM-koalisjonen er et europeisk nettverk som jobber for å fremme realfagsrekruttering og legge til rette for deling av beste praksis mellom land og regioner. NSR utgjør den norske STEM-plattformen i samarbeidet, og er en av 59 partnere fra 28 land. Koalisjonen begynte som et Erasmus+ prosjekt (2019 - 2023), og er nå videreført som EUs hovednettverk av nasjonale STEM-plattformer. Målet er å finne og dele løsninger på kompetansebehovet innen STEM, og fremme hvordan utdanningsinstitusjoner, bedrifter og myndigheter kan samarbeide. Samarbeidet er også et unikt forum og kunnskapscenter for data og analyse og erfaringsdeling.

Nettverket holder én til to generalforsamlinger per år for å diskutere og ta avgjørelser, utveksle fremdrift og ønske nye medlemmer velkommen. I tillegg til disse todagersmøtene, arrangeres et årlig åpent møte for alle partnere, samt representanter for EU-kommisjonen. I 2025 kom også EU med en strategisk plan for STEM utdanning¹, med konkrete europeiske mål som det nå jobbes mot (nærmere beskrevet i kapittel 3b over).

Gjennom ulike aktiviteter i nettverket utveksles erfaring, kunnskap og ideer og nye tilnærminger på tvers av en rekke områder knyttet til STEM-utdanning og arbeidsmarkedet. Dette inkluderer årlige konferanser, tematiske arbeidsgrupper, webinarer og nettbaserte aktiviteter. Vi arbeider også sammen om å svare på utlysninger og etablere nye EU-prosjekter.

Et nytt initiativ i 2025 var opprettelsen av en egen nordisk STEM-utdanningsallianse. Våre samfunn og utdanningssystemer er like på mange måter, og det er potensial for langt mer samarbeid på tvers av de nordiske landene. STEM-utdanningsnivåer og leseferdigheter spiller en avgjørende rolle for en sterk region i Norden i en skiftende geopolitisk situasjon, når det gjelder velferd, demokrati og sikkerhet.

1. <https://education.ec.europa.eu/document/stem-education-strategic-plan-legal-document>

Medlemslandene i den nordiske STEM-utdanningsalliansen er Sverige, Norge, Finland, Danmark, Island, Færøyene, Grønland og Åland. Deltakerne er både private og offentlige organisasjoner med et nasjonalt fokus på STEM-utdanning. Gjennom alliansen vil vi utveksle kunnskap og beste praksis fra våre land, inkludert strategisk utvikling av utdanning, politiske prioriteringer, evalueringsformer og lærermangel. Vi er i gang med å finne finansiering fra nasjonale, nordiske og europeiske kilder, og vil fortsette dette arbeidet i året som kommer.

NSR deltok i 2025 også på et mindre Erasmus+ finansiert prosjekt sammen med to skoler fra Lillestrøm og Krakow. Prosjektet tar sikte på å utvikle tverrfaglige undervisningsopplegg med elevaktiviteter knyttet til mikroplastforurensing, og NSR har en rådgivende rolle.

«The EU STEM Coalition is an EU-wide network that works to build better STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) education in Europe. Our goal is to shape STEM education policies and practices that foster economic growth, opportunity and well-being for all.»

På generalforsamlingen i Brussel møtte vi professor Louise Archer (UCL), som holdt et faglig foredrag om inkluderende STEM og realfagskapital (Science Capital), - som referert til i kapittel 2. Videre ledet vi arbeidet med å etablere en arbeidsgruppe med fokus på «Education-Industry Partnerships».

Teknikcollege er Sveriges største samarbeidsplattform for å styrke rekruttering til industrien gjennom kvalitet i tekniske utdanninger. I november deltok vi på deres nasjonale konferanse, hvor bl.a. den nye svenske STEM-strategien ble presentert av Martin Nilsson Jacobi og Pontus Ringborg fra STEM-delegasjonen.

4b.

STEM for fremtiden

For å styrke samarbeid og synergier, og øke gjennomslagskraften i politisk påvirkningsarbeid, har NSR siden 2022 ledet samarbeidet *STEM for fremtiden*. Styringsgruppen har siden da bestått av NSR, NITO, Tekna, TEK Norge og Abelia. I 2025 ble styringsgruppen utvidet med Norsk Industri, Vitensenterforeningen, Offshore Norge og Fornybar Norge.

Hovedmålet med STEM for fremtiden er å synliggjøre Norges behov for STEM-kompetanse og øke rekrutteringen til STEM-utdanninger og -yrker. Våre felles, overordnede mål:

- **Styrke** teknologi- og realfagene i skolen gjennom økt lærerkompetanse og gode læremidler
- **Forbedre** rammevilkårene for ingeniør- og teknologiutdanningene med mål om flere studieplasser og bedre rekruttering
- **Etablere** STEM-økosystem i samarbeid med skole, utdanning og arbeidsliv

NSRs hovedbidrag er fortsatt knyttet til utvikling og etablering av STEM økosystem, på bakgrunn av erfaringene fra pilotprosjektet med UiT (2021-2024), samt kunnskap og erfaringer fra andre land i Europa. Videre er samarbeidet sentralt for informasjons- og kunnskapsutveksling mellom aktørene; gjennom dialog vil synergier og muligheter for samarbeid bli synlige.

Viktige aktiviteter i 2025 har vært:

- **Politisk dialog i form av brev til Kunnskapsdepartementet (mottatt invitasjon til møte jan. 2026)**
- **Bidrag til samfunnsdebatten gjennom kronikk**
- **Webinarserie i tre deler for lærere og rådgivere med temaene:**
 - elevenes motivasjon og arbeidslivets kompetansebehov
 - fremtidens arbeidsliv
 - inspirasjon og motivasjon for teknologi- og realfag

Vi vil fortsette med informasjonsutveksling, dialog og samarbeid om politiske innspill og felles arrangementer som setter temaet på dagsorden. STEM økosystem vil fortsatt være sentralt i senterets arbeid. Se kap. 4c for mer om STEM økosystem.

I STEM for fremtiden er både interesse, -arbeidsgiver - og arbeidstakerorganisasjoner representert. Dialog bidrar til innsikt og kunnskap, og avdekker muligheter for samarbeid og samhandling når det gjelder teknologi- og realfagsfremmende aktiviteter og tiltak rettet mot ulike målgrupper – også politikerne.

I STEM for fremtiden har vi et felles, overordnede mål om å styrke rekrutteringen til STEM utdanninger.

4c.

STEM økosystemer

For å møte fremtidige kompetansebehov og styrke rekrutteringen til realfag og teknologi arbeider Nasjonalt senter for realfagsrekruttering (NSR) målrettet og systematisk med etablering av regionale STEM økosystemer.

Arbeidet bygger på nasjonale erfaringer og internasjonalt anerkjente prinsipper for **STEM Learning Ecosystems (SLE)** – en modell som er utviklet for å skape robuste, tverrsektorielle samarbeidsstrukturer i regioner med komplekse behov. SLE-modellen er dokumentert som særlig effektiv i nordlige og spredtbygde områder, blant annet gjennom Arctic STEM Communities¹ prosjektet, og er derfor spesielt relevant for Norge.

Initiativet skal bidra til å styrke unges realfagskapital og valgkompetanse, legge til rette for koordinert samhandling mellom grunnopplæring, høyere utdanning og arbeidsliv, samt synliggjøre, videreutvikle og skalere effektive rekrutteringstiltak på regionalt og nasjonalt nivå.

Erfarings- og forskningsbasert kunnskap viser at tiltak som styrker elevers mestringstro, gir praksisnær læring, benytter rollemodeller og tar i bruk uformelle læringsarenaer, har dokumentert effekt i rekrutteringsarbeidet.² Ved å etablere STEM økosystem legger vi til rette for at disse virkemidlene anvendes på en helhetlig og koordinert måte gjennom tverrsektorielt samarbeid.

HVA ER SLE-MODELLEN?

SLE-modellen er en strukturert samarbeidsmetode der skoleeiere, barnehager, lærerutdanning, universiteter, næringsliv, vitensentre, bibliotek, frivillighet, familier og offentlige tjenester inngår i et «økosystem». Målet er å skape helhetlige, koordinerte og praksisnære STEM-læringsløp, styrke elevers mestringstro og synliggjøre lokale karriereveier. Kjernen i modellen er å etablere:

- en koordinator som er et nøytralt nav og driver fremdrift
- et rådgivende styre med bred tverrsektoriell deltakelse
- en strukturert oppstartsprosess der regionen gjennomfører:
 - Avklaring om felles verdier og visjon
 - situasjonsanalyse
 - ressurskartlegging
 - SWOT
 - valg av pilotprosjekt

Modellen skaper effektiv samhandling, lokalt eierskap og synlige resultater gjennom små, målrettede piloter som kan skaleres over tid.

1. Burger, B., Hafliðadóttir, H., Kiviluoto, O. M., Fairfield, J., & Murray, C. (2024). STEM Ecosystems Community Manual for Northern Periphery and Arctic regions. HAC / STEM Húsavík.

2. Evagorou, M., Bayram, D. D., & Janeckova, H. (2024). Addressing the gender gap in STEM education across educational levels. Office for Official Publications of the European Communities. <https://doi.org/10.2766/260477>

ORGANISERING OG SAMARBEID

Etablering og drift av regionale STEM økosystemer forutsetter tydelig lokal forankring, nasjonal koordinering og samarbeid på tvers av sektorer. Økosystemene skal samle aktører som skoleeiere, skoleledelse, utdanningsinstitusjoner, næringsliv, kunnskapssentre, fag og interesseorganisasjoner, uformelle læringsarenaer, NAV, fagskoler og karrieresentre.

I tråd med SLE-modellen legges det opp til en organisering der:

- **en regional koordinator** fungerer som et nøytralt nav med ansvar for informasjonsflyt, møteplasser, arbeidsgrupper og fremdrift
- **en styringsgruppe** med representanter fra alle sektorer fastsetter mål, prioriteringer og overordnet organisering
- **tematiske arbeidsgrupper** opprettes etter behov, særlig i forbindelse med pilotprosjekter og regionale satsinger

Arbeidet skal preges av åpenhet og transparens – et kjerneprinsipp i SLE-modellen. Tiltak, beslutningsprosesser og ressursbruk skal være synlige for alle involverte parter. Systematisk deling av erfaringer og gode praksiser skal redusere dobbeltarbeid og styrke felles utvikling.

NSR har en nasjonal koordinerende og rådgivende rolle og har ansvar for utvikling av felles verktøy, metodikk og støttestrukturer. NSR bistår regionene i etableringsfasen, støtter gjennomføringen og legger til rette for erfaringsdeling på tvers av økosystemene.

På regionalt nivå anbefales det at hvert økosystem organiseres med én prosjektkoordinator og en styringsgruppe med tydelig lokal forankring. Koordinatoren bidrar til struktur og fremdrift uten å styre det faglige innholdet og fungerer som kontaktpunkt mot nasjonalt nivå.

Monica Rolfsen, Prorektor for samfunnsansvar og formidling ved NTNU innleder det første møtet for arbeidet med STEM økosystem i Trøndelag.

BEHOV FOR FINANSIERING

For å sikre stabil og bærekraftig drift av et regionalt STEM økosystem er det behov for finansiering tilsvarende minimum en 100 prosent koordinatorstilling, eventuelt fordelt på to stillinger. Internasjonale erfaringer fra SLE-modellen viser at langsiktighet i finansiering (min. to år) gir langt bedre effekt enn kortsiktige prosjektmidler. I tillegg er det behov for driftsmidler til løpende koordinering, møteplasser, datainnhenting og synliggjøring.

Det er betydelig interesse i regionene for å etablere STEM økosystemer, men manglende kapasitet og ressurser gjør det krevende å sikre bærekraftige og langsiktige strukturer uten dedikert finansiering. I Nord-regionen er arbeidet hittil vært finansiert gjennom UiT Norges arktiske universitet, mens øvrige regioner fortsatt arbeider med å avklare finansieringsmodeller.

Aktørene i Trøndelag var samlet for det første dialogmøtet om etablering av økosystem i juni 2025.

ROLLER OG ANSVAR I ET REGIONALT STEM ØKOSYSTEM

Deltakende aktører i regionale økosystem (nettverket)

Kan omfatte:

- Bedrifter og fag- og bransjeaktører
- Ledere og ressurspersoner i skoler, barnehager og opplæringsmiljøer
- Stiftelser og frivillige organisasjoner
- Vitensentre, museer og andre uformelle læringsarenaer
- NAV og karrieresentre

Deltakere:

- bidrar med kompetanse, arenaer, nettverk og innsikt, og deltar ved behov i arbeidsgrupper og aktiviteter.

Regional styringsgruppe (strategisk nivå)

Den regionale styringsgruppen består av representanter fra alle relevante sektorer i økosystemet og sikrer bred strategisk forankring på tvers av utdanning, arbeidsliv og samfunnsaktører. Gruppen inkluderer typisk fylke og kommuner (skoleeiere), universiteter og høyskoler, næringsnettverk, klynger og fagorganisasjoner, kunnskapssentre og læringsarenaer, og andre aktører med regionalt systemansvar.

Styringsgruppen:

- representerer sin sektor og bringer inn strategiske behov og prioriteringer
- fastsetter mål, ambisjonsnivå og retning for økosystemet
- godkjenner planer, piloter og organisering
- sikrer forankring i egen organisasjon og sektor

Koordinator (administrativt nivå)

- Nøytralt nav for informasjonsflyt, møteplasser og arbeidsgrupper
- Holder fremdrift uten å styre faglig innhold
- Synliggjør aktører, aktiviteter og muligheter
- Kontaktpunkt mot NSR og andre regionale økosystemer

Arbeidsgrupper (operativt nivå)

Består av ulike representanter fra de deltakende aktørene i økosystemet. Arbeidsgruppene settes sammen basert på tematikken for arbeidspakken det skal jobbes med.

Arbeidsgruppene:

- utvikler og gjennomfører piloter og tematiske satsinger
- bidrar med fagkompetanse, praksiserfaring og lokale perspektiver
- rapporterer status og anbefalinger til koordinator og styringsgruppe

NASJONALT NIVÅ

Nasjonal koordinator

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering koordinerer arbeidet på nasjonalt nivå og:

- utvikler og forvalter felles rammeverk, verktøy og metodikk
- bistår regionene i etableringsfasen og gir rådgivning underveis
- tilrettelegger for erfaringsdeling og samarbeid på tvers av regioner
- fremmer økosystem-modellen i relevante nasjonale prosesser

Nasjonalt Advisory Board (NAB):

Består av representanter fra nasjonale aktører innen utdanning, forskning, næringsliv, arbeidsliv og samfunnssektorer.

Nasjonalt Advisory Board:

- gir strategiske råd om videreutvikling av økosystem modellen på nasjonalt nivå
- bidrar til kobling mellom nasjonale initiativer og regionale behov
- sikrer at rammeverk, verktøy og metoder er relevante på tvers av sektorer
- støtter NSR i arbeidet med å fremme modellen politisk og administrativt
- bidrar til erfaringsdeling og læring på tvers av regioner og sektorer

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering presenterte modellen for STEM økosystem i møte for Kunnskapsbyen Ålesund i april 2025.

Gode samtaler under dialogmøte i Trøndelag, juni 2025.

STATUS FOR REGIONALE INITIATIVER I 2025

TRØNDELAG

I tråd med SLE-modellen ble det etablert en styringsgruppe for STEM økosystem Trøndelag i juni. På et møte i september ble det videre oppnevnt et arbeidsutvalg som høsten 2025 har arbeidet med å definere behov, utfordringer og mulighetsrom for etablering av et regionalt STEM økosystem.

På bakgrunn av dette arbeidet er det etablert et forprosjekt med formål å legge grunnlaget for et langsiktig hovedprosjekt. Forprosjektet skal gjennom en prosess som samsvarer med SLE-metodens oppstartstrinn og skal avklare finansiering, organisering og samarbeidsformer, samt kartlegge eksisterende STEM-tiltak og legge til rette for bedre koordinering mellom aktørene. Arbeidsutvalget anbefaler at koordinatorfunksjonen legges til Vitensenteret i Trondheim.

NORD

Arbeidet har vært preget av prosjektlederbytte, noe som internasjonale SLE-prosjekter også identifiserer som en kritisk risikofaktor i tidlig fase. Prosjektet er nå forankret ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi ved UiT, noe som gir rom for å gjenoppta arbeidet.

VESTLAND

Arbeidet inngår som del av forprosjektet *Havbyen Bergen*. Internasjonale erfaringer viser at integrering i eksisterende regionale satsinger (som her) gir økt effektivitet og styrker samarbeidet. NSR planlegger å knytte seg tettere til arbeidet i Vestland i 2026 for å støtte ytterligere koordinering og videre utvikling av STEM-initiativet.

TEKNOLOGITRIANGELET

Tidlig i 2025 var arbeidet med et økosystem i Vestfold/Grenlandsområdet nært knyttet til næringsklyngen Powered by Telemark. Det har blitt arbeidet godt med definering av prosjektstruktur. Samtidig har dessverre stillingsendringer blant

involverte aktører påvirket fremdriften. Det arbeides nå, med å innlemme STEM-initiativet i det eksisterende arbeidet rundt Teknologitriangelet, med sikte på bedre koordinering og langsiktig forankring.

Teknologitriangelet er et strategisk samarbeid for rekruttering og kompetanseutvikling mellom fylkene Vestfold, Buskerud og Telemark. Samarbeidet samler teknologibedrifter, utdanningsaktører og regionale klynger med mål om å rekruttere, utvikle og beholde teknologikompetanse i regionen. Integreringen av STEM-arbeidet i denne strukturen styrker forankringen og åpner for bredere rekrutteringssamarbeid på tvers av fylkesgrenser.

SUNNMØRE

Det er et betydelig engasjement for å få etablert et STEM økosystem ved NTNU i Ålesund, og initiativet har vært behandlet i Kunnskapsbyen Ålesund. Det arbeides videre med etablering av en styringsgruppe som skal sikre lokal forankring og koordinert samhandling mellom relevante aktører. Arbeidet med å etablere styringsgruppe er en viktig forutsetning for lokalt eierskap og effektive piloter.

ROGALAND

I Rogaland har det også vært stor interesse for å etablere økosystem. I 2025 ble det gjennomført et innledende møte med Stavanger Næringsforening. NSR vil delta på et møte med sentrale aktører tidlig i januar 26 for å informere om rammeverk og tilgjengelige verktøy. Det er stort engasjement i regionen, og det vil jobbes videre med sonderinger med flere aktører for å legge grunnlag for videre arbeid. Dette er et naturlig første steg i SLE-metodikken, hvor regionen gjennom innledende samlinger identifiserer aktører og mulige piloter.

VIDERE FREMDRIFT

For å sikre en mer helhetlig og langsiktig utvikling av regionale STEM økosystemer, er det nødvendig at regionene tar neste steg fra idéfase til strukturert etableringsarbeid. Erfaringene fra 2025 viser at flere regioner har vilje og engasjement, men mangler forutsigbar finansiering og en fast ramme for samarbeid. Derfor anbefaler NSR at regionene tar utgangspunkt i modellen som benyttes i Trøndelag. Denne tilnærmingen bygger på prinsippene i STEM Learning Ecosystem (SLE)-modellen, som har vist seg å gi god effekt i regioner der aktører er spredt, kapasitet varierer og tverrsektorielt samarbeid er avgjørende.

Regionene anbefales å etablere et arbeidsutvalg som gjennomfører et strukturert forprosjekt, med følgende formål:

- **vurdere** realistiske finansieringsmodeller for oppstart og videre drift
- **foreslå** organisering og styringsstruktur som sikrer eierskap og forpliktelse
- **definere** tydelige mål og ambisjonsnivå for regionale økosystemer
- **kartlegge** eksisterende tiltak og identifisere mulige synergier på tvers av sektorer
- **utvikle** og anbefale piloter som kan gi tidlige, synlige resultater og bygge regionalt engasjement

Forprosjektmodellen legger til rette for en mer effektiv og bærekraftig implementering av regionale STEM økosystemer og bygger videre på arbeidet som allerede gjøres i regionene. Den følger en strukturert metode — felles verdier og visjon, situasjonsanalyse, ressurskartlegging og prioritering av mulighetsområder — som bidrar til sterk lokal forankring og tydelig retning.

I tillegg til det regionale utviklingsarbeidet vil NSR fortsette å fremme økosystem-modellen nasjonalt. Dette innebærer å:

- **løfte** frem økosystem-tilnærmingen i relevante politiske og administrative prosesser
- **dele** erfaringer og kunnskapsgrunnlag fra de regionale forprosjektene og internasjonale praksis
- **synliggjøre** behovet for forutsigbare og langsiktige finansieringsmodeller for regional koordinering
- **bidra** til bedre dialog og samspill mellom fylkeskommuner, statlige aktører og sektormyndigheter
- **presentere** modellen i nasjonale fora og partnerskap hvor utdanning, kompetanse og næringsliv møtes

Gjennom dette arbeidet vil NSR legge grunnlaget for at STEM økosystemer kan utvikles gradvis og bærekraftig, og samtidig posisjoneres som en relevant modell for å styrke sammenhengen mellom utdanning, kompetanseutvikling og arbeidsliv i hele landet.

4d.

STEM partner

STEM partner er en bærebjelke i arbeidet vårt med å styrke samarbeidet mellom skole, utdanning og arbeidsliv. Ved hjelp av små og store partnerbedrifter over hele landet gjør vi det enklere for elever å se arbeidslivsrelevansen i fagene de lærer på skolen. Våre rollemodeller er avgjørende i dette arbeidet – de bidrar med motivasjon, kunnskap og inspirasjon for kommende generasjoner.

Rollemodell fra Sopra Steria viste hvordan kunstig intelligens og API-er brukes i praksis, og lot elevene teste teknologien selv under skolebesøk ved Røyken vgs. Foto: Mushin Günaydin

HVA ER STEM PARTNER?

STEM partner er et fleksibelt rammeverk som samordner arbeidslivets bidrag for å styrke rekrutteringen til STEM-fagene. Partnerne velger sitt eget aktivitetsnivå innen tre hovedkategorier:

- **Elevaktiviteter** – rollemodeller, bedriftsbesøk og arrangementer
- **Kommunikasjon** – innhold til STEM utdanning på TikTok, miniportretter, profilering
- **Sponsorbidrag** – STEM skolefond, ENT3R leksehjelp, Elevtransport-fond

Alle aktiviteter vektlegger bærekraft, mangfold og samfunnsnytte. Hver partner mottar årlig en rapport som dokumenterer innsatsen og kan brukes i ESG-rapportering.

Partnerkontingent (nivåinndelt)

- Under 50 ansatte og studentbedrifter: Gratis
- 50–500 ansatte: 25 000 kr/år
- Over 500 ansatte: 50 000 kr/år

Denne modellen sikrer bred deltakelse og tilgjengelighet.

STATUS OG REKRUTTERING

STEM-fagene berører de aller fleste bransjer i Norge, og NSR arbeider for at dette mangfoldet skal gjenspeiles i partnerprogrammet og i elevaktivitetene. Ambisjonen er at flest mulig yrker og fagområder som benytter STEM skal være representert i STEM partner og på www.stemarbeidsliv.no

I 2025 inngikk vi samarbeid med virksomheter fra privat og offentlig sektor, universiteter og høgschooler, bransjeorganisasjoner og studentforeninger. Denne bredden gjør programmet relevant for elever uavhengig av hvor de bor, eller hvilke fagområder de interesserer seg for.

Ved utgangen av året hadde vi 27 STEM partnere – en kombinasjon av store internasjonale aktører, nasjonale virksomheter, lokale hjørnesteinsbedrifter, små og mellomstore virksomheter, næringsklynger og studentorganisasjoner. De mindre aktørene er særlig viktige for å nå ut til elever i hele landet.

AKTIVITET I 2025

	2025	
Antall partnerbedrifter	27	Partnernettverket vokser med 33 prosent fra fjoråret, og omfatter i 2025 både offentlig og privat sektor, og representerer virksomheter innen romfart, energi, industri, maritim/offshore, teknologi, IT-konsulenttjenester og infrastruktur.
Antall rollemodeller	61	I 2025 har et rollemodell-korps med 50/50 kjønnsbalanse bidratt inn i arbeidet. Rollemodellene representerer et bredt spekter av STEM-bakgrunner og har tilstedeværelse i 13 av Norges 15 fylker. I tillegg er 16 prosent av rollemodellene studenter.

REKRUTTERING I 2025

Rekrutteringsarbeidet var preget av et krevende markedsbilde, med omstilling og nedbemanning i flere bransjer. Mange virksomheter uttrykte støtte til arbeidet og interesse for å delta, men manglet interne ressurser til å forplikte seg i 2025.

Fremover blir det derfor enda viktigere å synliggjøre hvor fleksibelt partnerskapet er – at også små, målrettede bidrag kan ha stor betydning for elevenes møte med arbeidslivet, og samtidig styrke virksomhetenes synlighet og samfunnsansvar. For å nå bredere ut og senke terskelen ytterligere, vil vi fortsette å spre budskapet vårt og øke kjennskapen til STEM partner gjennom tettere samarbeid med klynger, næringsnettverk og regionale utviklingsmiljøer.

I 2025:

- kontaktet vi 45 virksomheter
- signerte vi 9 nye partnere
- er flere av prosessene fremdeles til intern behandling hos virksomhetene

I 2025 prioriterte vi rekrutteringsarbeid i regioner der vi:

- har aktive STEM økosystem-initiativ
- har eksisterende partnere
- ser høy aktivitet fra lærere i STEM arbeidsliv

PRIORITERTE OMRÅDER:

- Trøndelag:
 - Trondheim og omegn
 - Steinkjer
- Oslo og omegn
- Stavanger og omegn
- Bergen og omegn
- Teknologitriangelet
 - Porsgrunn
 - Horten, Larvik og Sandefjord
 - Kongsberg og Drammen
- Ålesund
- Tromsø
- Innlandet:
 - Gjøvik
 - Raufoss
 - Lillehammer
 - Hamar
- Kristiansand
- Bodø
- Helgeland
- Fredrikstad/Sarpsborg
- Molde

ØKONOMI 2025

Totale inntekter: 1 425 000 kr
Øremerkede midler: 650 000 kr
Fordeling:

- Skolefondet: 300 000 kr
- Transportfondet: 102 168 kr
- TikTok: 50 000 kr
- ENT3R nasjonalt: 250 000 kr
- ENT3R Ålesund: 50 000 kr
- ENT3R Digital: 425 000 kr

Resterende:

- 247 832 kr i Transportfondet

STYRKET SAMARBEID MED PARTNERNE

2025 markerte overgangen til en mer stabil og konsoliderende fase i arbeidet med STEM partner. Etter et ekspansivt 2024 med fokus på nyetableringer, kunne vi i 2025 forankre samarbeidene, følge opp partnerne tettere og videreutvikle dialogen med både kontaktpersoner og rollemodeller.

I 2025 fikk vi også styrket teamet med en ny ansettelse for å sikre bedre oppfølging av kontaktpersoner og rollemodeller, samt profesjonell og strukturert onboarding av partnerbedrifter. Dette øker kapasiteten og kvaliteten i partnerarbeidet. Samlet gir dette arbeidet et bredt og levende partnernetverk, og et solid fundament for videre utvikling.

DIGITALT PARTNERTREFF

For å styrke partnernettverket og gi rom for faglig påfyll, innsikt og erfaringsdeling, gjennomførte vi et digitalt partnertreff i november.

INNHOOLD:

- Maiken Lykke Lolck (Naturvidenskabernes Hus, Danmark)
 - Den danske modellen for skole- arbeidslivssamarbeid
 - Organisering av samarbeid mellom skoler og virksomheter
 - Nasjonal koordinering og støttestrukturer
- Rollemodell Muhsin Günaydin (Sopra Steria)
 - Erfaringer fra skolebesøk og tips til elevdialog
- Felles erfaringsdeling i nettverket
 - Gode eksempler, utfordringer og rekrutteringsarbeid

ERFARINGER:

Det viste seg utfordrende å få til gode, dynamiske diskusjoner digitalt. Derfor vurderer vi et hybrid partnertreff i 2026, med mulighet for både fysisk og digital deltakelse.

PARTNERUNDERSØKELSE

I 2025 gjennomførte vi for første gang en partnerundersøkelse. Innsikten herfra er sentral for den videre utviklingen av programmet, og undersøkelsen vil derfor videreføres årlig. Gjennom undersøkelsen fikk bedriftene anledning til å gi tilbakemelding på hva som fungerer godt i dagens samarbeid, hva som kan forbedres, hvilke temaer de ønsker at vi skal vektlegge framover, samt hvilken form for støtte og kommunikasjon de ønsker – både fra oss og fra de øvrige partnerne i nettverket.

NYHETSRETT

For å holde kontaktpersoner i partnerbedriftene orientert om hva som foregår i rekrutteringsarbeidet etablerte vi siste kvartal 2025 et nyhetsbrev for STEM partnere, dette vil publiseres 4 ganger pr år. Her deler vi relevant informasjon med partnerne om spesifikke satsinger og nye aktiviteter, aktiviteter fra andre partnere og erfaringer fra andre land.

Subsea7 viste frem hvordan de bruker realfag under bedriftsbesøk i november 2025. Foto: Subsea7

STATUSSAMTALER

Som del av vårt faste årshjul for partnersamarbeidet gjennomfører vi statusamtaler med alle partnere ved årsslutt. Samtalene brukes til å:

- evaluere året
- justere ambisjonsnivå og aktivitet
- planlegge kommende års innsats

Dette sikrer forankring og felles retning.

KOMMUNIKASJONSARBEID

I 2025 videreførte vi kommunikasjonsarbeidet med tydelig fokus på å nå unge med relevant og gjenkjennelig innhold. Vi fortsatte blant annet arbeidet med mini portretter av rollemodeller, som gir elever, lærere og rådgivere konkrete og nære eksempler på hvordan STEM brukes i praksis. Miniportrettene bidrar til å styrke regional synlighet. Dette suppleres av mer målrettede satsinger i digitale kanaler, særlig rettet mot ungdom og skoler.

Produksjon av innhold til STEM utdanning på TikTok

I 2025 videreutviklet vi satsingen på TikTok:

- produserte bedriftsspesifikt innhold som best practice sammen med Equinor
- utviklet partner- brief for enklere innholdsproduksjon
- etablerte et ungdomsteam som klipper og publiserer innhold

Dette har gitt høy aktivitet og god treffsikkerhet i målgruppen.

BAK PARTNER-LOGOEN

«Bak Partner-logoen» ble utviklet i 2025 som et nytt kommunikasjonstiltak for å synliggjøre og løfte frem partnerbedriftene våre. Målet er å promotere partnerne og vise dem frem for omverdenen, slik gir vi også noe tilbake til virksomhetene som bidrar.

Tiltaket settes i gang i januar 2026, og vil både fremheve partnernes engasjement og bygge synlighet og kjennskap til STEM partner. Samtidig skal formatet understreke behovet for at flere virksomheter engasjerer seg i rekrutteringsarbeidet.

Ved å løfte frem konkrete eksempler, rollemodeller og partneraktiviteter, skal «Bak Partner-logoen» synliggjøre både verdien av partnerskapet og de mange måtene virksomheter kan bidra på.

VEIEN VIDERE

I 2026 fortsetter det målrettede arbeidet med å styrke og utvide partnernettverket vårt. Rekruttering av nye virksomheter blir et hovedfokus, særlig for å sikre et større mangfold av bransjer og fagområder, og for å bygge en partnerportefølje som speiler bredden i norsk arbeidsliv. En slik variasjon er avgjørende for at flere elever skal få møte rollemodeller som ligner dem, og få innblikk i ulike veier videre innen STEM.

Det er tydelig at vi må fortsette å synliggjøre fleksibiliteten i programmet – at selv små og målrettede bidrag kan ha stor effekt for elever og for virksomhetenes egen synlighet og samfunnsansvar. I 2026 vil vi derfor forsterke budskapet om at partnerskapet er lavterskel og fleksibelt: også små, konkrete bidrag gjør en reell forskjell for elever, lærere og lokalmiljø. Samtidig skal vi øke kjennskapen til STEM partner ved å jobbe mer systematisk med klynger, næringsnettverk og regionale utviklingsmiljøer, slik at flere virksomheter ser verdien av å engasjere seg.

For å sikre best mulig effekt vil vi prioritere rekruttering i områder der vi allerede har STEM skolepartnere, slik at vi kan levere aktivitet der etterspørselen er størst. Denne geografiske prioriteringen gjør det mulig å bygge sterkere lokale økosystemer, der lærere, elever og arbeidsliv får tettere kontakt og større nytte av samarbeidet.

Samtidig skal vi være tett på de partnerne vi allerede har. Vi fortsetter å utvikle gode møteplasser, forbedre dialogen gjennom året, og tilpasse aktivitetene etter partnernes kapasitet og behov. Målet er at hver virksomhet skal oppleve støtte, forutsigbarhet og tydelig verdi i samarbeidet.

Kort oppsummert skal vi i 2026 styrke fundamentet og utvide rekkevidden: med målrettet rekruttering, geografisk prioritering og tett oppfølging av eksisterende partnere, skal vi sørge for at flere elever i hele landet får konkrete og engasjerende møtepunkt med STEM-fagene og arbeidslivet de leder inn i.

Foto: Per Henning

5

Prosjekt- rapportering og resultater

Foto: Per Henning

5a.

ENT3R

Ved utgangen av 2025 er interessen for ENT3R stor, og det planlegges å øke antall elevplasser i flere prosjekter i løpet av 2026. Elevundersøkelsen viser at elevene er fornøyd med både mentorene sine og ENT3R som helhet. Det er imidlertid stor konkurranse om ungdommens oppmerksomhet i dagens samfunn og dette er en av årsakene til utfordringer med jevnlig oppmøte blant elevene.

OM ENT3R

ENT3R er et program for realfagsformidling for elever i ungdomsskolen og VGS, hvor både prosjektledere og mentorer er studenter i realfag. Gjennom gratis leksehjelp på campus med tilhørende praktiske opplegg og tematiske elevkvelder blir økt kunnskap og mestring til økt motivasjon for realfagene. Elevene får faste mentorer og faste grupper for å gi grunnlag for gode

relasjoner og god læring. ENT3R har hovedsakelig et fysisk tilbud, men tilbyr også digitale leksehjelpstimer til elever som bor lengre unna en campus. ENT3R er for alle – uansett ferdighets- og ambisjonsnivå – og har som mål å bygge elevenes realfagskapital, og inspirere flere til å velge STEM-fag. ENT3R er en nasjonal ordning opprettet av Kunnskapsdepartementet, og koordinert av Nasjonalt senter for realfagsrekruttering.

Ved inngangen til 2026 er det 15 fysiske ENT3R-prosjekter på studiesteder tilknyttet 11 ulike utdanningsinstitusjoner: UiT (Tromsø), NMBU (Ås), UiS (Stavanger), UiA (Kristiansand og Grimstad), UiB (Bergen), HVL (Bergen og Haugesund), UiO og OsloMet (Oslo), NTNU (Trondheim, Gjøvik og Ålesund), USN (Vestfold og Grenland) og HiØ (Fredrikstad). De digitale klasserommene drives av lokalprosjektene ENT3R UiO og ENT3R NTNU Trondheim.

“Det jeg liker med ENT3R er at det er gode mentorer som faktisk kan hjelpe til, også er de god inspirasjon til hvordan studie livet er og evt. hvilke studier man vil studere”
Elev i ENT3R

“Ent3r gir meg muligheten og motivasjonen til å jobbe med matte utenfor skolen”
Elev i ENT3R

Modell 6: Kart over ENT3R-steder

ÅRSOPPSUMMERING

OM ELEVUNDERSØKELSEN I ENT3R 2025

Elevundersøkelsen i ENT3R sendes ut til alle deltagende elever i november hvert år og er et viktig hjelpemiddel for å identifisere elevmassen og hvordan tilbudet treffer. 44 prosent av elevene svarte på årets undersøkelse og gir dermed et solid bilde av brukergruppen. Svarene er godt fordelt mellom lokalprosjektene. Videre er en tredjedel fra ungdomsskolen og to tredjedeler fra videregående skole, og dette samsvarer med fordelingen blant totalt antall registrerte elever i ENT3R. Undersøkelsen er besvart av 73 prosent jenter og 26 prosent gutter. I påfølgende tekst er alle svarprosent og elevsiter knyttet til undersøkelsen dersom ikke annet er beskrevet.

ELEVPLASSER OG OPPMØTE

Flere ENT3R-prosjekter hadde utfordringer med å fylle opp sine elevplasser ved semesterstart i 2025. I 2025 ble det tildelt midler til totalt 2900 elevplasser, hvorav 280 plasser til ENT3R digital. 3600 elever meldte seg på ENT3R i løpet av høsten 25 og viser likevel at det er stor interesse for ENT3R.

Også flere rapporterer om økende utfordringer knyttet til jevnlig oppmøte blant elevene. I dagens samfunn er det stor konkurranse om ungdommens oppmerksomhet. Undersøkelsen Ungdata 25¹ viser at flertallet av ungdom bruker

mye tid på fritidsaktiviteter og hele 48 prosent svarer i ENT3Rs elevundersøkelse at de ville møtt opp oftere på ENT3R dersom det ikke krasjer med andre fritidsaktiviteter. Omtrent 50 prosent av elevene har møtt på timene tre eller flere ganger i løpet av høsten 2025, mens 32 prosent har møtt fem eller flere ganger. Det er stort potensiale i oppmøteprosenten og her vil det legges ned innsats for å forsøke å øke denne i året som kommer.

Elevene som deltar i campusbaserte ENT3R-timer er fra 300 skoler. I ENT3R digital alene er elevene fra 120 ulike skoler spredt utover hele landet.

1. Bakken, A. (2025). Ungdata 2025. Nasjonale resultater (NOVA Rapport 4/25). NOVA, OsloMet – storbyuniversitetet

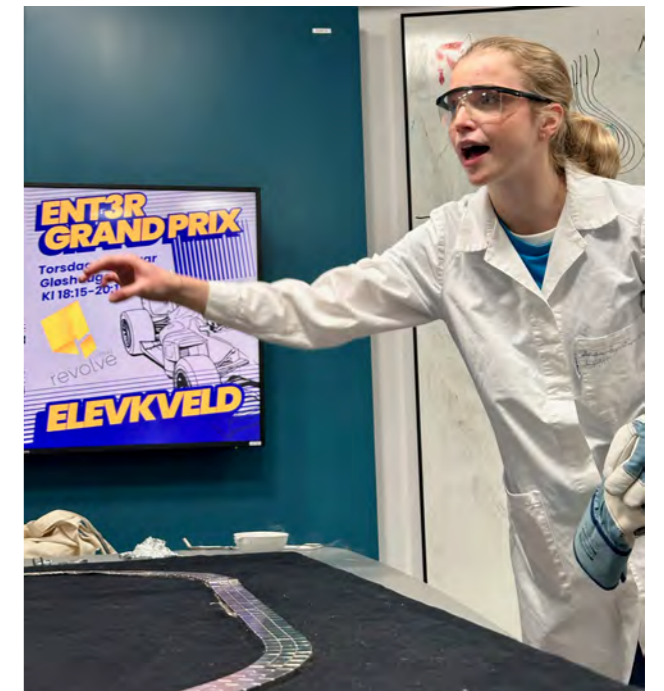
HVOR GODT TREFFER ENT3R?

Tilbakemeldingene fra elevene som deltar på ENT3R viser stor trivsel og faglig utbytte, slik som årene før. 86 prosent oppgir at de er fornøyde eller svært fornøyde med ENT3R, og 84 prosent er fornøyde eller svært fornøyde med mentorene sine. Likevel er tilsvarende tall for 2024 hhv. 92 og 93 prosent og nedgangen gjør at vi er nødt til å undersøke bakenforliggende årsaker. Det er behov for å gjøre justeringer i tilbudet for å tilpasse oss en målgruppe i endring.

“Det har vært veldig gøy fordi jeg kan være med vennene mine og vi snakker om oppgavene. I det siste har jeg fått mye bra karakterer på små oppgaver. Dette er det beste jeg har noengang har melt meg på!!”
Elev i ENT3R

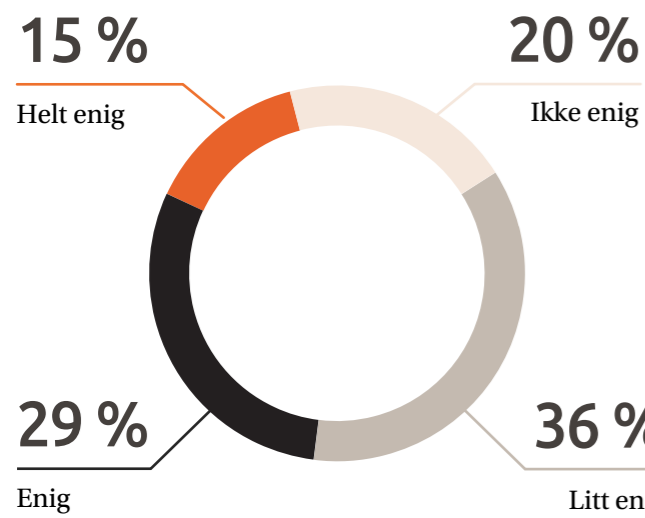
ENT3R skal være for alle, uavhengig av ferdighet, ambisjonsnivå og sosioøkonomisk status, og intensjonen stemmer med oppfatningen i elevgruppa når 81 prosent mener at “ENT3R passer for alle”. Dette underbygges videre av det som skrives i fritekstfeltet om hva de synes er bra med ENT3R, som for eksempel: «Liker at det er for alle uansett hvor god eller dårlig man er i matte» og «At det er tilgjengelig for alle uavhengig av bakgrunn». Det er også stor variasjon i hvor mye leksehjelp ungdom kan og vil ha hjemme, og ENT3R fortsetter å være et godt alternativ: «Synes det er bra at vi har denne muligheten til å få hjelp når det ikke er tilgjengelig hjemme». Ved å tilby ungdom en arena for å bygge realfagsrelasjoner, uavhengig av bakgrunn og hjemmeforhold, utjevner ENT3R tilgangen til økt realfagskapital.

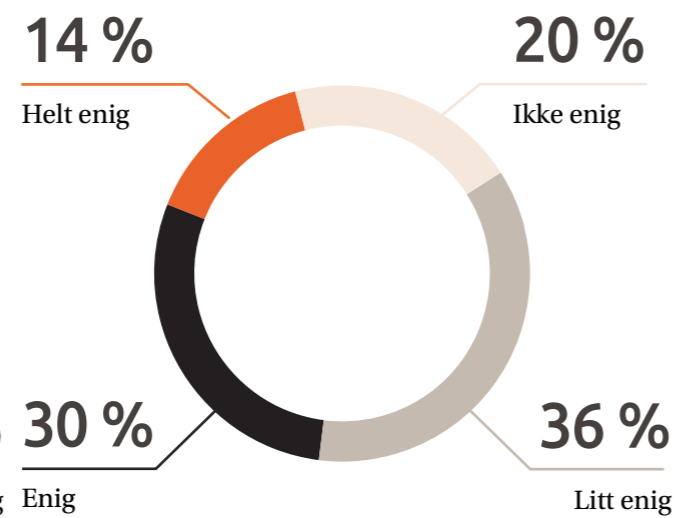
→ «Jeg syntes ENT3R er bra fordi det er et tilbud for elever som ikke har råd til leksehjelp eller har foreldre som kan hjelpe de»
Elev i ENT3R

ENT3R påvirker også de øvrige faktorene i realfagskapitalen; kunnskap, interesse og holdninger. Sirkeldiagrammene under viser ENT3Rs påvirkning på både ungdommens kunnskap om og interesse for realfag og teknologi, samt kunnskap om studiemuligheter innen denne feltet.

Modell 21: ENT3R har påvirket min interesse for realfag

Modell 22: Gjennom ENT3R har jeg har økt min kunnskap om studiemuligheter i realfag/teknologi

Modell 23: ENT3R har inspirert meg til å studere realfag/teknologi etter videregående

Det er svært positivt at ENT3R påvirker resultater i matematikk direkte. Hele 72 prosent har enten gått opp i mattekarakter eller gjort det bedre i matte ved å delta på ENT3R, og 92 prosent har i mindre eller større grad fått bedre selvtillit i matematikk og andre realfag. Det er også interessant å merke seg at ENT3R bidrar til at elever blir mer motivert for skolearbeid generelt.

84%

sier at de er svært fornøyde med mentorene sine.

86%

sier at de er fornøyde eller svært fornøyde med ENT3R.

FINANSIERING

ENT3R er NSR sitt mest kostnadskrevenne prosjekt, og for å kunne utvikle og gjennomføre andre viktige og nasjonale tiltak som skal løfte realfagsrekrutteringen i hele Norge, har det vært nødvendig å gjøre endringer i finansieringsmodellen. I 2024 begynte arbeidet med en ny finansieringsmodell, og i løpet av 2025 er denne delvis implementert. Finansieringen er fordelt mellom utdanningsinstitusjonene som tilbyr ENT3R, sponsorer fra arbeidslivet og NSR selv, hvor hovedandelen fortsatt ligger hos NSR. Denne modellen skal bidra til en mest mulig bærekraftig finansieringsmodell for ENT3R i overskuelig fremtid.

«Det er en fantastisk mulighet som er GRATIS! Som har hjulpet meg mye i forkant av prøver, og for å forstå hva søren vi har holdt på med på skolen».

Elev i ENT3R

Juni 25 ble det sendt ut informasjonsbrev til ledelsen ved utdanningsinstitusjonene som beskrev et krav om 15 prosent egenfinansiering av årlig tildeling, samt dekning av eventuell lønnsdifferanse mellom tildelingsnivå og institusjonens ønskede eller pålagte nivå. Utdanningsinstitusjonene har akseptert kravet og dette trer i kraft fra og med 2026. Et felles spleiselag kan bidra til en sterkere forankring av ENT3R ved utdanningsinstitusjonene. Erfaringsmessig har mangel på kjennskap og forankring flere ganger ført til administrative utfordringer i ENT3R. NSR tror også at det økonomiske samarbeidet kan bidra til å skape positive synergier i rekrutteringsarbeidet for begge parter.

Bidraget fra organisasjons- og næringsliv skal være i form av åtte nasjonale sponsorer, med en årlig sum på 250 000 kr per sponsor. Arbeidet er påbegynt i 2025, og i løpet av året fikk vi Tekna og Equinor på laget. Resterende nasjonale sponsorer antas å være på plass i løpet av 2027. Bidraget fra organisasjons- og næringsliv skulle opprinnelig følge to løp, hvorav et for fire lokale sponsorer per lokalprosjekt i tillegg til de nasjonale sponsorene. En pilot på lokal spons er blitt testet ved NTNU Ålesund i 2025 og viste at det kreves stor arbeidsinnsats for å få et slikt system på plass, både for NSR, prosjektledere, ENT3Rs kontaktperson og instituttledelsen. Fra og med 2026 har ENT3R fått en ekstra bevilgning over statsbudsjettet. Det er derfor besluttet å gå bort fra lokale sponsorløp så lenge bevilgningen varer og heller fokusere fullt på innhenting og koordinering av nasjonale sponsorer. Nasjonale sponsorer administreres av NSR.

UTVIKLING

Med ekstra tildeling over statsbudsjettet er det stilt et krav om økt aktivitet i ENT3R fra og med 2026.

For å øke aktiviteten i lokalprosjektene er de oppfordret til å søke om midler til ekstra tiltak som fører til økt rekruttering og økt deltakelse i ENT3R. Det vil også gis økt tildeling til ekstra elevplasser i utvalgte lokalprosjekter hvor det er lange ventelister.

I mai 2026 vil det tilbys digital eksamenshjelp over flere dager for elever i 10.trinn som blir trukket opp i matematikk. Tilsvarende eksamenshjelp ble sist gjennomført i 2019, og har siden Covid-19-epidemien vært ønsket å gjeninnføre.

Etter flere år med begrensede midler til kommunikasjonsaktiviteter vil det i 2026 bli økt fokus på kommunikasjonsarbeid. ENT3R

får nytt navn med tilhørende ny grafisk profil og nettsiden ent3r.no skal erstattes. Det skal lages film om ENT3R hvor målgruppen er potensielle nasjonale sponsorer, foreldre og lærere. I tillegg skal det etableres et TikTok-team for ENT3R for å øke kjennskapet blant ungdom nasjonalt, samt rekruttering til og deltakelse i ENT3R.

Det er etablert et ENT3R-fond med 50 000 kr fra hver nasjonale sponsor, som i 2026 skal gå til transportkostnader for elever i ENT3R.

For å øke aktualiteten av ENT3R i distriktet ønsker NSR i 2026 å teste ut en supplerende modell for ENT3R digital hvor utvalgte tidspunkt dedikeres en gitt skole eller kommune. Dette utvikles i samarbeid med First Scandinavia, som står bak etablering av Newtonrommene. Newtonrommene er en potensiell arena for gjennomføring av elevkvelder for elevene som deltar digitalt i en slik modell.

5b.

STEM arbeidsliv

2025 har vært et godt år for STEM arbeidsliv. Med økte ressurser opplever vi at kjennskap og etterspørsel øker blant skoler og lærere, og at vi skaper meningsfulle møter med arbeidslivet for elevene. Samtidig er det et stykke å gå før vi når ønsket aktivitetsnivå i plattformen, og flere steder er det behov for et bredere tilbud.

Satsingsområder i året som gikk har vært økt bruk av rollemodellordningen og oppskalering av arrangementet «Hva kan jeg bli med realfag». Vi har også etablert STEM skolepartner for mer forpliktende og forutsigbart samarbeid med skolene. Nye aktiviteter har vært utplassering av elever i ulike bedrifter, og pilotering av bedriftsbesøk i samarbeid med FIRST LEGO League. Som en del av kjennsvarsarbeidet har vi laget film om rollemodellordningen og kjørt en landsdekkende kampanje i sosiale medier.

Nøkkeltall i 2025

- Antall registrerte lærere: 534
- Antall virksomheter: 30
- Antall rollemodeller: 61
- Antall rollemodellbesøk: 40
- Antall bedriftsbesøk: 10
- Antall arrangement: 6

ROLLEMODELL- ORDNINGEN, SKOLEBESØK OG BEDRIFTSBESØK

I 2025 fikk ca. 1000 elever besøk av en rollemodell fra STEM arbeidsliv. Våre rollemodeller har besøkt 22 ungdomsskoler og 18 videregående skoler. Det har vært jevn økning i aktiviteter, og vi har fått 70 prosent flere henvendelser sammenliknet med i fjor.

Besøkene foregår ved at en ansatt fra en av våre STEM partnerbedrifter reiser til skolene og har en 1-2 timers økt med elevene. I besøket viser de elevene hvordan de bruker realfag- og teknologi i jobben sin, og hvordan realfag er nyttig for samfunnet. De forteller også litt fra da de selv var på elevens alder, egne utdanningsvalg, og gjennomfører en praktisk oppgave samme med elevene. Alle rollemodeller har gjennomført kursing i forkant av besøkene. Tilbakemeldingene fra skolene er gjennomgående gode, og gjennomsnittlig vurdering av skolebesøkene ligger på 4.8 av 5 stjerner. Også antall bedrifter som tilbyr bedriftsbesøk og antall bedriftsbesøk har økt, og vi opplever at etterspørselen fra skolene har blitt større.

Vi har fortsatt en overvekt av rollemodeller fra IT-bransjen, spesielt i Oslo-området, og opplever at det er enklere å få inn bedrifter fra denne bransjen. En grunn kan være at kompetansebehovet her er ekstra stort, og at bedriftene derfor er mer villige til å bidra. Vi har likevel lyktes i å få rollemodeller fra flere bransjer og regioner, og hatt en økning fra 41 til 61 rollemodeller i løpet av året. Vi vil jobbe videre med å bygge større bredde i stallet av rollemodeller, og utvide tilbudet i flere regioner.

Som en del av STEM arbeidsliv piloterte vi høsten 2025 et nytt konsept for bedriftsbesøk i samarbeid med FIRST Scandinavia og FIRST LEGO League (FLL). Tilbudet var tilgjengelig både for barneskole og ungdomstrinn, og ga FLL-lagene mulighet til å utforske hvordan realfag og teknologi brukes i praksis. I Trondheim besøkte lagene tre fagmiljøer – Field Geospatial AS, Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) og NTNU Vitenskapsmuseet – som viste hvordan moderne geofysikk, arkeologi og teknologi kombineres for å belyse fortiden. Piloten fikk svært gode tilbakemeldinger og viste at bedriftsbesøk bidrar til økt motivasjon, læring og relevans for elevene.

→ «Det var positivt for elever som vurderer realfag å få vite mer om både veien til yrke og også innhold i en arbeidshverdag. Også god informasjon og inspirasjon til andre elever, over hvor sammensatt arbeidslivet er og hva som kreves i samarbeid og problemløsning...»
Lærer uskole

→ «Jeg sitter igjen med flere ideer enn før, om hva jeg kan bli når jeg blir stor»
elev 9.trinn

→ «Å velge hva man skal studere og bli er overveldende, derfor hjelper det å ha rollemodeller som forteller oss hva deres jobb handler om»
Elev 10.trinn

→ «Jeg har lært hvor mye forskjellige retninger som fins innenfor STEM, og hvor mange muligheter man har ved å ta en utdanning innenfor dette» Vg1 elev som deltok i Trondheim

HVA KAN JEG BLI MED REALFAG?

«Hva kan jeg bli med realfag» er et karrierearrangement hvor elever møter flere rollemodeller som jobber innen realfag og teknologi. Målet med arrangementet er å øke elevenes forståelse for bredden av karrieremuligheter innen realfag, og gi motivasjon for å velge realfag i videre utdanning. Arrangementet foregår hovedsakelig på ulike campus, og rollemodellene som bidrar inviteres fra regionale bedrifter. Slik får elevene kjennskap til både lokale arbeidsplasser og utdanningsmuligheter.

Arrangementet kombinerer korte presentasjoner fra rollemodellene etterfulgt av “speed-dating” der elevene får anledning til å ha dialog og stille spørsmål til rollemodellene i mindre grupper.

I 2025 ble arrangementet videreutviklet gjennom innføring av en praktisk workshop. Workshopen gir elevene en interaktiv opplevelse der de får mulighet til å utforske realfaglige temaer i praksis. Kombinasjonen av praksis og dialog bidrar til økt forståelse og engasjement. For å holde på elevens oppmerksomhet gis de også refleksjonsoppgaver og en konkurranse gjennom dagen.

Elever ved Cissi Klein vgs bygger fly i den praktiske workshopen «Flight Challenge» under et arrangement i Trondheim.

Det ble gjennomført to workshops i 2025: én utviklet av FIRST Scandinavia og én utviklet av Institutt for matematiske fag ved NTNU.

ENT3R-prosjektet har hatt en sentral rolle ved å bidra til veiledning og gjennomføring av de praktiske workshopene ved alle arrangementene. I tillegg mottok arrangementet verdifull ekstern støtte fra studentambassadører og veileder fra de lokale utdanningsinstitusjonene. Dette ga elevene innsikt i studentlivet og muligheten til å stille spørsmål direkte til både studenter og en studieveileder, i tillegg til rollemodellene.

Tilbakemeldinger og spørsmål fra elevene viser en økt forståelse for realfag, både når det gjelder samfunnsnyttens, fagvalg og videre utdanningsmuligheter.

Ungdomsskoleelever i Ålesund får veiledning av en ENT3R mentor under den praktiske workshopen «Utforskende matematikk». Foto: Børge Sandnes // NTNU foto.

Rollemodell Jonas Saari fra Inission viser frem gjenstander fra sin jobb til elever fra Cissi Klein vgs under STEM-fishbowls i Trondheim.

I løpet av 2025 har det blitt gjennomført seks arrangementer på ulike universitetscampuser:

- **Grenland:** USN Campus
Porsgrunn 160 elever fra 9.trinn.
Bedrifter: Kongsberg Innovasjon, Ranold, Norsk Hydro, Børve Borchenius Arkitekter, DNV Imatis, ENRX, Bluegreen, Norconsult
- **Trondheim:** NTNU Gløshaugen – to arrangementer, ett for 10. trinn og ett for VG1, totalt 305 elever.
Bedrifter: SpareBank 1 Utvikling, Inission, Åkerblå, Siemens Energy, NINA
- **Bergen:** UiB – elever fra 10.trinn og VG1, totalt 155 elever.
Bedrifter: ABB, DOF, Odfjell, Elkem, Equinor, VilVite
- **Ålesund:** NTNU Ålesund – elever fra 10.trinn og VG1, totalt 203 elever.
Bedrifter: Kongsberg Maritime, Patogen, twoday, Solwr

Totalt deltok 823 elever på disse arrangementene i 2025. I tillegg samarbeidet vi med NMBU om et større inspirasjonsarrangement kalt SmartStart, der elementer av «Hva kan jeg bli med realfag» ble tatt i bruk, og 360 elever i videregående skole deltok.

I løpet av året deltok totalt 23 bedrifter, representert ved 26 ulike rollemodeller, på arrangementene. Dette ga elevene et bredt innblikk i ulike bransjer og karrieremuligheter. Arrangementene er populære og fylles raskt opp, og fremover ønsker vi å få til flere arrangement der eksterne samarbeidspartnere tar hovedansvaret for gjennomføringen.

TILSKUDDSORDNINGER

Registrerte lærere i STEM arbeidsliv har mulighet til å søke om støtte til å dekke reiseutgifter for delta på aktiviteter i STEM arbeidsliv. Fondet finansieres av kontingenten bedriftene betaler for medlemskap i STEM partner.

Midlene dekker elevtransport til blant annet campusbesøk, bedriftsbesøk og arrangement som «Hva kan jeg bli med realfag». Lærerne kan søke om midler gjennom hele året. I 2025 tildelte NSR midler til 15 skoler fra Troms, Oslo, Nordland, Rogaland, Akershus og Møre og Romsdal. Midlene gikk til å dekke besøk til blant annet Spaceday, campusbesøk til UiT, UiS og NMBU, deltakelse på «Hva kan jeg bli med realfag» og bedriftsbesøk til Equinor og Finnfjord AS.

I tillegg har vi et utstyrsfond med utlysning en gang i året. Her kan lærere søke om midler til klassesett og utstyr for mer relevant og praktisk undervisning. Tilgang på oppdatert og funksjonelt utstyr er avgjørende i dette arbeidet.

Fondet, som ble opprettet i fjor finansieres i dag gjennom støtte fra Equinor og Tekna. Interessen fra skolene er stor, og det rapporteres om manglende utstyr mange steder.

I 2025 ga STEM skolefond støtte til 11 skoler i anskaffelsen av nødvendig utstyr. Av skolene som mottok støtte var 7 ungdomsskoler og 4 videregående skoler. Skolene var fordelt på blant Oslo, Vestfold, Akershus, Telemark, Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag og Nordland.

Det er et tydelig behov for videreutvikling av STEM skolefond. Antallet søknader i 2025 oversteg de tilgjengelige midlene betydelig med 52 søknader fra skoler i hele landet. Vi ønsker derfor å finne flere støttespillere som kan bidra med å øke midlene i fondet.

I 2025 inngikk vi et samarbeid med Lekolar (<https://www.lekolar.no>) for å forenkle tildelingen i utstyrsfondet og få det inn i en rammeavtale. Gjennom dette samarbeidet får lærere og skoler selv velge hvilket utstyr de mangler eller har behov for å oppdatere blant Lekolar sitt sortiment.

I 2025 fikk følgende skoler støtte gjennom STEM skolefond:

- Kongshavn videregående skole – Oslo
- Spjelkavik videregående skole – Møre og Romsdal
- Stav skole – Akershus
- Byskogen skole – Vestfold
- Heimdal videregående skole – Trøndelag
- Knarvik ungdomsskule – Vestland
- Fagerborg skole – Oslo
- Godalen Kabelvåg skole – Nordland
- Sverresborg ungdomsskole – Trøndelag

Rollemodell Ole Tønning Aanderaa fra Kongsberg Maritime gir elevene en innsikt i den spennende jobbhverdagen sin som serviceingeniør på «Hva kan jeg bli med realfag i Ålesund». Bilde tatt av Eli Anne Tvergrov // NTNU foto

STEM SKOLEPARTNER

For å få til et mer forpliktende og langsiktig samarbeid med skolene opprettet vi STEM skolepartner høsten 2025. Her inviterte vi med utvalgte skoler fra prioriterte områder hvor vi ønsket mer aktivitet. Henvendelsene gikk til skolens ledelse, og ble svært positivt mottatt. I første omgang inngikk vi samarbeidsavtaler med 15 skoler for å samle erfaringer før vi ruller ut tilbudet nasjonalt. Våre skolepartnere får ekstra oppfølging, inviteres til «hva kan jeg bli med realfag» når det arrangeres lokalt, og prioritert tildeling gjennom våre tilskuddsordninger. De får også offisiell sertifisering som en skole som satser på realfag, og positiv profilering som kan styrke omdømme og søkertall. Til gjengjeld forplikter de seg til å registrere sine lærere i STEM arbeidsliv, gjennomføre minst to faste rollemodellbesøk, og delta på en annen aktivitet i samarbeid med oss.

UTPLASSERING HOS BEDRIFT

STEM arbeidsliv er under utvikling, og vi er stadig på jakt etter nye og gode aktiviteter. I uke 8 gjennomførte vi en pilot der elever var utplassert hos ulike bedrifter. 10 elever fra Vg2 med fordypning i realfag, var utplassert hos tre ulike bedrifter i grupper på 3-4 elever. Bedriftene var Norsk Institutt for Naturforskning (NINA), St. Olavs Hospital og Norsk Kylling. Her fikk elevene bl.a. delta på personalmøter og sikkerhetskurs, laboratoriearbeid og omvisning. Som et eksempel fikk elevene som besøkte NINA jobbe i grovlaben for rovdyrforvaltning, lage tannsnitt og lære seg å aldersbestemme hjortedyr fra kjever. Elevene hadde en dag forarbeid, 3 dager ute hos bedrift, og en dag med etterarbeid der elevene bl.a. presenterte for andre elever, lærere og ansatte i verstedriften. En god pedagogisk ramme for aktivitetene og praktisk arbeid ble vektlagt i planleggingen og bestillingen til bedriftene. Elevene som deltok, og deres lærere, var strålende fornøyde og ønsker seg mer av denne type aktiviteter. Bedriftene opplevde også elevbesøkene som positivt, men rapporterte at det var ressurskrevende å ha elevene der i tre arbeidsdager. Vi tar med oss mange nyttige erfaringer i videre arbeid.

«Utplasseringen har vært en fin måte for meg å forstå hva jeg kan jobbe med i fremtiden, og hva jeg interesserer meg for.»

Vg2 elev etter utplassering

«Det var artig å føle seg nyttig og gjøre en jobb. Det var oppgaver jeg ikke hadde tenkt på at fantes, og ofte det rareste som ble det gøyeste på en måte ...»

Vg2 elev etter utplassering

«Det var fantastisk å se hvor godt elevene ble tatt imot, og hvor mye spennende og forskjellige arbeidsoppgaver de fikk gjøre.»

Lærer vgs etter utplassering

Vgs elever hos Norsk Institutt for Naturforskning. Elevene fikk jobbe på laben der tenner og kjever fra hjortevilt brukes i forvaltningsarbeid.

DIGITAL PLATTFORM

Den digitale plattformen til STEM arbeidsliv danner grunnlaget for prosjektets virksomhet. Plattformen fungerer som en felles inngangsport der lærere, bedrifter og rollemodeller kan registrere seg og benytte seg av de ulike aktivitetene og tiltakene som tilbys. Vi jobber kontinuerlig med å videreutvikle plattformen, blant annet med forbedring av bookingløsninger, innhold og generell funksjonalitet.

I løpet av 2025 har det blitt gjennomført to intensivuker, hvor våre utviklere hos TRY/TRE jobbet målrettet med forbedringer av plattformen. Arbeidet under disse intensivukene har vært rettet mot økt brukervennlighet, samt å sikre at tallgrunnlag som benyttes av oss og våre partnerbedrifter til rapportering er korrekt, oversiktlig og pålitelig.

I 2025 startet vi også arbeidet med å utvikle en egen digital plattform knyttet til i «Hva kan jeg bli med realfag». Denne plattformen skal fungere som en samlet ressursbank med tilgjengelig materiale for eksterne arrangører, oversikt over kommende arrangementer, samt støttemateriell for lærere som deltar med sine elever.

ØKT SYNLIGHET – KAMPANJE

I 2025 fikk vi laget en film om rollemodellordningen i samarbeid med Bekkestua ungdomsskole, TRY og to rollemodeller fra Sopra Steria. Filmen viste hvordan et rollemodellbesøk gjennomføres, og elevene- og lærerens opplevelser. Klipp fra hovedfilm ble valgt ut og brukt i en landsdekkende kampanje rettet mot lærere, og filmen brukes i vårt formidlingsarbeid.

Nøkkeltall fra kampanjen:

- Kampanjen fikk omtrent 400.000 visninger til sammen
- Kampanjen hadde en rekkevidde på 142 000 brukere
- Det ble generert over 4300 klikk til nettsiden
- Klikkraten økte gjennom kampanjeperioden, noe som er veldig positivt.
- På utdanningsnytt.no fikk annonsene over 200.000 visninger og klikkprosenten var gjennomsnittlig for bannerannonser

VEIEN VIDERE

I 2025 hadde vi 523 registrerte lærere i STEM arbeidsliv, der alle 15 fylker var representert. Selv om aktiviteten har økt, og vi opplever mer interesse og positive tilbakemeldinger fra skolene, har vi en målsetning om å nå langt flere. Dette må skje parallelt med utviklingen av STEM partner. Vi trenger flere bedrifter og et større mangfold blant våre og rollemodeller, og ønsker å ha bredere tilbud flere steder.

Forankringsarbeidet tar tid, både hos skoler og organisasjoner og bedrifter, så her må vi fortsette å jobbe på flere områder. I året som kommer vil vi åpne STEM skolepartner for alle skoler i Norge, og fortsette dialogen og forankring i skoleledelse gjennom dette arbeidet. Vi inviteres til stadig flere nettverksmøter for skoleledelse og realfagslærere, hvor vi vil fortsette å delta. Vi vil også kjøre kjennskapskampanjer i sosiale medier rettet mot lærere.

STEM arbeidsliv er et tiltak vi satser på og jobber for å videreutvikle. Målet er å øke tilbudet i alle regioner og få det forankret som en fast del av undervisningen i skolenes årshjul.

Basert på erfaringene fra bedriftsbesøk i FIRST LEGO League vil vi øke denne satsingen betydelig i 2026: Da etablerer vi bedriftsbesøk som et nasjonalt tilbud gjennom STEM arbeidsliv, med fire virksomheter i hver av de fire byene Trondheim, Oslo, Bergen og Stavanger. Slik gir vi enda flere barn og unge tilgang til inspirerende møteplasser med dagens og framtidens arbeidsliv.

Også «Hva kan jeg bli med realfag» videreutvikles fortløpende for å sikre best mulig utbytte for elevene. Etterspørselen fra skolene er stor, arrangementene fylles raskt opp, og en begrensning er at riggen vi har i dag ikke lar seg gjennomføre med mer enn 100 elever av gangen og maks to puljer per dag. I 2026 er målsettingen å etablere et samarbeid med Tekna, der de tar en større rolle i gjennomføringen av arrangementene, med støtte fra oss. Dette vil legge til rette for flere arrangementer og større geografisk spredning, slik at enda flere elever kan inspireres til å velge realfag. Vi vil også kjøre en pilot til med utplassering i bedrift for Vg2-elever, og er i gang med planlegging og rammer for dette.

Aktivitetene i plattformen gir elevene inspirasjon fra rollemodeller og innsikt i ulike realfagsyrker, og kobler det de lærer i timene med videre arbeidsliv. Potensialet er stort, og etterspørselen fra skolene øker.

I november deltok vi på et fagnettverk for realfagslærere ved UiS, der vi presenterte om STEM-arbeidsliv for 300 lærere og holdt en workshop om undervisningsopplegg i samarbeid med bedrifter. Vi møtte også kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun.

5c.

STEM utdanning

Stemutdanning.no er et nettsted som skal informere om realfag, hvilke utdanninger som krever realfag fra videregående skole og hva man kan studere, og jobbe med, dersom man velger STEM-fag.

I samtaler og fokusgrupper med målgruppen erfarer vi at elevene ikke vet at noen utdanninger krever realfag fra videregående skole og de vet heller ikke hvilke muligheter som finnes dersom man velger realfag. Nettsiden gjør informasjon om dette tilgjengelig for alle, både elever, lærere, rådgivere og foreldre. Det er mye å sette seg inn i når elevene skal ta sine utdanningsvalg og det er viktig at det finnes oppdatert og nøytral informasjon lett tilgjengelig.

INFORMASJON OM STEM-FAGENE

Nettsiden er delt inn etter målgrupper «Elever» og «Lærere, rådgivere og foreldre», slik at alle skal finne informasjon tilpasset sitt utgangspunkt. Primærmålgruppen er de unge som skal velge utdanning, men alle som står ungdommene nært har stor påvirkningskraft og er viktige samtalepartnere, derfor er det viktig at også disse finner den informasjonen de trenger.

Elevene finner informasjon om realfag på videregående skole, tips til veien videre hvis man har tanker om hva man ønsker å jobbe med, de kan lese om kravkoder, ta Utdanningstesten og finne en oversikt over yrker innen STEM. Den voksne målgruppen finner også en lenke til Utdanningstesten, og de kan finne informasjon om ENT3R – gratis leksehjelp i realfagene.

MULIGHETER INNEN STEM

For å skille informasjon og inspirasjon har vi en egen underside av stemutdanning.no som heter «Muligheter». Her finnes filmer og innhold som viser hva man kan studere og jobbe med innenfor STEM. Her viser vi frem både hva man kan gjøre, hvilke samfunnsoppgaver man kan løse og vi etterstreber å vise frem jobber som man vanligvis ikke forbinder med STEM-fagene. Vi vil gjerne vise frem de ulike menneskene som jobber innenfor STEM. Mange har en oppfatning av at bare en spesiell type mennesker jobber innen realfag, så det er viktig å vise frem mangfoldet og oppfordre flere personlighetstyper til å slutte seg til teamene som jobber innenfor STEM.

UTDANNINGSTESTEN

Dette er en test utviklet av NSR, ment for å hjelpe elevene i prosessen med å velge fag og utdanning. Her svarer elevene på spørsmål om sin personlighet, sine yrkes- og faginteresser, samt foretrukket læringsmåte. Resultatet presenterer et utvalg av realfagsyrker som kan passe en slik profil. Testen gir ingen fasitsvar, men skal være med på å bevisstgjøre eleven om sine egne interesser og personlighet, og være med på å gjøre flere nysgjerrige på STEM-fagene og en karriere innenfor fagene.

ANTALL GJENNOMFØRTE TESTER 2025:

20 000

TIK TOK

I 2025 har vi jobbet videre med Tik Tok-teamet og kanalen har virkelig fått god rekkevidde. Tik Tok-teamet består av seks jenter som studerer ulike STEM-fag og jentene lager innhold til Tik Tok-kanalen fra hverdag, studieliv og skole. Dette er ekte innhold fra studenter som viser frem hvem de er, hva de er opptatt av, hvilke interesser de har, fagene de studerer, og gir tips og råd til andre som tenker på å studere STEM-fag. Vi vet at det er mange elever som lurere på akkurat dette, og vi håper at innholdet gjør målgruppen tryggere, og i bedre stand til å ta gode utdanningsvalg som er riktige for seg.

Rekkevidden til Tik Tok'ene varierer veldig og det er ikke alltid så lett å forstå hvorfor et innlegg får 1500 visninger og en annen får 15.000 visninger. Tips ser vi går godt – det er mange som leter etter tips i for eksempel eksamensperiodene og Tik Tok brukes som søkemotor av ungdommene. Poster med ærlig innhold som viser sårbarhet får også veldig god rekkevidde. Dette kan være innhold om valg som viste seg å bli feil, eksamener som ikke gikk slik man hadde håpet osv. Det er tydelig at elevene kjenner seg igjen i dette innholdet og setter pris på ærlige og ekte historier.

I 2025 har innholdet på Tik Tok hatt en rekkevidde på 3,5 millioner, mer enn en tredobling fra 2024. Det er kjempegode tall, spesielt med tanke på at dette er organisk, ikke-betalt innhold. Unntaket er en post som vi laget i samarbeid med en av våre STEM partnere, Equinor. Equinor betalte for at TRY filmet og produserte en eksempelfilm som vi viser til de

andre STEM partnerne for å inspirere flere til å bli med. Denne filmen fikk fantastisk gode seertall og når vi sponser opp innholdet vil det i større grad også nå ut til de som ikke har slikt innhold som en naturlig del av sin algoritme. Ungdommer som ikke vet så mye om hva man kan bli – og jobbe med, innen STEM.

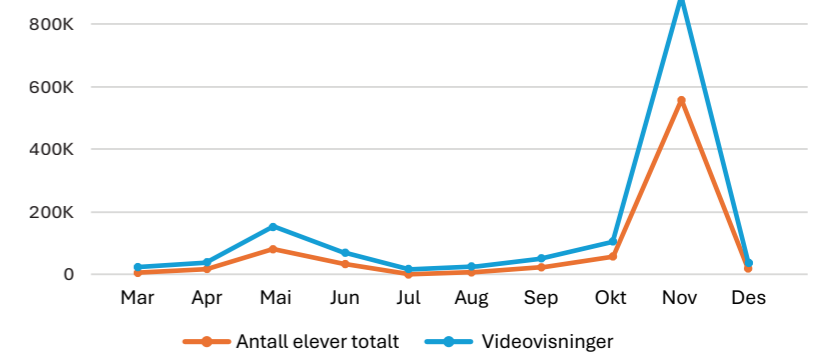
3,5 millioner ganger har ungdommer sett korte klipp fra studielivet til STEM-studentene – sammen med det mer tradisjonelle innholdet på Tik Tok. Det er akkurat det vi ønsker oss. Små drypp av STEM i hverdagen, som minner om de fine folkene som studerer STEM, hva kan man lære om – og hvilken forskjell man kan gjøre med kunnskap innen STEM. Dette er langsiktig holdningsarbeid. Økt kunnskap og interesse for STEM.

PLAN FOR 2026

Vi fortsetter arbeidet med Tik Tok i 2026. De seks jentene fra 2025 fortsetter arbeidet og vi vil forsterke teamet med en eller flere som går på videregående skole. Vi har lyst til å vise frem mer T-matte, et mattevalg som er veldig viktig for videre fagvalg og utdanning innen STEM.

Hvert år starter vi med en kick-off sammen med vårt kommunikasjonsbyrå og da tar vi en kikk på 2025, lærer av erfaringene og får opplæring i hvordan man best mulig jobber med kanalen i 2026. Vi har også et mål om å engasjere STEM partnerne i større grad og dermed få mer innhold fra arbeidslivet.

Rekkevidde STEM utdanning på TikTok 2025

5d.

Girl Tech Fest

Selma Lerkerød Flo i Sopra Steria åpnet Girl Tech Fest ved å tenne på såpeskum og lage en brennende lenke.

Jentene laget sin egen nettbutikk i workshop med Fremtind på Teknisk museum.

 55
Arrangementer

 4500
Jenter

Foto: Gorm Gaare

Girl Tech Fest (GTF) har blitt arrangert siden 2015 og har vokst seg til et stort og nasjonalt tiltak. Målgruppen er jenter på 5. trinn, og disse inviteres til en skoledag der de får jobbe med teknologiske oppgaver sammen med kvinner som jobber med teknologi. Arrangementene foregår som oftest på lokale bibliotek eller vitensentre, og i samarbeid med lokalt arbeidsliv.

Jentene får teste og prøve teknologi på egne premisser, og de får møte og snakke med, unge kvinner som jobber i teknologibransjen. Målet med tiltaket er å vise jentene hva teknologi kan brukes til, og å øke mestringsfølelse og motivasjon for fagene. På denne måten vil vi inspirere flere jenter til å gå videre med teknologi – og realfag, for å oppnå høyere kvinneandel og større mangfold i bransjen.

Prosjektet er et samarbeid mellom Nasjonalt senter for realfagsrekruttering og foreningen Girl Tech. NSR er nasjonal koordinator og bistår alle aktørene som arrangerer Girl Tech Fest. Siden 2022 har NSR også vært prosjektleder for Oslo-arrangementet på Teknisk museum.

I 2015 begynte Girl Tech Fest med et arrangement i Oslo, og i 2019 ble det arrangert på 11 ulike steder i landet. I 2025 ble Girl Tech Fest arrangert på 55 ulike steder - og omtrent 4500 jenter fikk være med på teknologifesten. Den geografiske spredningen er veldig god - fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør.

Analog koding – her programmerer jentene hverandre til å følge baner og labyrinter i gulvet.

UNDERVISNINGSOPPLEGG FOR GUTTA

Nytt i 2025 er et undervisningsopplegg for guttene som er igjen på skolen når jentene deltar på Girl Tech Fest. Dette har vært etterspurt fra lærerne og ble godt tatt imot. På girltechfest.no får lærerne tilgang til en oppgaveportal slik at også guttene får en skoledag med teknologioppgaver, spill og lek.

Vi får noen spørsmål om hvorfor guttene ikke får være med på Girl Tech Fest. Det er fordi jentene henger bak gutta i teknologifagene. I kapittel 3a så vi at det bare var 17 prosent jenter som valgte programmering som valgfag på ungdomsskolen (skoleåret 2023/2024), og det er bare 18 prosent jenter på informasjonsteknologi på videregående skole. Status STEM viser at i målgruppen mellom 16 og 20 år oppgir 40 prosent av jentene at teknologifag på skolen er kjedelige. 20 prosent av gutta sier det samme. Vi trenger arrangementer som Girl Tech Fest for å vise frem at teknologi ikke er kjedelig og at det finnes mange muligheter innen karriere og jobb for et stort mangfold av personligheter.

OPPMERKSOMHET OG ARRANGEMENT

Girl Tech Fest får mye oppmerksomhet i media og bedriftene opplever det verdifullt å være samarbeidspartnere. De aller fleste bibliotekene samarbeider med lokale bedrifter som stiller med rollemodeller og hjelp til å gjennomføre dagen. Slik får det lokale arbeidslivet vist seg frem, og jentene blir oppmerksomme på de mulighetene som finnes på hjemstedet sitt.

Jentene stråler gjennom dagen, og tilbakemeldingene fra lærerne er veldig positive når de evaluerer i etterkant. Rollemodellene og bedriftene som er med opplever også dette arbeidet som både givende og gøy, og ønsker å være med år etter år. Det setter vi stor pris på – vi vet at gode rollemodeller er viktig for elevenes realfagskapital.

Foto: Gorm Gaare

Prosjektgruppen Girl Tech Fest. Fra venstre Hanna Karlsen (Neddi), Line Gaare Paulsen (KS), Marit Wangen (NSR), Helena Haugane (Microsoft) og Vibeke Omberg (Gyldendal). Ida Dahl (Neddi) var ikke tilstede.

Digitaliseringsminister Karianne Tung kom på besøk på Teknisk museum for andre år på rad og besøkte workshopen til Its learning og «Dyrehagemysteriet». Her skulle jentene finne smittekilden til et sykdomsutbrudd i dyrehagen.

6

Kommunikasjon

6.

Kommunikasjon

NSR har et bredt og nasjonalt mandat – vi skal rekruttere flere, og et større mangfold til STEM-fagene. Kommunikasjon er et ledd i alle tiltakene vi har – enten det er kampanjer for at lærerne skal ta i bruk rollemodellene i STEM arbeidsliv, innhold på TikTok, dialog på «Hva med realfag», presentasjoner på STEM-arenaer eller informasjon på nettsider.

Selv om budskapet på mange måter er det samme, er målgruppen og formen veldig ulik. Vår primære målgruppe er de unge som skal velge utdanning og de er det spesielt viktig at vi har god kjennskap til.

OM MÅLGRUPPEN – DE UNGE SOM SKAL TA SINE UTDANNINGSVALG

Når vi skal kommunisere med en spesifikk målgruppe, er det viktig at vi vet så mye som mulig om den. Vi bruker Opinions «UNG2026» som vår kilde til informasjon om de unge som er vår primære målgruppe.

Mental helse er den viktigste hjertesaken til ungdommene og det har den vært i flere år. Nytt i rapporten i år er at de unge også oppgir å være mer opptatt av skole- og utdanningspolitikk. De bekymrer seg for økonomi og penger, og verden rundt seg – preget av krig og uro. De bekymrer seg for skole og studier, og sine sjanser på å få den jobben de ønsker seg.

UNG2026 omtaler «det digitale paradokset» – de unge er mer enn noen gang bevisste på skjermtidens utfordringer, samtidig som skjermbruken fortsetter å øke. De snakker om en «digital detox», men bruker likevel mer enn 7 timer på internett hver dag.

Når de unge skal ta sine utdanningsvalg er det interessen for det faglige innholdet som veier tyngst. Deretter kommer følelsen av trygghet for å få jobb, og på tredje plass kommer lønn. Målgruppen vil gjerne jobbe, men er opptatt av en god balanse mellom arbeid og fritid.

EKTE BUDSKAP

Generasjon Z verdsetter det som er ekte. Ekte mennesker og ekte historier. Polerte og urealistiske kampanjer i sosiale media når ikke gjennom, det er vanlige mennesker som deler åpent og ærlig som skaper troverdighet. Dette er nok en av grunnene til at studentene som deler innhold i STEM utdanning sin TikTok-kanal når så godt ut. De deler opp- og nedturen, og da kan målgruppen relatere seg til dem.

Selv om vårt overordnede mål er å rekruttere flere til STEM, er det ikke nødvendigvis riktig for alle å velge disse fagene. Derfor er det viktig at alle har god informasjon om utdanningsvalg, konsekvenser og muligheter, slik at de kan ta beslutninger som er riktige for dem. Vi ønsker å vise frem mangfoldet av mennesker som studerer og jobber innen STEM, hvilke studier og jobber som finnes, og hvilke samfunnsutfordringer som kan løses med kompetanse innen STEM. Ikke minst er det viktig å vise ungdommene hvilken verdi de kan tilføre STEM-teamene, slik at fremtidens løsninger blir best mulig, og tilpasset det store mangfoldet i samfunnet.

KANALER OG PRESSE**TIKTOK**

TikTok er en sentral kanal for å nå ut til vår primære målgruppe – unge som skal ta sine utdanningsvalg. Dette er nærmere beskrevet i kapitlet om STEM utdanning. Her når vi godt ut, så lenge innholdet er tilpasset både kanalens format og målgruppen. På denne måten får ungdom små drypp av STEM i mellom alt det andre de scroller gjennom på TikTok.

LINKEDIN

LinkedIn er en kanal vi har brukt aktivt i 2025. Her kommuniserer vi med bedrifter, UH-sektor, myndigheter og politikere, samt alle voksne som er interesserte i rekruttering til STEM. Her kan vi informere om aktiviteter og prosjekter, og vi kan kommunisere problemstillinger for å skape dialog og debatt. I 2025 publiserte vi flere innlegg i uken, og rekkevidden er svært god.

FACEBOOK

Facebook brukes blant annet til å nå ut til lærere. I tillegg til egne sider for senteret og STEM arbeidsliv, er vi også medlemmer i flere grupper hvor vi deler informasjon med relevante tiltak for lærerne. Kanalen gir oss mulighet til å komme tettere på lærerne som målgruppe, og legger til rette for dialog og spørsmål.

PRESSE

Vi opplever et stort samfunnsengasjement rundt vårt mandat, og pressesakene er mange og varierte. Det skrives mye om skolerestater og prestasjonsnivå, kompetansemangel i arbeidslivet, i tillegg til gladsaker om hvordan skole og arbeidsliv jobber sammen for å øke rekruttering til STEM-bransjene.

UTVALGTE PRESSESAKER

- Felles krav til ny regjering: Norge trenger et realfagsløft, Khrono 17.10.2025¹
- Realfagskrisen er en nasjonal sikkerhetstrussel, Dagsavisen, 04.09.2025²

Oversikt formidlingsarbeid 2025

1. <https://www.khrono.no/vi-stiller-felles-krav-til-en-ny-regjering-norge-trenger-et-realfagsloft/1006545>

2. <https://www.dagsavisen.no/debatt/realfagskrisen-er-en-nasjonal-sikkerhetstrussel/9940744>

FORMIDLINGSAKTIVITETER

Forum	Tema/Tittel	Dato	Sted	Antall tilhørere	Deltagere
Webinarserie	Fokus på realfag 1 - søkertall og trender	1/16/2025	Web	100.00	Lærere og rådgivere
Tekna kommune årsmøte	NSR og våre aktiviteter	1/17/2025	Lillestrøm	70.00	Tillitsvalgte i kommunene
Webinarserie	Fokus på realfag 2 - kompetansebehov og muligheter	1/20/2025	Web	80.00	Lærere og rådgivere
Webinarserie	Fokus på realfag 3 - motivasjon for teknologi- og realfag	1/24/2025	Web	70.00	Lærere og rådgivere
Trøndelag fylkeskommune	Bruk av NSR sine tiltak	2/13/2025	Web	2	Fylkesadministrasjonen + fagnettverk for realfag
Pro-rector for formidling og samfunnsansvar, NTNU	STEM økosystem og våre tiltak	2/17/2025	Trondheim (NTNU)	2	Rektorat, NTNU
FUS	NSR sine tiltak	2/25/2025	Trondheim	50.00	Studenter og ansatte NTNU
STEM arena	STEM partner og STEM arbeidsliv	2/27/2025	Tromsø (UiT)	50.00	Bedrifter, Bransjeorganisasjoner
Girl Tech 8.mars arrangement	Kvinner, mangfold og teknologi	3/4/2025	Oslo/Grand hotell	150.00	
Pro-rector for utdanning, NTNU	Om NSR og våre tiltak	3/10/2025	Trondheim (NTNU)	1	Rektorat, NTNU

Næringsforening en i Tromsø-regionen	STEM partner	3/14/2025	Web	1	Rådgiver, Næringsforeningen
NHO Arktis	STEM partner	3/18/2025	Web	2	leder og rådgiver NHO arktis
Nettverk for kjønnsbalanse i utd	Hvordan måle tiltak/effekt	3/19/2025	Teams	15.00	Repr. fra ulike org. i nettverket
Hovedutvalg for utd. TFK	Hvordan kan vi sammen sørge for at flere velger realfag?	3/20/2025	Trondheim (NTNU)	15.00	Politikere i hovedutvalg for utd.
Girl Tech Kurs	Kvinner og IT-sikkerhet	3/25/2026	Oslo/Stovner	50.00	Lærere og rådgivere
Forum for karriereveiledning i grunnopplæringen	STEM arbeidsliv +	3/25/2025	Web	15	Rådgivere i ulike fylker
NHO Møre og Romsdal	STEM partner og STEM økosystem	4/11/2025	Web	3	Rådgivere NHO + instituttleder NTNU Ålesund
Konnekt	STEM partner og STEM arbeidsliv	4/25/2025	Web	5	Leder og rådgivere i Konnekt
UNIS/romforskere	Hvordan kan vi lykkes med et realfagsløft?	4/24/2025	Teams	10.00	Akademikere innen romfysikk
Kunnskapsbyen Ålesund	STEM økosystem og våre verktøy	4/28/2025	Ålesund Rådhus	20	
Ungdommens fylkesutvalg TFK og Ungdommens fylkesråd MRFK	Hvordan kan vi sammen sørge for at flere elever velger realfag?	6/6/2025	Trondheim (NTNU)	25	Ungdommene i rådene
Ledersamling NV-fak NTNU	Realfagskrisa - hva betyr den for NV?	5/9/2025	Trondheim	50.00	Ledere ved NV-fak.

Fornybar Norge	Om NSR og våre sam arbeidsmuligheter	6/13/2025	Oslo	1.00	Leder kompetanse, Fornybar Norge
Tekna distriktskontorer	STEM arbeidsliv og HvaReal	6/13/2025	Oslo	20	Tekna regionsledere
Kongsberg agenda	Jenter forteller - hvorfor suger realfag?	6/19/2025	Kongsberg	50.00	Diverse, åpent arr.
Dialogmøte STEM økosystem Trøndelag	Status realfag + STEM økosystem	6/23/2025	Trondheim (NTNU)	20	kommune, fylke, næringsforeninger etc.
Norwegian Space Cluster	Om NSR og våre sam arbeidsmuligheter	8/7/2025	Web	1	Rådgiver Norwegian Space Cluster
Næringsforeningen i Stavanger	Om NSR og våre sam arbeidsmuligheter	8/25/2025	Web	1	Leder strategi Næringsforeningen
Girl Tech Fest veiledersamling	Rekruttering til teknologi	10/9/2025	Oslo/Gyldendalhuset	50.00	
Girl Tech Fest	Rekruttering til teknologi	10/30/2025	Oslo/Teknisk musuem	300.00	
KS Trøndelag	STEM økosystem Trøndelag	9/15/2025	Trondheim	1	Rådgiger KS-Trøndelag
Byggeringen -fagråd for HR og kommunikasjon	Hva kan jeg bli med realfag	9/18/2025	Web	10	Kommunikasjons- og rekrutte ringsansvarlige i bedrifter i byggenæringen
Panel samtale Horten Tech Talks	Er vi klare for fremtiden? Hvordan bygger vi kompetansen Norge trenger for fremtidens arbeidsmarked?	10/14/2025	Horten	100.00	Næringsliv++

Teknas lokallag	Hva kan jeg bli med realfag	10/17/2025	Gardermoen	70	Frivillige i Teknas lokallag
NTNU-Kongsberg arbeidsforum	STEM arbeidsliv + STEM partner	10/31/2025	Web	12	Ledere i Kongsberg gruppen og NTNU
Møte i fagnettverk Rogaland	NSR og STEM arbeidsliv	11/4/2025	UiS Stavanger	300.00	Lærere og rådgivere
Partnertreff - STEM partner	Erfaringsutveksling + pres fra Danmark	11/12/2025	Web	25	Representanter fra næringsliv og UH-sektor.
Cissi Klein: Kunnskapsministeren	STEM arbeidsliv	11/21/2025	Trondheim	15.00	Kunnskapsminister m/ entourage + lærere og elever
Infomøte Tekna Lokallag	Hva kan jeg bli med realfag	11/25/2025	Web	10	Frivillige i Teknas lokallag
Realfagsmøteplassen	NSR og STEM arbeidsliv	11/27/2025	Ålesund	50.00	Lærer og skoleledelse
Naturvidenskapernes hus Danmark	STEM partner	12/11/2025	Web	1	Kommunikasjon ansvarlig, Naturvidenskapernes hus
Totalt				1823	
Lærere og rådgivere				615	
Andre				1208	

ELEVARRANGEMENTER STEM ARBEIDSLIV

Arrangement	Tittel	Tid	Sted	Antall	Deltagere
Utplassering hos bedrift	Realfag i praksis	2/18/2025	Trondheim	15	Elever Vg2
Inspirasjonsdag	Hva kan jeg bli med realfag	6/5/2025	USN Porsgrunn	160	2. puljer, Elever på 9. trinn
Inspirasjonsdag	Hva kan jeg bli med realfag	9/11/2025	NTNU Trondheim	130	Elever på 9. trinn
Inspirasjonsdag	Hva kan jeg bli med realfag	9/23/2025	NTNU Trondheim	185	2 piljer, elever VG1
Inspirasjonsdag	Hva kan jeg bli med realfag	11/17/2025	UIB/HVL	190	Elever på 9. og 10. trinn
Inspirasjonsdag	Hva kan jeg bli med realfag	12/3/2025	NTNU Ålesund	190	Elever på 9. og 10. trinn
Bedriftsbesøk	Bedriftsbesøk FLL	9/16/2025	NTNU Vitenskapsmuseet	5	Elever 3 .og 7. trinn
Bedriftsbesøk	Bedriftsbesøk FLL	9/24/2025	Field Geospatial	30	7. trinn
Bedriftsbesøk	Bedriftsbesøk FLL	25/09/2025	NIKU	20	7. trinn
Skolebesøk	Rolemodellbesøk	07/01/2025 – 15/12/2025	Skoler over hele landet	1000	Uskole og vgs
Bedriftsbesøk	Elevbesøk hos bedrifter	21/01/2025 – 11/12/2025	Skoler over hele landet	250	Uskole og vgs
Totalt				2175	

ELEVPLASSER I ENT3R

Aktivitet	Antall elever
Antall elevplasser prosjektet ble tildelt i 25	2900
Antall påmeldt i løpet av høst 25	3600
Antall møtt opp 3 ganger eller mer	50 %
Antall møtt opp 5 ganger eller mer	32 %

RAPPORTER, KRONIKKER ETC.

Format	Tittel	Tidsskrift etc.	Publiseringsdato	Kommentarer
Kronikk	Realfagskrisen er en nasjonal sikkerhetstrussel	Dagsavisen	04/09/2025	Felles m/Fl; Byggingen, NTNU, Tekna + +
Kronikk	Felles krav til ny regjering: Norge trenger et realfagsløft	Khrono	17/10/2025	Fells kronikk STEM for fremtiden
Rapport	Rekruttering til teknologi- og realfag	Arbeidsnotat 2025:24	19/12/2025	Bestilling fra NIFU

7

Styring og kontroll i virksomheten

7.

Styring og kontroll i virksomheten

NSR mål- og resultatstyrer alle prosjekter og tiltak. Mandatet er delt opp i punkter og tydeliggjør det arbeidet vi skal gjøre. Senterets samlede måloppnåelse er god, basert på måltall for de enkelte tiltak. Videre ser man også positive trender på områder NSR har rettet spesifikke tiltak, blant annet jenterekuttering og rekruttering til teknologifag.

FAGLIG STÅSTED – SCIENCE CAPITAL (REALFAGSKAPITAL)

NSR bruker modellen for “Science Capital” som faglig utgangspunkt for arbeidet vi gjør. Modellen er omtalt i kapittel 2 “Introduksjon av virksomheten”.

STRATEGI OG MÅLSETNINGER

I 2023 ferdigstilte vi et strategidokument som skal vare frem til 2026. Gjennom strategiarbeidet justerte vi visjon og verdier slik at de er tilpasset mandatet og de rammebetingelsene vi forholder oss til. Dette dokumentet sikree at vi styrer strategisk, og kan gjøre justeringer hvis det trengs.

De overordnede målene er en veiviser når det kommer til prioritering av tiltak og intern ressursbruk. Målene svarer ut mandatet om å øke rekrutteringen til realfag.

NSR skal være tett på den primære målgruppen og bidra til at et større mangfold personlighetstyper velger STEM-fag. Som målbilde bruker vi konkrete mål per tiltak, antall elever med realfag på videregående skole, og relevante søknadstall til høyere utdanning.

Til sammen legger dette grunnlag for å justere retning og utvikle tiltak for å bedre resultatoppnåelsen. Vi er spesielt oppmerksomme på endringer i arbeidslivets etterspørsel etter STEM-kompetanse og justerer kommunikasjon og prosjekter i henhold til dette.

RESULTATOPPFØLGING

NSR setter kvantitative og kvalitative mål for alle tiltak, og prosjektleder har ansvar for å følge opp disse. Vi rapporterer resultater jevnlig og gjør løpende justeringer av tiltakene for å sikre optimal resultatoppnåelse og ressursbruk.

INFORMASJONSSIKKERHET

Alle nettsider og databaser med personopplysninger behandles i henhold til GDPR-reglementet.

ARBEIDSMILJØUNDERSØKELSE

Arbeidsmiljøundersøkelse i regi av NTNU gjennomføres i november hvert andre år, siste gang høsten 2023. NSR har gjennomgående en svært tilfredsstillende og god score. Tilbakeskriving av resultatene foregår ved å involvere hele teamet i en systematisk gjennomgang av resultatene. Det lages en handlingsplan for de neste to årene som skal ivareta både det vi scorer høyt på, og bidra til å utvikle områdene hvor vi scorer lavere. Vi følger opp resultatene gjennom møtepunkter der hele teamet involveres. Ny arbeidsmiljøundersøkelse gjennomføres i første kvartal 2026.

Nasjonalt senter for realfagsrekruttering er administrativt underlagt NTNU og følger NTNU sine rutiner vedrørende økonomisk oppfølging, HMS og HR.

8

Mandat og hensikt

8.

Mandat og hensikt

Da NSR ble innlemmet som en egen seksjon ved Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk ved NTNU i 2018 ble mandatet fra Kunnskapsdepartementet videreført uten endringer. Kunnskapsdepartementet uttrykte en forventning om at midlene som tildeles NSR via fakultetets budsjett skal brukes til å samle, øke og spre kunnskap som styrker rekrutteringen til matematiske, naturvitenskaplige og teknologisk fag, og at det er særlig viktig å øke kvinneandelen i fagene både på kort og lang sikt. Kontakten mellom arbeidslivet og utdanningssektoren skal styrkes, både på sentralt og regionalt nivå, og ungdom under utdanning er primærmålgruppen for arbeidet.

MÅLSETNINGER

Mandatet er operasjonalisert i tydelige målsetninger:

- **Ledende posisjon – NSR skal være en synlig avsender:**
 - NSR skal være en tydelig avsender av tematikken som handler om behovet for STEM-kompetanse og rekruttering til STEM i Norge, og vi skal være aktøren som blir spurt når tematikken er på agendaen
- **Unik kompetanse:**
 - NSR skal være den aktøren som kan rekruttering til STEM i Norge, både på regionalt og nasjonalt nivå
- **Samhandling – NSR skal være et kompetent knutepunkt:**
 - NSR skal være et bindeledd mellom myndigheter, skole, utdanning og arbeidsliv og tilrettelegge for utvikling og deling av kunnskap. NSR skal være en attraktiv samarbeidspartner
- **NSR skal vise frem og rekruttere til STEM-fagene:**
 - NSR skal være tett på målgruppen, og bidra til at et større mangfold av personlighetstyper ønsker å bruke STEM-fagene til å bidra i det grønne skiftet

NSR har jobbet systematisk med mandatet i mange år, og vi gjør kontinuerlige justeringer for å optimalisere sammensetningen og formen på våre prosjekter og tiltak.

9

Årsregnskap og budsjett

9.

Årsregnskap

Inntekstposter		27 021 000
Driftsmidler	23 425 000	
Eksterne midler	1 375 000	
Sponsormidler ENT3R	400 000	
Resultat 2024	1 821 000	
Kostnadsområder		24 151 000
Lønn og drift	7 297 000	
ENT3R	12 167 000	
Eksterne midler	1 177 000	
STEM arbeidsliv	1 293 000	
STEM utdanning	405 000	
Kommunikasjon	1 598 000	
Jentetiltak GTF	200 000	
Nettverk / Konferanser	14 000	
Resultat 2025		2 870 000

9.

Budsjett

Inntekstposter	34 139 000
Driftsmidler	29 494 000
Eksterne midler	1 375 000
Sponsormidler ENT3R	400 000
Resultat 2025	2 870 000
Kostnadsområder	30 737 000
Lønn og drift	7 971 000
ENT3R	15 335 000
Eksterne midler	1 375 000
Partnerpleie og eksponering	481 000
STEM arbeidsliv	1 500 000
STEM utdanning	950 000
STEM økosystem	200 000
Kommunikasjon	2 000 000
Mangfoldstiltak	250 000
Girl Tech Fest	200 000
Nettverk/konferanser	100 000
Kunnskapsutvikling	325 000
Stimuleringsmidler	50 000
Resultat 2026	3 402 000

